

พัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

วาสนา ช้างม่วง
พจนา นุ่มหิ้นต์
อุษา ตังธรรม
สุรีย์ สุทธิสังข์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2557
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

พัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

วาสนา ช้างม่วง
พจนา นุ่มหิ้นต์
อุษา ตังธรรม
สุรีย์ สุทธิสังข์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2557
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

**Development of Thai-China ethnic clothes approach to ASEAN community :
A Case Study of thai song dum and Guangxi Zhuang**

Ms.Wasana Changmuong

Mrs.Pojana Numahan

Ms.Usa Thangtham,

Ms. Suree Sutisung

Garment Technology Faculty of industry Textile and Fashion Design

RMUTP.Year : 2014

- ชื่อเรื่อง :** พัฒนากฎมีปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย – จีนเพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับ ชาวจ้วงกวางสี
- ผู้วิจัย :** ผศ. วาสนา ช้างม่วง พจนา นุ่มหิ้นต์ ผศ.อุษา ตั้งธรรม ผศ. สุรีย์ สุทธิสังข์
สาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- พ.ศ. :** 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เพื่อศึกษากฎมีปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อพัฒนาและบูรณาการเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่กลุ่มเป้าหมายเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีในรูปแบบอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา เครื่องมือการวิจัยประกอบไปด้วยผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 10 รูปแบบแบบสอบถามประเมินความคิดเห็นแบบประเมินกระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย – จีน ชาวไททรงดำกับ ชาวจ้วงกวางสี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มผู้สนใจจำนวน 100 คนจากกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำตำบลคอนมะนาวเลขที่ 39 หมู่ 2 ตำบลคอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีและกลุ่มผู้รับการฝึกอบรมจำนวน 2 กลุ่มคือกลุ่มไททรงดำตำบลบ้านดอน อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 20 คน กลุ่มไททรงดำตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 20 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

การประเมินผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าต้นแบบจากการผสมผสานผ้าทอของไททรงดำ และชาวจ้วงกวางสี จากกลุ่มผู้สนใจส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี อาชีพ รับจ้าง มีรายได้ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และมีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าต้นแบบพบว่าเสื้อผ้ารูปที่ 10 มีความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งด้านการออกแบบ ความเหมาะสมในการใช้งานและความเหมาะสมโดยภาพรวมเฉลี่ยร้อยละ 4.79 4.78 และ 4.28 ตามลำดับ

การประเมินการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการฝึกอบรมเกี่ยวกับเสื้อผ้าชาวไททรงดำและชาวจ้วงกวางสีกลุ่มผู้อบรมมี 2 กลุ่มคือกลุ่มไททรงดำตำบลบ้านดอน อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 20 คน กลุ่มไททรงดำตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 20 คนสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

กลุ่มไททรงดำตำบลบ้านดอน อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรีส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง อายุมากกว่า 40 ปีอาชีพทอผ้า การศึกษาระดับประถมศึกษา และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

ก่อนฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับด้านการออกแบบเสื้อผ้า ด้านการตัดเย็บและ
ด้านความสามารถในการตกแต่ง ไททรงดำอยู่ในระดับ ปานกลางหลังการฝึกอบรมด้านการออกแบบ
เสื้อผ้า ด้านการตัดเย็บและด้านความสามารถในการตกแต่ง ไททรงดำอยู่ในระดับ ดี

กลุ่มไททรงดำตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง
อายุมากกว่า 40 ปีอาชีพทอผ้า การศึกษาระดับประถมศึกษา และมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ก่อนฝึกอบรม
มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับด้านการออกแบบเสื้อผ้า ด้านการตัดเย็บและด้านความสามารถในการ
ตกแต่ง ไททรงดำอยู่ในระดับ ปานกลาง หลังการฝึกอบรมด้านการออกแบบเสื้อผ้า ด้านการตัดเย็บและ
ด้านความสามารถในการตกแต่ง ไททรงดำอยู่ในระดับ ดี

Title : Development of Thai-China ethnic clothes approach to ASEAN community : A Case Study of thai song dum and Guangxi Zhuang

Researchers : Ms.Wasana Changmuong , Ms.Usa Thangtham, Mrs.Pojana Numahan and Ms. Suree Sutisung

Garment Technology Faculty of industry Textile and Fashion Design RMUTP.

Year : 2014

ABSTRACT

This research aims to study the wisdom on costumes of Thai-Chinese minorities in order to develop and integrate on costumes of Thai - Chinese minorities and transfer technology to target groups by training and workshop. This research is for the purpose of Research and Development. The instruments used in research were included 10 prototype costumes, training assessment questionnaire regarding costumes of Thai-Chinese minorities, Lao-Song or Tai Song Dam and Zhuang. The sample consisted of 100 interested people from Thai Song Dam Loincloth Weaving Group in Tambon Donmanow No.39 Moo 2, Tambon Donmanow, Songpeenong district, Suphanburi Province and 2 groups of 20 trainees each from Thai Song Dam group in Tambon Ban Don, Amphoe U Thong, Suphanburi Province and Thai Song Dam group in Tambon Bang rakam, Amhoe Bang rakam, Phitsanulok Province. The statistics tools used in data analyzing were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research result in prototype costumes evaluation in a mixing Tai Song Dam weaving and Zhuang style found that most interested people who responded to the questionnaires were female, aged 31 to 40 years, employee, below a Bachelor's degree, and having an average income 5,001 to 10,000 baht. These interested people had a positive attitude level in Prototype costume No.10 regarding pattern design, application and the overall average were at 4.79 4.78 and 4.28, respectively.

The transfer of technology evaluation regarding training workshop on costumes of Tai Song Dam and Zhuang, were combined with 2 groups of 20 trainees each from Thai Song Dam group in Tambon Ban Don, Amphoe U Thong, Suphanburi Province and Thai Song Dam group in Tambon Bang rakam, Amphoe Bang rakam, Phitsanulok Province. The results showed that most respondents from Thai Song Dam group in Tambon Ban Don, Amphoe U Thong, Suphanburi Province were female, age above 40 years, weavers, having a primary school certificate and having an average income below

5,000 baht. Before initiating the training workshop, most trainees had pattern design skills, sewing skills and decorating were at moderate level. After the training workshop showed significant improvement in the high level.

And most respondents from Thai Song Dam group in Tambon Bang rakam, Amphoe Bang rakam, Phitsanulok Province, were female, age above 40 years, weavers, having a primary school certificate and having an average income below 5,000 baht. Before initiating the training workshop, most trainees had pattern design skills, sewing skills and decorating were at moderate level. After the training workshop showed significant improvement in the high level.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ประสบความสำเร็จเพราะได้รับความอนุเคราะห์จากอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่อนุเคราะห์ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัย ในการดำเนินงานวิจัย ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์อภาพรรณ ยูเหล็ก คณบดีคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ที่ให้การสนับสนุน การดำเนินงานตลอดโครงการ ขอขอบคุณ นายกเทศบาลตำบลบ้านดอน จังหวัดสุพรรณบุรี นายกเทศบาลตำบลบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก นางขวัญยืน ทองดอนจุย ประธานกลุ่มทอผ้าไทยทรงคำดอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ใหญ่บ้านและประธานกลุ่มทอผ้าตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ชุมชนในพื้นที่ที่ศึกษา ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งผู้มีส่วนร่วมในผลสำเร็จของโครงการวิจัยนี้ สุดท้ายขอขอบคุณบุคลากรทุกท่านที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จของผลงานวิจัยและเอกสารฉบับนี้

วาสนา ช้างม่วงและคณะ
กันยายน 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	น
สารบัญภาพ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย	3
1.5 นิยามคำศัพท์	3
1.6 สมมติฐาน	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรี	5
2.2 ประวัติเกี่ยวกับไททรงดำหรือลาวโซ่ง	9
2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวจังหวัดประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	40
2.4 วิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 การกำหนดประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง	53
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
3.3 การดำเนินงานตามแผนและการเก็บรวบรวมข้อมูล	64
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	69
ผลการประเมินจากการวิเคราะห์ การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติ ของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ	71
ผลวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้สนใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าโดยภาพรวม	74
ผลค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการ ออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วง กวางสีของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ	77
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าอบรม(จังหวัดสุพรรณบุรี)	80
สรุปแบบประเมินการวิเคราะห์การฝึกอบรม (จังหวัดสุพรรณบุรี)	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าอบรม(จังหวัดพิษณุโลก)	86
สรุปแบบประเมินการวิเคราะห์การฝึกอบรม (จังหวัดพิษณุโลก)	88
สรุปผลประเมินการฝึกอบรมในภาพรวม	91
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	94
สรุปผลการวิจัย	95
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. การศึกษาข้อมูลและวัฒนธรรม	99
ภาคผนวก ข. กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี	103
ภาคผนวก ค. แบบประเมินต้นแบบการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า ชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี	113
ภาคผนวก ง. แบบประเมินความคิดเห็นของกลุ่มผู้รับการอบรม ที่มีต่อการอบรมการพัฒนาารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าไทยทรงดำ	118
ภาคผนวก จ. ประวัติผู้วิจัย	122

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ตราประจำจังหวัดสุพรรณบุรี	7
2.2	แผนที่จังหวัดสุพรรณบุรี	7
2.3	ลักษณะบ้านไททรงดำในอดีต	14
2.4	ลักษณะบ้านเรือนไททรงดำในปัจจุบัน	14
2.5	ผู้ชายใส่เสื้อก้อมคาดกระเป่าที่เอว	16
2.6	การแต่งกาย ผู้หญิงด้วยเสื้อก้อมนุ่งผ้าลายแดงโม	16
2.7	เสื้อฮีของผู้ชาย	17
2.8	เสื้อฮีผู้หญิง	17
2.9	ผ้าเปี้ยวที่ปักลายขอกูดประยุกต์	17
2.10	ลายดอกแปดและเข็บลายขอกูด เรียกว่า ขอกูดหวาย	18
2.11	เครื่องประดับของไททรงดำ	18
2.12	ลักษณะทรงผมปั้นเกล้าของไททรงดำ	19
2.13	การทอผ้าชิ้นลายแดงโม	20
2.14	โครงสร้างและผ้าทอลายแดง โม	24
2.15	โครงสร้างและผ้าทอลายดอกผักแว่น	24
2.16	โครงสร้างและผ้าทอลายนาคลายนาค	25
2.17	โครงสร้างและผ้าทอลายงูเหลือม	25
2.18	โครงสร้างและผ้าทอลายกบ	26
2.19	โครงสร้างและผ้าทอลายดานกแก้ว	26
2.20	โครงสร้างและผ้าทอลายหมาล่า	26
2.21	โครงสร้างและผ้าทอลายผีเสื้อ	27
2.22	โครงสร้างและผ้าทอลายแมงป่อง	27
2.23	โครงสร้างและผ้าทอลายช้าง	28
2.24	โครงสร้างและผ้าทอลายสิงโต	28
2.25	โครงสร้างและผ้าทอลายหน้าเสือ	29
2.26	โครงสร้างและผ้าทอลายปู	29
2.27	โครงสร้างและผ้าทอลายหอยปราสาท	30

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
2.28	โครงสร้างและผ้าทอลายธรรมาสัน	30
2.29	โครงสร้างและผ้าทอลายใบเสมา	31
2.30	ผ้าปักของชาวไททรงดำหรือลาวโซ่ง	32
2.31	ผ้าปะของชาวไททรงดำหรือลาวโซ่ง	32
2.32	ชั้นตาหมีไททรงดำหรือลาวโซ่ง	32
2.33	โครงสร้างและผ้าปักลายดอกเต้า	33
2.34	โครงสร้างและผ้าปักลายดอกแก้ว	33
2.35	โครงสร้างและผ้าปักลายขอกูด	34
2.36	โครงสร้างและผ้าปะลายดอกจัน	34
2.37	โครงสร้างและผ้าปะลายดอกพรม	35
2.38	โครงสร้างและผ้าปะลายขาบัว	35
2.39	โครงสร้างและผ้าปักลายดอกแปด	35
2.40	โครงสร้างและผ้าปะลายดอกมะลิ	36
2.41	โครงสร้างและผ้าปักลายแมงมุม	36
2.42	โครงสร้างและผ้าปักลายปลา	37
2.43	โครงสร้างและผ้าปักลายข้าวหลามตัด	37
2.44	โครงสร้างและผ้าปักลายโบสถ์	38
2.45	โครงสร้างและผ้าปะลายดาวลอย	38
2.46	โครงสร้างและผ้าปักลายสายรุ้ง	39
2.47	การแต่งกายของชาวจ้วงกวางสี	41
2.48	การแต่งกายของชนเผ่าต่าง ๆ ในมณฑลกวางสีในอดีต	42
2.49	ชนเผ่าจ้วง	45
2.50	ลักษณะบ้านเรือนของพวกจ้วงกับไทยและไต	46
2.51	ลักษณะของเสื้อผ้าตัดแบบใช้สวมศีรษะไม่มีกระดุม	47
2.52	การฉลองวันตรุษสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา	48
2.53	การตกแต่งผ้าปักและวัสดุบนหมวกของชาวจ้วง	49

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.1 การออกแบบแบบภาพสเก็ต แบบที่ 1	54
3.2 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 1	54
3.3 ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอก แบบที่ 1	54
3.4 แรงบันดาลใจมาจากการศึกษาวัฒนธรรมชาวไทยทรงดำที่จังหวัดสุพรรณบุรี	54
3.5 การออกแบบแบบภาพสเก็ต แบบที่ 2	55
3.6 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 2	55
3.7 ตกแต่งลายพับผ้า และการเย็บด้วยมือ แบบที่ 2	55
3.8 การออกแบบแบบภาพสเก็ต แบบที่ 3	56
3.9 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 3	56
3.10 ตกแต่งลายพับผ้า การปักเป็นลายเป็ยวผสมผสานกับการปักลวดลายของ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน แบบที่ 3	56
3.11 แรงบันดาลใจมาจากที่คาดเอวจากการศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	56
3.12 การออกแบบแบบภาพสเก็ต แบบที่ 4	57
3.13 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 4	57
3.14 ประยุกต์และดัดแปลงการตกแต่งลายพับผ้าเป็นลวดลาย แบบที่ 4	57
3.15 การออกแบบแบบภาพสเก็ต แบบที่ 5	58
3.16 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 5	58
3.17 ตกแต่งลายปักเป็นลายดอกแปด และลายเป็ยว แบบที่ 5	58
3.18 การออกแบบแบบภาพสเก็ต แบบที่ 6	59
3.19 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 6	59
3.20 ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกแบบที่ 6	59
3.21 แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่งโดยการพับผ้าจากการศึกษางานการปักจาก ชาวไทยทรงดำ จ.สุพรรณบุรี	59
3.22 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 7	60
3.23 ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกแบบที่ 7	60
3.24 ตกแต่งลายปักผ้าลวดลายของสาธารณรัฐจีน แบบที่ 7	60

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.25	60
แรงบันดาลใจมาจากพู่ห้อยกับผ้าปักลายดอกไม้จีนจากการศึกษาดูงาน ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	
3.26	61
ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 8	
3.27	61
ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกไม้แบบที่ 8	
3.28	61
ตกแต่งลายผ้าเป็นลายปักดอกไม้ต้นด้วยเครื่องจักรผสมการปักด้วยมือแบบที่ 8	
3.29	61
แรงบันดาลใจมาจากลายปักผ้าชุดลายดอกไม้จากการศึกษาดูงานที่ประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน	
3.30	62
ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 9	
3.31	62
ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกไม้แบบที่ 9	
3.32	62
ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกไม้แบบต่างๆ แบบที่ 9	
3.33	62
ตัวอย่างที่แรงบันดาลใจมาจากการศึกษาวัฒนธรรมชาวไทยทรงดำ จ.สุพรรณบุรี	
3.34	63
ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 10	
3.35	63
ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกไม้แบบที่ 10	
3.36	63
ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกไม้แบบที่ 10	
3.37	63
แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่งเสื้อผ้าจากการจากการศึกษาดูงานที่ประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน	
4.1	68
ตัวอย่างการออกแบบลายที่เกิดจากการพับผ้าเสื้อผ้าไทยทรงดำ	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าของชาวไทยทรงดำ และชาวจ้วง	69
4.2	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ประเมีนจำแนกตามเพศ	71
4.3	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ประเมีนจำแนกตามอายุ	72
4.4	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ประเมีนจำแนกตามอาชีพ	72
4.5	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ประเมีนจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	73
4.6	แสดงคำร้อยละของกลุ่มประเมีนจำแนกตามระดับการศึกษา	73
4.7	สรุปแบบประเมีนออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี	74
4.8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมีนความคิดเห็นที่มีต่อออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสีของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ	77
4.9	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้เข้าอบรมจำแนกตามเพศ	80
4.10	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอายุ	80
4.11	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอาชีพ	81
4.12	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	81
4.13	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามระดับการศึกษา	81
4.14	สรุปแบบประเมีนการวิเคราะห์การฝึกอบรม (ประเมีนจากผู้อบรม)เกี่ยวกับข้อมูลการฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี ณ เทศบาลตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	82
4.15	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมีนความคิดเห็นที่มีต่อการตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีดำจากวัสดุธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน การตกแต่งสวดลายด้วยการปักและปักผ้าและ โดยภาพรวมจาก การตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	84
4.16	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้เข้าอบรมจำแนกตามเพศ	86
4.17	แสดงคำร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอายุ	86

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.18	แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอาชีพ	86
4.19	แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	87
4.20	แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามระดับการศึกษา	87
4.21	สรุปแบบประเมินการวิเคราะห์การฝึกอบรม (ประเมินจากผู้อบรม)เกี่ยวกับข้อมูลการฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไทยทรงดำกับชาวจ้วงกวางสี ณ เทศบาลตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก	88
4.22	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน การตกแต่งลวดลายด้วยการปักและปักผ้าและโดยภาพรวมจาก การตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำตำบลบ้านคอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	90
4.23	แสดงจำนวนข้อมูลของข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เข้าอบรมทั้ง 2 กลุ่มที่มีต่อการฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไทยทรงดำกับชาวจ้วงกวางสี	93

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถเชื่อมโยงกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 โดยให้ตอบสนองความต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน แนวทางการพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์(การค้า)และสาธารณะรวมทั้งเศรษฐกิจที่ยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญการมีสัมพันธภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(ASEAN ECONOMIC COMMUNITY –AEC) พื้นฐานการดำเนินงานเพื่อพัฒนาภูมิปัญญาจากชนกลุ่มน้อยที่มีปัญหาจากความเป็นอยู่เศรษฐกิจที่ยังขาดแคลนให้สามารถยกระดับขึ้น โดยชนกลุ่มน้อยที่เรียกว่าไททรงดำ อำเภอคอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นกลุ่มที่มีการทอผ้าและผลิตผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ได้ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิม รวมทั้งได้รับการถ่ายทอดทั้งจากบรรพบุรุษ และจากวิทยากรหลายแห่ง ผู้วิจัยเห็นผลการพัฒนาของชุมชน ที่ควรที่จะพัฒนาให้มีระดับที่สูงขึ้น ทั้งจากความต้องการของชนกลุ่มน้อยดังกล่าว มีขีดความสามารถจะพัฒนารองรับการสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ในอนาคต

ชนกลุ่มน้อยในมณฑลกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน ดั้งเดิมมี 64 กลุ่ม ชนเผ่าที่ใหญ่มี 12 กลุ่ม และชาวจ้วงเป็นกลุ่มที่ยังมีประชากรอยู่มากกว่ากลุ่มอื่น กลุ่มมีการใช้ภูมิปัญญาที่สั่งสมมา ผลิตงานเพื่อส่งออก และได้รับใบสั่งผลิตจากต่างประเทศ สร้างรายได้ปีละหลายล้านบาท ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ ภูมิปัญญา และต่อยอดให้มีความต่อเนื่องไปสู่ลูกหลาน และผู้ผลิตในกลุ่มของพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งมีนักวิชาการ “ลีลี่หรง” ทำงานวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูล และประยุกต์งานเสื้อผ้าของชนกลุ่มน้อยในกวางสีมีพิพธิภัณฑ์เพื่อเผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ ส่งผลกระทบต่อประเทศจีน เป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจ จากการสร้างรายได้จากผ้าทอพื้นถิ่นผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากภูมิปัญญาของชนกลุ่มน้อย

ขวัญยืน ทองดอนจุกและอาจารย์ประยุทธ ผู้ศึกษาวิจัยเรื่องวัฒนธรรมและความเชื่อของโง่ง สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งคือ ไม่ว่าลูกหลานโง่งจะไปมีสามีหรือภรรยาที่ใด จะต้องกลับมาทำพิธีของโง่ง ดังนั้น ทุกคนต้องมีเสื้อฮี รวมทั้งภาษาและอักษรโง่งเองก็ยังคงอยู่ในพิธีเสนเรือนไม่ใช้การไหว้บรรพบุรุษธรรมดา หากแต่ต้องเชิญหมอผีมากล่าวถึงชื่อบรรพบุรุษ โง่งสามารถสืบทอดบรรพบุรุษได้ 6 ชั่วคน ทำให้รู้ประวัติความเป็นมาของตระกูล พิธีบูชาบรรพบุรุษเป็นข้อกำหนดทำให้โง่งสามารถสืบได้ว่า ใครไปไหน อยู่ที่ไหน อย่างไร จากตำนานการเสนเรือนและบัญชีผีบรรพ

บุรุษผู้จะมารับเครื่องเช่นไหม้ว "วัฒนธรรมโชนงเกือบหายไปแล้ว แพบไม่เหลือ กระทบ คุณขวัญยืนทองคอนจย ในราวปี พ.ศ. 2537 ตอนนั้นรู้สึกว่า ต้องใช้เสื้อผ้าโชนงเป็นตัวส่งเสริมเพื่ออนุรักษ์งานของโชนง โดยได้รับเชิญจากพัฒนาชุมชนเชิญให้ไปออกงาน ปรากฏว่าเสื้อผ้าโชนงขายดี ผ้าเปียวซึ่งไม่มีใครรู้จักก็รู้จัก ผ้าลายแดงโม ผ้าฮ้างนม ก็กลายเป็นผ้าแฟชั่น สมัยนั้นเมื่อสายเดี่ยวเข้ามาโชนงไม่มีสายเดี่ยว แต่มีผ้าฮ้างนม ใส่แล้วสวยงามมาก" อาจารย์ประยูทธ กล่าว

จึงกล่าวได้ว่า งานของโชนงรับใช้วิถีชีวิต และสามารถดึงวัฒนธรรมเดิมของตัวเองกลับมาได้ การที่เสื้อตัวหนึ่งหรือสิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรมการแต่งกายจะต้องยึดโยงด้วยใจของกันและกัน ต้องสามัคคีกัน พิธีกรรมของโชนงก็ล้วนแต่เน้นเรื่องความสามัคคี ดังนั้น การฟื้นฟูและสืบสานวัฒนธรรมโชนงเป็นเหตุผลในการตั้งกลุ่มทอผ้า สามารถนำมาแก้ไขปัญหา โดยใช้วัฒนธรรมแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจและความไม่เป็นธรรมในชุมชน และสังคมของหมู่บ้าน ได้ผู้ขบชีวิตผ้าทอไททรงคำบ้านคอนมะนาว

ผู้วิจัยต้องการเห็นความสำคัญกับการอนุรักษ์การแต่งกายของโชนงหรือไททรงคำที่บ่งบอกวัฒนธรรมในอดีตที่มีคุณค่าเป็นความภาคภูมิใจของคนไทยและเพื่อให้สืบสานถึงชนรุ่นหลังให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมการแต่งกายที่สืบทอดจากบรรพบุรุษให้คงอยู่ต่อไป ผู้วิจัยจึงมีความต้องการพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ให้กับชนกลุ่มน้อย โดยเฉพาะกลุ่มไททรงคำ จังหวัดสุพรรณบุรี มีการประยุกต์ผสมผสานบูรณาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภูมิปัญญาของชาวจ้วง มณฑลกวางสี สาธารณรัฐประชาชนจีน ตอบสนองต่อนโยบายของชาติ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยฯ เพื่อนำองค์ความรู้เพื่อผลการวิจัย รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับชนกลุ่มน้อยดังกล่าว เพื่อพัฒนาให้สู่ประชาคมอาเซียนต่อไป ภายใต้พื้นฐานภูมิปัญญาไทย-จีน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน
- 1.2.2 เพื่อพัฒนาและบูรณาการเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน
- 1.2.3 เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่กลุ่มเป้าหมาย

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับ

- 1.3.1 ได้ความรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาบริบท ภูมิปัญญาของชนกลุ่มน้อยไทย-จีน
- 1.3.2 ได้ทราบแนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนเพื่อสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1.3.3 ได้รูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าร่วมสมัยจากชนกลุ่มน้อยไทย-จีน บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.4 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.4.1.1 บริบทของชนกลุ่มน้อยไทย-จีน (ไททรงดำ-ชาวจ้วง)

1.4.1.2 ภูมิปัญญาเสื้อผ้าของชนกลุ่มน้อยไทย-จีน

1.4.1.3 การออกแบบเสื้อผ้าโดยการบูรณาการของชนกลุ่มน้อยไทย-จีนตามหลักทฤษฎีการออกแบบ

1.4.1.4 แนวทางการพัฒนารูปแบบ วัสดุ และการทำแบบตัด เพื่อการทำต้นแบบบนพื้นฐานภูมิปัญญาไทย-จีน

1.4.2 ขอบเขตด้านเวลา

1.4.2.1 ระยะเวลาที่ 1 1 ตุลาคม 2555 - 30 กันยายน 2556

1.4.2.2 ระยะเวลาที่ 2 1 ตุลาคม 2556 - 30 กันยายน 2557

1.4.3 ขอบเขตด้านสถานที่

1.4.3.1 ศึกษาบริบท ภูมิปัญญาเสื้อผ้าของชนกลุ่มน้อยไทย-จีน (อำเภอคอนมะนา จังหวัดสุพรรณบุรี มณฑลทวาย สหราชอาณาจักรประชาชนจีน)

1.4.3.2 ทดลอง วิเคราะห์ข้อมูล ออกแบบ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.4.3.3 ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับชนกลุ่มน้อย จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดพิษณุโลก

1.5 นิยามคำศัพท์

1.5.1 ชนกลุ่มน้อย หมายถึง ชนต่างเผ่าหรือต่างเชื้อชาติที่อยู่อาศัยรวมกันกับชนเผ่าอื่นหรือเชื้อชาติอื่นที่มีจำนวนมากกว่า.

1.5.2 กลุ่มไทยทรงดำ หมายถึง กลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่พูดภาษาตระกูลไท เป็นชนชาติไทยสาขาหนึ่ง เรียกว่า พวกผู้ไท ซึ่งแบ่งออกตามลักษณะสีของเครื่องแต่งกาย เช่น ผู้ไทขาว, ผู้ไทแดง และผู้ไทดำ เป็นต้น ผู้ไทดำ นิยมแต่งกายด้วยสีดำ จึงเรียกว่าไทยทรงดำ หรือ เรียกได้หลายชื่อ เช่น โข่ง, ช่ง, ไทยโข่ง, ไทยช่ง, ลาวโข่ง, ลาวช่ง, ลาวทรงดำ และ ลาวพุงดำ

1.5.3 ชาวจ้วง หมายถึง จ้วง เป็นชนชาติส่วนน้อยที่มีจำนวนพลเมืองมากที่สุดในกลุ่มชนชาติส่วนน้อยด้วยกัน “ชนชาติจ้วง” เป็นชื่อใหม่รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนมีนโยบายให้สิทธิ

ปกครองตนเองแก่ชนชาติส่วนน้อย รัฐบาลจีนได้สำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ ชนกลุ่มน้อยต่างๆ แล้วประกาศรับรองให้เป็น “ชนชาติส่วนน้อย”

1.5.4 ผ้าเป็ยว หมายถึง ผ้าสีดำ ใช้สำหรับคล้องคอพาดบ่าหญิงสาวไปงานรื่นเริง โปกสิริยะ คนแก่ใช้เป็นผ้าสไบเฉียงสำหรับแต่งตัวไปทำบุญที่วัดเป็นสัญลักษณ์ของคนแก่ที่มีอายุชาวไททรงดำนิยมแต่งกายด้วยสีดำหรือสีครามแก่เกือบดำ ผ้าเป็ยวใช้ห่มเฉียงบ่าไปวัดหรืองานสำคัญ ๆ แม้แต่คนตายก็ต้องห่มผ้าเป็ยวสีครามเข้มเกือบดำ ลักษณะเป็นผ้าแถบสีดำกว้างประมาณ 20 - 30 ซม. ยาวประมาณ 150 ซม. ชายผ้าทั้งสองแถบ 20 - 30 ซม.

ผ้าลายแดงโม หมายถึง นุ่งผ้าชิ้นสีดำหรือสีครามแก่ พื้นมีลายเป็นเส้นตรงสีขาวเล็ก ๆ ยาวตามแนวตั้งทอดด้วยเส้นด้ายสีดำสลับสีขาวหรือฟ้าอ่อนเป็นลาย เรียกว่า “ผ้าลายแดงโม” ที่เชิงชิ้นติดดินชิ้นลายขวางกว้างประมาณ 2 นิ้ว ส่วนตอนบนของผ้าชิ้นใช้สีดำไม่มีลาย

1.5.5 เสื้อฮี หมายถึง เสื้อที่ชาวไททรงดำทุกคน ไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชายจะต้องมีไว้ประจำตัว เพราะเป็นเสื้อที่ต้องใส่ในพิธีกรรมเช่น งานแต่งงาน งานเสนเรือน และสวมใส่ให้เจ้าของเสื้อเมื่อเสียชีวิตลง

1.6 สมมติฐาน

การศึกษาเสื้อผ้าด้วยภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไททรงดำจังหวัดสุพรรณบุรี และชาวจังหวัดประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนออกแบบเสื้อผ้าด้วยภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไททรงดำจังหวัดสุพรรณบุรี และชาวจังหวัดประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยมีกรอบและสมมติฐานดังนี้

การศึกษาเสื้อผ้าด้วยภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไททรงดำจังหวัดสุพรรณบุรี มีผลต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านรูปแบบ การตกแต่ง และโดยภาพรวม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสุพรรณบุรี

2.1.1 ความเป็นมาของจังหวัดสุพรรณบุรี

สุพรรณบุรีเป็นเมืองโบราณ พบหลักฐานทางโบราณคดีมีอายุไม่ต่ำกว่า 3,500-3,800 ปี โบราณวัตถุที่ขุดพบมีทั้งยุคหินใหม่ ยุคสำริด ยุคเหล็ก และสืบทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ ฟูนัน อมราวดี ทวารวดีและศรีวิชัย สุพรรณบุรีเดิมมีชื่อว่า ทวารวดีศรีสุพรรณภูมิหรือพันธุมบุรี ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำท่าจีนแถบบริเวณตำบลรั้วใหญ่ไปจดตำบลพิหารแดง ต่อมาพระเจ้ากาแตได้ย้ายเมืองมาตั้งอยู่ที่ฝั่งขวาของแม่น้ำ แล้วโปรดให้มอญน้อยไปสร้างวัดสนามชัย และบูรณะวัดป่าเลไลยก์ ชักชวนให้ข้าราชการจำนวน 2,000 คนบวช จึงขนานนามเมืองใหม่ว่า สองพันบุรี ครั้นถึงสมัยพระเจ้าอู่ทอง ได้สร้างเมืองมาทางฝั่งใต้หรือทางตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน ชื่อเมืองเรียกว่า อู่ทอง จวบจนสมัยขุนหลวงพะงั่ว เมืองนี้จึงเรียกว่าชื่อว่า สุพรรณบุรี นับแต่นั้นมา

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมืองสุพรรณบุรีเป็นเมืองหน้าด่านและเป็นเมืองอู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญ ต้องผ่านศึกสงครามหลายต่อหลายครั้ง สภาพเมืองตลอดจนโบราณสถานถูกทำลายเหลือเพียงซากปรักหักพัง จนกระทั่งถึงสมัยรัตนโกสินทร์ เมืองสุพรรณบุรีได้ฟื้นตัวขึ้นใหม่ และตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน (ลำน้ำสุพรรณ) มาจนตราบทุกวันนี้ ความสำคัญของสุพรรณบุรีในด้านประวัติศาสตร์การกอบกู้เอกราชไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยา ได้แก่ ชัยชนะแห่งสงครามยุทธหัตถีที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงมีชัยชนะเหนือพระมหาอุปราชา ณ สมรภูมิ ดอนเจดีย์ เป็นมหาวีรกรรมชกยุทธอันยิ่งใหญ่ที่ได้ถูกจารึกไว้ และมีการจัดงานเพื่อเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ทุกปี เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติ ในด้านวรรณคดี เป็นเมืองต้นกำเนิดแห่งตำนาน "ขุนช้างขุนแผน" วรรณคดีไทยเรื่องราวและสถานที่ที่ปรากฏตามท้องเรื่องยังคงมีให้เห็นในปัจจุบัน อาทิ บ้านรั้วใหญ่ วัดเขาใหญ่ ท่าสิบเบี้ย ไร่ฝ้าย วัดป่าเลไลยก์ วัดแค อำเภออู่ทอง และอำเภอศรีประจันต์ สุพรรณบุรีดินแดนแห่งความอุดมสมบูรณ์บนพื้นที่ราบภาคกลางสืบสานความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีต เมื่อ พ.ศ. 1420 จากนามเดิมเมืองพันธุมบุรีในยุคทวารวดีตามหลักฐานทางโบราณคดีได้จารึกชื่อไว้ในพงศาวดารเหนือ และนาม "สุพรรณภูมิ" ปรากฏในศิลาจารึก พ่อขุนรามคำแหงมหาราชระบุว่า เป็นนครรัฐที่มีความสำคัญมาก่อนกรุงศรีอยุธยา เมื่อมีการสถาปนา

กรุงเทพมหานคร เมืองสุพรรณบุรีจึงจัดอยู่ในฐานะเมืองลูกหลวงซึ่งเป็นเมืองอยู่อาศัยที่สำคัญอีกด้วย

2.1.2 ประชากร

ประชากร 845,850 คน เป็นชาย 410,529 คน เป็นหญิง 435,321 คน

2.1.3 ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

2.1.3.1 ที่ตั้ง

ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท ตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี 72000 สุพรรณบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในเขตภาคกลางด้านทิศตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรีไหลผ่านตามแนวยาวของจังหวัดจากเหนือจรดใต้ จังหวัดสุพรรณบุรีตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 4 ลิปดา ถึง 15 องศา 5 ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นแวง 99 องศา 17 ลิปดา ถึง 100 องศา 16 ลิปดา ตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 3-10 เมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,358.01 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 3.3 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.2 ของพื้นที่ภาคกลาง อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 107 กิโลเมตร (ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 340) โดยทางรถไฟประมาณ 142 กิโลเมตร

2.1.3.2 อาณาเขตติดต่อ

1. ทิศเหนือ ติดจังหวัดอุทัยธานีและชัยนาท
2. ทิศตะวันออก ติดจังหวัดสิงห์บุรี อ่างทองและพระนครศรีอยุธยา
3. ทิศใต้ ติดจังหวัดนครปฐมและกาญจนบุรี
4. ทิศตะวันตก ติดจังหวัดกาญจนบุรีและอุทัยธานี

2.1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลาง กล่าวคือ ฤดูร้อนได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป ฤดูฝนลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียพัดผ่านมาในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้อากาศมีความชุ่มชื้นมีฝนตกโดยทั่วไปฤดูหนาวได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป ในปี 2546 อุณหภูมิสูงสุด 39.3 องศาเซลเซียส ในเดือนพฤษภาคมอุณหภูมิต่ำสุด 15.7 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม ปริมาณน้ำฝนทั้งปี วัดได้ 1,084.5 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 107 วัน

2.1.5 การปกครองส่วนภูมิภาค

การปกครองแบ่งออกเป็น 10 อำเภอ 110 ตำบล 977 หมู่บ้าน

2.1.5.1 อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

2.1.5.2 อำเภอเดิมบางนางบวช

2.1.5.3 อำเภอด่านช้าง

2.1.5.4 อำเภอบางปลาม้า

2.1.5.5 อำเภอศรีประจันต์

2.1.5.6 อำเภอดอนเจดีย์

2.1.5.7 อำเภอสองพี่น้อง

2.1.5.8 อำเภอสามชุก

2.1.5.9 อำเภออู่ทอง

2.1.5.10 อำเภอหนองหญ้าไซ

2.1.6 คำขวัญประจำจังหวัดสุพรรณบุรี

เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำ
ประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง(<http://th.wikipedia.org>)

2.1.7 ตราประจำจังหวัด/แผนที่จังหวัด

ภาพที่ 2.1 ตราประจำจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา:<http://upload.wikimedia.org>

รูปที่ 2.2 แผนที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา: <http://radiothailand.prd.go.th>

2.1.8 งานหัตถกรรมจังหวัดสุพรรณบุรี

2.1.8.1 ประเภทของผ้าทอ

1. ผ้ามัดหมี่
2. ผ้ามัดหมี่ตีนจก
3. ผ้าคลุมหัวนาคน, ผ้ารองกราบพระ
4. ผ้าขามม้า
5. ผ้าฝ้ายสีล้วนสวยงาม
6. ผ้าไหม
7. ผ้าถุงมัดหมี่
8. ผ้าทอโททรงดำแบบดั้งเดิม
9. ผ้าซิ่นลายแดงโม
10. ผ้าทอฝ้ายสายรุ้ง
11. ปักดอกผ้าเปี้ยว สำหรับนำไปประดับเสื้อและกระเป๋า
12. ผ้าถุงมัดหมี่ลายตีนแดง
13. ผ้าทอมือลายซิดพื้นฐานชนิดเส้นค้ายใยประดิษฐ์

2.1.8.2 ผลิตภัณฑ์อื่นๆที่ทำจากผ้าทอ

1. ยาม
2. หมอน
3. เสื้อเย็บมือ
4. ปกสมุดโน้ต (ใช้เศษผ้าที่เหลือจากการตัดชุดมาทำปก)
5. กระเป๋า ซองใส่โทรศัพท์
6. ก่องไต้นามบัตร
7. กระเป๋าผ้าเอกประสงค์
8. หมอนปักลายพื้นเมือง / ปลอกหมอน
9. มุ้ง (มีเอกลักษณ์พิเศษ คือ เย็บจับจีบ มีประตูเข้า-ออก)
10. เสื้อสุภาพบุรุษ
11. เสื้อสุภาพสตรี
12. กางเกงสุภาพสตรี
13. ผ้าพันคอ, ผ้าคลุมไหล่
14. หมวก
15. เข็มขัด

16. เนคไท

17. มะกอน (ลูกช่วง) ของเล่นตามประเพณี

18. ชุดไททรงดำประยุกต์

19. เสื้อม่อฮ่อม

20. พวงกุญแจรูปแบบต่างๆ เช่น หมอน ช้าง ลูกเต๋า ลายเย็บดอก

21. ผ้าปูโต๊ะ ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมตู้เย็น (เอนกประสงค์)

(เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี, 2550:-)

2.2 ประวัติเกี่ยวกับไททรงดำหรือลาวโซ่ง

2.2.1 ความเป็นมาของกลุ่มวัฒนธรรมไททรงดำหรือลาวโซ่ง

ไทโซ่งมีชื่อเรียกต่างๆ กันว่า ลาวโซ่ง ลาวซ่ง ไทซ่ง ลาวทรง (ซง) ดำ ลาวช่วงดำ ผู้ไทยดำ ผู้ไตซงดำ ไทดำ ไททรงได้เขียนไว้ว่า คำว่า “ส่ง โซ่ง ทรง” เป็นคำเดียวกันมีความหมายว่า กางเกง ดังนั้น “ทรงดำ” จึงมีความหมายว่า “กางเกงดำ” คำจำกัดความในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2493) มีคำว่า “โซ่ง” มาจากคำว่า “ซงดำ” หมายความว่า คนผู้ไทที่นั่งกางเกงดำ ได้อ้างอิงความหมายของคำว่า “โซ่ง” จากเอกสารหลายเล่ม และให้ความเห็นเกี่ยวกับการเรียกชื่อต่างๆ ของไทโซ่งว่า ชื่อ “ลาวโซ่ง หรือ ลาวซ่ง” นั้นใช้เรียกเฉพาะผู้ที่ เป็น ไทดำ ที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทยเท่านั้น ส่วนที่อื่นจะเรียก “ไทดำ” ที่เรียกว่าลาวเป็นเพราะ เรียกให้ผสมกลมกลืนเข้ากับคนท้องถิ่นที่อยู่ก่อนแล้ว เช่น ลาวเวียง ลาวพวน ดังนั้นแทนที่จะเรียกว่า “ไทดำ หรือ ไททรงดำ” ตามที่เคยเรียกมา ก็กลายเป็น “ลาวดำหรือลาวซ่งดำ” นั้นคงเป็นเพราะเรียกตามเครื่องนุ่งห่มที่ใช้ คือไทยดำเหล่านี้นิยมนุ่งห่มด้วยเสื้อผ้าสีดำ ต่อมาคำว่า “ดำ” หายไปจึงเหลือแต่คำว่า “ลาวโซ่ง หรือ ไทโซ่ง” อีกสาเหตุหนึ่งที่เรียกว่า “ลาวโซ่ง” สันนิษฐานได้ว่า อาจเป็นเพราะชนกลุ่มนี้อพยพมาจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และมีขนบธรรมเนียมประเพณีส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับคนลาว กล่าวที่ไทดำเรียกตัวเองว่า “ไต หรือผู้ไต” ซึ่งก็คือ “ผู้ไท” นั้นเองเพราะอักษร ผ ไทยดำจะออกเสียงเป็น ผ นอกจากความเป็นมาของการเรียกชื่อที่กล่าวไปแล้วนั้น พระบริหารเทพธานีกล่าวไว้ในหนังสือพงศาวดารชาติไทยตอนหนึ่งว่า ในจังหวัดเพชรบุรีและราชบุรีจะเรียก “ผู้ไทดำ” ว่า “ลาวโซ่ง” คำว่า “โซ่ง” แปลว่า “กางเกง” ดังนั้น “ผู้ไทดำ” ก็คือ “ลาวโซ่งดำ” เพราะชอบนุ่งกางเกงดำและหลวงจิตราวาทการได้กล่าวว่า การเรียก “ไทดำ” เป็นเพราะชนกลุ่มนี้ชอบนุ่งผ้าด้วยสีน้ำเงินแก่ซึ่งเป็นสีประจำชาติไทยมาแต่โบราณ และ “ไทดำ” เป็นเชื้อสายชนชาติไทย สาขาใหญ่สาขาหนึ่งและเรียกผู้ไทยสาขานี้ว่าไทยเดิมหรือไทยโบราณ การเรียกชื่อตามสีเครื่องแต่งกายนี้ Lebar (1964) และ Gedney (1964) ให้ความเห็นทำนองเดียวกันว่าการเรียกชนกลุ่มนี้ว่า ไทยดำ เป็นเพราะเรียกตามประเพณีการแต่ง

ภายด้วยด้วยเสื้อผ้าสีดำของผู้หญิงในสารานุกรมเล่มนี้จะเรียกชนกลุ่มนี้ว่า “ไทโซ่ง” ไม่ใช่คำว่า “ลาวโซ่ง” ตามที่คนไทยส่วนใหญ่เรียกกัน เนื่องจากดั้งเดิมแล้วจะเรียกชนกลุ่มนี้ที่อาศัยอยู่นอกประเทศไทยว่า “ไทดำ” เมื่อมีการอพยพมาประเทศไทยจึง เรียกว่า “ไทดำ” และกลายมาเป็น “ไทโซ่ง” ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีเหตุผลทางภาษาของชนกลุ่มนี้ที่จัดอยู่ในกลุ่มไท ไม่ใช่กลุ่มลาว โดยใช้ระบบวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ กลุ่มลาวจะมีระบบวรรณยุกต์ลักษณะหนึ่งในขณะที่กลุ่มไทจะมีลักษณะเฉพาะของวรรณยุกต์อีกแบบหนึ่ง

2.2.2 ถิ่นฐานเดิม

ได้กล่าวไว้ว่าไทดำมีถิ่นฐานเดิมอยู่ที่ประเทศจีนตอนกลางซึ่งเป็นถิ่นฐานเดิมของชนเผ่าไทต่อมาคนไทได้อพยพลงมาทางใต้ ไทดำได้อพยพลงมาทางใต้ที่บริเวณแม่น้ำอูซึ่งเป็นแม่น้ำที่ไหลบรรจบกับแม่น้ำโขงที่หลวงพระบางในแคว้นสิบสองจุไท ซึ่งมีเมืองแฉงหรือปัจจุบัน คือเมืองเดียนเบียนฟู ประเทศเวียดนามเป็นเมืองและเป็นหัวเมืองฝ่ายเหนือ บริเวณนี้อยู่ตอนเหนือของราชอาณาจักรลาวใกล้เขตแดนเวียดนามเหนือ นอกจากเมืองแฉงแล้วบริเวณที่ไทดำอาศัยอยู่ ได้แก่ เมืองควาย เมืองม่วย เมืองลา เมืองโมก เมืองหวัด เมืองซางและรวมเมืองที่ผู้ไทชาวอาศัยอยู่อีก 4 เมืองรวมทั้งหมดเป็น 12 เมืองจึงเรียกเมืองสิบสองผู้ไทหรือสิบสองเจ้าไทและต่อมาเป็นสิบสองจุไท แคว้นสิบสองจุไทเดิมนั้นขึ้นอยู่กับอาณาจักรน่านเจ้าภายหลังมาขึ้นอยู่กับอาณาจักรโยนกเชียงแสน เมื่ออาณาจักรเชียงแสนถูกพวกไทลาวทำลายล้างลงก็ไปขึ้นกับอาณาจักรล้านนา ต่อมาไปขึ้นอยู่กับอาณาจักรสุโขทัย ในรัชกาลพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเมื่ออาณาจักรสุโขทัยเสื่อมอำนาจลงในตอนสมัยอยุธยาแคว้นสิบสองจุไทได้ถูกแบ่งแยกออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคที่ติดต่อกับพม่าและเรียกกันว่า “แคว้นสิบสองปันนาหรือพวกไทลื้อ” และภาคที่ติดต่อกับจีนและญวนคงเรียกว่า “แคว้นสิบสองจุไท” บริเวณที่อยู่ระหว่างดินแดนภาคเหนือและแคว้นสิบสองจุไททางใต้ อยู่ภายใต้การปกครองของเมืองหลวงพระบาง มีอยู่ 5 เมืองและต่อมาเพิ่มอีก 1 เมืองเป็น 6 เมือง เรียกว่า “หัวพันทั้งห้าทั้งหก” ได้แก่ เมืองควาย เมืองคอง เมืองม่วย เมืองลา เมืองไล เมืองแฉง โดยเฉพาะเมืองแฉงอยู่ห่างไกลจากนครหลวงพระบาง มีอาณาเขตติดต่อกับจีนทางตอนใต้และตอนเหนือของประเทศเวียดนามอำนาจการปกครองจากนครหลวงพระบางจึงดูแลไม่ทั่วถึง จึงมอบอำนาจให้ปกครองดูแลกันเอง แต่ยังคงอยู่ในอำนาจคุ้มครองของเจ้าหลวงพระบาง ดังนั้นในบางยุคบางสมัย หัวเมืองฝ่ายเหนืออันมีเมืองแฉง เป็นต้น ขึ้นอยู่กับจีนบ้างเวียดนามบ้าง เรียกว่า “สามฝ่ายฟ้า” (สุมิตร ปิติพัฒน์ และคณะ, 2521:38) ต่อมา “หัวพันทั้งห้าทั้งหก” มาเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศลาวตอนเหนือ เรียกว่า “แขวงหัวพัน, ซ้าเหนือหรือเวียงไซ” กลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ส่วนมากเป็นชาวไทดำซึ่งชาวลาเรียก “ไทเหนือ” เพราะตั้งอยู่ติดกับเมืองแฉงแห่งสิบสองจุไท และไม่ห่างจากแม่น้ำหล้าหรือดำ (ซงโอบ) ซึ่งชาวผู้ไท เรียกว่า “แม่น้ำแท้” ไทดำอาศัยอยู่ทั่วไป ตั้งแต่มณฑลกว๋างสี ยูนนาน และบริเวณลุ่ม แม่น้ำดำ แม่น้ำแดงในแคว้นดังกล่าวจาก

แคว้นสิบสองจุไทได้เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยด้วยเหตุผลผลทางการเมืองบางประการ (ม.ศรีบุษรา,2530:12)

2.2.3 การอพยพถิ่นฐานเข้าสู่ประเทศไทย

ไทยโง่งอพยพเข้าสู่ประเทศไทยในสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี คือ ในปี พ.ศ. 2322 สาเหตุของการอพยพเนื่องจากเมืองดั้นแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เจ้านครเวียงจันทน์ได้กระทำการอันหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จึงได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เมื่อครั้งที่ดำรงพระยศเป็น สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก ยกกองทัพขึ้นไปตีนครเวียงจันทน์ใน พ.ศ. 2321 ครั้นปี 2322 กองทัพสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกกำหนดให้กองทัพเมืองหลวงพระบางยกกำลังไปตีเอาเมือง ม่วย เมืองทัน ฉนวนเรียกว่าเมืองซ้อหงี ซึ่งเป็นเมืองของผู้ไททรงดำ ตั้งอยู่ริมเขตแดนเมืองฉนวนเหนือ แล้วกวาดต้อนครอบครัวลาว เวียงจันทน์และไททรงดำลงมายังประเทศไทยให้ลาว เวียงจันทน์ตั้งบ้านเรือนอยู่เมืองสระบุรี ราชบุรี และจันทบุรี ส่วนไททรงดำให้ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เมืองเพชรบุรี สันนิษฐานว่า อยู่ที่หนองปรังหรือหมู่บ้านหนองเลา อำเภอยะขอม ในปี พ.ศ. 2335 ไททรงดำได้อพยพเข้ามาในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง สาเหตุเกิดจากพวกเมืองแฉ่ง เมืองพวน แข็งข้อต่อเมืองเวียงจันทน์ เจ้าเมืองเวียงจันทน์จึงยกกองทัพไปตี ได้ไททรงดำและลาวพวนมาไว้ที่เพชรบุรีต่อมาในรัชกาลที่ 3 หัวเมืองบางหัวเมืองที่ขึ้นต่อเมืองหลวงพระบางกระด้างกระเดื่อง พ.ศ. 2371 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แม่ทัพยกกองทัพไปปราบเมืองแฉ่ง และได้ครอบครัว ไททรงดำลงมาไว้ที่เมืองเพชรบุรีอีกครั้งหนึ่ง พ.ศ. 2379 เมืองหิ้ม (ฮิม) เมืองคอย เมืองควร แข็งข้อต่อเมืองหลวงพระบาง เจ้าอุปราช เจ้าราชวงศ์แต่งให้ท้าวพระยาคุมกองทัพขึ้นไปปราบได้ไททรงดำมาไว้ที่เมืองเพชรบุรี ต่อมาปี พ.ศ. 2381 เจ้าอุปราช เจ้าราชวงศ์ เจ้านายทางเมืองหลวงพระบางและเวียงจันทน์เกิดวิวาทกัน เจ้าราชวงศ์ได้คุมไททรงดำลงมาไว้ที่กรุงเทพฯ ไททรงดำที่นำมาไว้ในจังหวัดเพชรบุรีในรัชกาลที่ 3 นี้ตั้งหลักแหล่งอยู่ที่ตำบลท่าแร่ อำเภอบ้านแหลม แต่เนื่องจากไททรงดำชอบอาศัยอยู่ที่ดอน น้ำไม่ท่วม และบริเวณที่อาศัยเดิมขาดแคลนไม้ จึงได้อพยพไปอยู่ที่อำเภอยะขอมในเวลาต่อมา

ในปีพ.ศ.2407 เกิดความระส่ำระสายในแคว้นดั่งเกีย สิบสองจุไทและลาวเหนือ พวกจีนฮ่อบุกเข้ามาก่อวุ่นในแถบแม่น้ำดำ แม่น้ำแดงและที่ราบสูงทارانนินท์ ในระหว่างแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 หัวเมืองฝ่ายเหนือ คือ หลวงพระบาง และเวียงจันทน์ถูกพวกจีนฮ่อบุกเข้ามาโจมตี เจ้าเมืองหัวเมืองฝ่ายเหนือของความช่วยเหลือมายังกรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงส่งกองทัพไปปราบฮ่อในปี พ.ศ. 2421 และได้้นำครอบครัวไทดำอพยพเข้ามาในอาณาจักรไทย พ.ศ. 2428 และพ.ศ. 2430 ได้โปรดเกล้าฯ

ให้จอมพลเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี จัดกองทัพไปปราบปรามอีกครั้งหนึ่ง และนำครอบครัวไทดำเข้ามาอยู่ในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง

ได้กล่าวถึงการอพยพของชาวไททรงดำเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มเติมว่า “คณะพรคอกบฏอิสระภาพแห่งชาติเวียดนาม” หรือที่เรียกกันย่อๆว่า “เวียดมินห์” มีจุดประสงค์ที่จะให้ญวนเป็นเอกราชโดยสมบูรณ์ โดยทำการขับไล่ฝรั่งเศสให้ออกไปพ้นดินแดนอินโดจีน ในปีพ.ศ. 2497 พวกเวียดมินห์ ได้เข้าโจมตีเดียนเบียนฟู (เมืองแดง) เมืองล้อมของฝรั่งเศส ซึ่งเป็นบริเวณที่มีไทดำอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นจนกระทั่งเดียนเบียนฟูแตกและฝรั่งเศสยอมจำนน จากการสู้รบนี้ทำให้ชาวไทดำประมาณ 4,000 คน อพยพหลบหนีไปอยู่เวียดนามใต้อีกส่วนหนึ่งประมาณ 2,000 คน อพยพเข้าไปตั้งบ้านเรือนอยู่แถบเมืองหลวงพระบางและอีกกลุ่มหนึ่งประมาณ 3,000 คนอพยพเข้าไปอยู่ที่เชียงขวางในประเทศลาว แต่เนื่องจากที่เชียงขวางสถานที่ทำมาหากินคับแคบไทดำส่วนหนึ่งจะอพยพมาอยู่ที่แขวงเวียงจันทน์ ที่บ้านอีโล ห่างจากเวียงจันทน์ไปทางเหนือประมาณ 20 กิโลเมตร ไทดำอาศัยอยู่ที่เวียงจันทน์ประมาณ 20 กว่าปี จนกระทั่งคอมมิวนิสต์เข้าครองลาว ชาวไทดำผู้รักอิสระเสรีจำนวนกว่า 2,000 คนต้องอพยพหลบภัยเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2518 ในจำนวนนี้ส่วนหนึ่งอยู่ในศูนย์อพยพส่วนหนึ่งกลับไปอยู่ลาว อีกส่วนหนึ่งขอลี้ภัยคอมมิวนิสต์ไปอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศส อเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย เป็นต้น

2.2.4 ไททรงดำหรือลาวโซ่งในประเทศไทย

จากการอพยพของชาวโซ่งดังที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าถิ่นฐานเดิมชาวไทโซ่งในประเทศไทยอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี การที่โปรดเกล้าฯให้ไททรงดำไปอยู่ที่เพชรบุรีนั้นอาจเป็นเพราะจังหวัดเพชรบุรีมีป่าและเขามาก มีหุบห้วย ลำธาร น้ำท่วมไม่ถึงลักษณะภูมิประเทศคล้ายภูมิประเทศบ้านเก่าเมืองเดิม คือ เมืองแดง แควงสิบสองจุไท การที่ชาวไททรงดำได้อาศัยกระจายในที่ต่างๆในประเทศไทยนั้นเหตุผลหนึ่งก็คือ ชาวไททรงดำรุ่นเก่ามีความปราถนาแรงกล้าที่จะกลับไปถิ่นฐานบ้านเก่าของตน คือ เมืองแดงจึงพยายามเดินทางขึ้นทางเหนือเมื่อถึงฤดูฝนก็พัก ณ ที่ใดที่หนึ่ง ทำนาเพื่อหาเสบียงไว้สำหรับการเดินทางต่อไป เดินทางเรื่อยไปจนกระทั่งคนแก่ต้องตายจากไปในระหว่างการเดินทาง ลูกหลานก็ไม่สามารถเดินทางกลับไปได้ จึงตั้งหลักแหล่งอาศัยอยู่ตามทางเป็นแห่งๆไป เดินทางไปได้ไกลสุดที่จังหวัดพิจิตรและพิษณุโลก จะเห็นว่ามีไทยโซ่งอาศัยอยู่ประปรายที่จังหวัดเหล่านี้ นอกจากเหตุผลนี้แล้ว ก็ยังมีเหตุผลอื่น คือ การอพยพเพื่อไปหาที่ทำกินใหม่ในจังหวัดใกล้เคียง เช่น ราชบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม (สิริ พึ่งเดช, 2519: 54-55, 65) ชาวไททรงดำที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีพื้นที่ตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี

2.2.4.1 ประวัติความเป็นมา เดิมอพยพมาจาก จังหวัดเพชรบุรี มาตั้งถิ่นฐานอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่ดอน (ที่สูง) และรอบบริเวณเป็นที่ลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูกจึงตั้งถิ่นฐานอยู่จนถึงปัจจุบัน มีต้นมะเกลืออยู่เป็นจำนวนมาก จึงเรียกบ้าน และตำบล “ดอนมะเกลือ”

2.2.4.2 สภาพทั่วไปของตำบล เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูกด้านการเกษตร มีคลองชลประทาน

2.2.4.3 อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลบ้านดอน อำเภออุทง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลสระพังลาน อำเภออุทง จังหวัดสุพรรณบุรี

2.2.4.4 จำนวนประชากรของตำบล ในเขต อบต. 4,594 คน และจำนวนหลังคาเรือน 947 หลังคาเรือน

2.2.4.5 ข้อมูลอาชีพของตำบล

อาชีพหลัก ทำนา ทำสวน/ทำไร่

อาชีพเสริม ทอผ้า เย็บจักรอุตสาหกรรม (เย็บผ้า)

2.2.4.6 ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

1.วัดดอนมะเกลือ

2.มณฑปหลวงปู่พันธ์

3.ศาลเจ้าพ่อประจำหมู่บ้าน

4.งานประเพณีไททรงดำ(<http://www.thaitambon.com> 3/12/2556)

2.2.4.7 การทอผ้าของกลุ่มทอผ้าไททรงดำ ตำบลดอนมะเกลือ อำเภออุทง จังหวัดสุพรรณบุรี ผ้าทอของชาวไททรงดำ หรือลาวโซ่ง เป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มชน ผ้าที่ทอมีอยู่ 4 ชนิด คือ ผ้าฝ้าย ผ้าชิ้นลายแดงโม ผ้าตีนชิ้นและผ้าไหม ขั้นตอนในการทอผ้านั้นเริ่มจากการปลูกฝ้าย ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมกันเอง แล้วนำดอกฝ้ายหรือไหม มาปั่น/สาว เป็นด้ายทอเป็นผืน ส่งผลให้การทอผ้าสืบทอดกันต่อมาเป็นวัฒนธรรมการแต่งกายที่นิยมทอใช้เองมาจนปัจจุบัน

ประเภทของผ้าทอที่กลุ่มผลิตจำหน่าย คือ ผ้าทอไททรงดำแบบดั้งเดิม ผ้าชิ้นลายแดงโม ผ้าฝ้าย ผ้าตีนชิ้นและผ้าไหม

2.2.5 ลักษณะบ้านเรือน

เรือนของชาวไททรงดำหรือลาวโซ่งส่วนใหญ่จะไม่มีรั้วล้อมรอบ หากมีรั้วจะเป็นรั้วเตี้ยๆ ทำด้วยไม้ไผ่ขัดตะหรือตีเป็นระแนง บางแห่งอาจนำไม้ไผ่ทั้งลำที่ยังไม่ได้ริดหนาม ออกมากองเป็นแนวรั้ว ลักษณะดั้งเดิมของบ้านไทยโซ่งเป็นเรือนหลังใหญ่ มีห้องกว้างห้องเดียวที่

ใช้เป็น ที่นอน ที่ทำครัว และเก็บข้าวของต่างๆ มีหน้าจั่วและระเบียงบ้านทั้งหน้าและหลังบ้าน และมีบันไดลงจากบ้านได้ทั้งหน้าบ้านและหลังบ้านด้วย แต่บันไดหน้าบ้านจะใหญ่กว่าหลังบ้าน ระเบียงด้านหน้าใช้เป็นที่พักและนั่งเล่นเรียกว่า “กอกชาน” ส่วนระเบียงด้านหลังเรียก “กว้าน” ซึ่งเป็นบริเวณสำหรับทำพิธีเช่น เช่น ไหว้ผีบรรพบุรุษที่เป็นท้าว โดยจะมีการจัดมุงไค้มุงหนึ่งกว้าน เรียกว่า “กะลือห้อง” ให้เป็นที่อยู่ของผีบรรพบุรุษหลังคาบ้านมุงด้วยหญ้าคาที่มัดเป็นคั้งและมีลักษณะสูงชันและมุงหญ้าลงต่ำจนถึงพื้นบ้านเกือบมิด คูเหมือนฝาบ้านซึ่งฝาบ้านที่แท้จริงขัดและทำด้วยไม้ไผ่ไม่มีช่องหน้าต่าง (อัญชญา พานิช,2537:77)

บ้านเรือนชาวไททรงดำหรือลาวโซ่งในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนเป็นบ้านสมัยใหม่ ส่วนใหญ่จะเป็นเรือนไม้มีใต้ถุนสูงสำหรับพักผ่อน รับประทานอาหาร หรือเก็บอุปกรณ์การเกษตร ส่วน “กว้าน” จะใช้เป็นห้องเก็บของต่อจากบริเวณนี้เป็นนอกชานที่มีไม้ระแนงกัน บ้านไทยโซ่งจะมีเสามาก หลังคามักมุงด้วยสังกะสีหรือกระเบื้อง บ้านไทยโซ่งที่ทำรั้วมีน้อยมาก หลังบ้านมักจะใช้เป็นที่พักผูกผัก สวนครัวไว้บริเวณ

ภาพที่ 2.3 ลักษณะบ้านไททรงดำในอดีต

ที่มา : <http://www.bloggang.com>

ภาพที่ 2.4 ลักษณะบ้านเรือนไททรงดำในปัจจุบัน

ที่มา: <http://www.oknation.net>

2.2.6 การแต่งกาย

การแต่งกายของชาวไททรงดำมีลักษณะโดดเด่นกว่าชุมชนกลุ่มลาวอื่นๆ ที่อยู่ในประเทศไทย จากสีของเสื้อผ้าที่จะใช้สีดำหรือสีครามเข้ม รูปแบบและสีของเครื่องแต่งกายมีลักษณะเดิมจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ชาวไททรงดำจะใส่เสื้อผ้าปกติดตามสภาพท้องถิ่น แต่เวลาที่มีพิธีกรรมต่างๆ ที่ยึดถือปฏิบัติกันมานั้นจะต้องใส่เสื้อผ้าตามแต่ละพิธีกรรม ซึ่งดูแล้วยังมีความเป็นระเบียบวินัยสูงกว่ากลุ่มชุมชนอื่นๆ ลักษณะการแต่งกายของชาวไททรงดำมี ดังนี้

2.2.6.1 เสื้อก้อมผู้ชาย หมายถึง เสื้อที่มีรูปทรงสั้น ความยาวตั้งแต่คอถึงสะโพกบนใช้คู่กับเสื้อเชิ้ตสีขาวข้างใน เวลาใส่พับปกเสื้อเชิ้ตออกข้างนอก เรียกว่า “คอแก่น” หมายถึง คอ 2 ชั้นสวมใส่ไปทำงาน เดินทางไปต่างหมู่บ้าน ลักษณะของเสื้อก้อมเป็นเสื้อคอตั้งไม่มีปกแขนยาว ทรงกระบอกถึงข้อมือ การต่อแขนเสื้อจะมีผ้ารูปสี่เหลี่ยมไว้ได้รักแร้ ชายเสื้อด้านข้างแทรกด้วยผ้ารูปสามเหลี่ยมตั้งแต่เอวจนถึงสะโพก เพื่อให้ชายเสื้อบานออก ด้านหน้าผ้าตลอดมีสายเสื้อติดกระดุมเงินยอดแหลม 9-13 เม็ด ในสมัยก่อนเสื้อก้อมใช้มือเย็บทั้งตัวแต่ปัจจุบันใช้จักรเย็บแทน สีของเสื้อเป็นผ้าย้อมครามเข้มอันเป็นสีที่แสดงถึงความเศร้าโศก อ้างว้างและเดี๋ยวตายที่จะต้องพลัดพรากจากบ้านเกิดเมืองนอน

เสื้อก้อมจะใส่กับกางเกง ส้วงสีหรือกางเกงขาวสีดำ มีลักษณะคล้ายกางเกงชาวประมง ความยาวของกางเกงเสมอข้อเท้า ขากางเกงแคบเล็กน้อยใช้ใส่ร่วมงานพิธีตามประเพณี เช่น งานเสนเรื่อน งานแต่งงาน จะคาดกระเป๋าคัดเย็บด้วยผ้าฝ้ายสีครามเข้ม รูปทรงกระเป๋าคคล้ายรังผึ้งภายในเป็นกระเป๋าค 2 ชั้น มีฝาปิดเปิดได้ บางแบบใช้จับด้านหน้าตกแต่งด้วยวิธีการปะผ้าลายดอกจัน ลายดอกมะลิ ตรงกระดุมประดับกระจกหรือมีลูกบิดห้อยทิ้งชายให้ดูสวยงาม บางพื้นที่ก็ไม่นิยมห้อยลูกบิดบอกว่าเหมือนพวกชาวเขาจึงทำเป็นแบบดั้งเดิม ชายกระเป๋าคทั้งสองข้างมีวงกลมปลายเรียวยับพับด้วยผ้าไหมหลากสีโดยมัดรวมกันเป็นพู่ตรงชายสุดทั้งสองข้างคล้ายหางหมู

2.2.6.2 เสื้อก้อมผู้หญิง มีความหมายและสีเหมือนของผู้ชายแต่มีลักษณะแตกต่างกัน ตรงเสื้อก้อมคอตั้งไม่มีปก เข้ารูป แขนยาวทรงกระบอกรัดข้อมือ เพื่อให้แนบลำตัว จะได้รับความอบอุ่น และป้องกันความร้อนได้ดี การต่อแขนติดกับลำตัวต่อตรงๆ และมีผ้าแทรกไว้รักแร้ ตัวเสื้อยาวเหนือสะโพกผ้าหน้าตลอด ติดกระดุมเงินเหมือนเสื้อก้อมผู้ชาย เวลาใส่เสื้อก้อมจะใส่กับผ้าซิ่นลายแดงโม ผ้าซิ่นของผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงานจะนุ่งซิ่นต่อหัวแต่ถ้าแต่งงานแล้วจะต้องนุ่งซิ่นซ้อน 2 ผืน เพื่อป้องกันประจำเดือนที่อาจจะมาไม่เป็นปกติ ลักษณะของผ้าซิ่นจะมี 3 ส่วน คือ หัวซิ่นอยู่ด้านบนสุดเป็นผ้าฝ้ายสีครามเข้ม ตัวซิ่นอยู่ตรงกลางจะมีความหนากว่าหัวซิ่นเป็นผ้าทอลายแดงโม เวลาที่นุ่งจะทบชาย 2 ข้างมาตรงกลางแล้วคาดเข็มขัดคียบชายลงมา ดิ้นซิ่นอยู่ด้านล่างสุดเป็นผ้าทอด้วยผ้าฝ้ายเส้นหนา เพื่อช่วยถ่วงน้ำหนักของตัวซิ่นให้อยู่ตามรูปทรง ผู้หญิงชาวไททรงดำจะสะพายกระเป๋าสานเรียกว่า “กระต๊อบ” สำหรับเก็บของใช้ระหว่างเดินทาง แต่ถ้าใส่ชุดก้อม

ออกงานจะมี ผ้าสไบหรือผ้าเปี้ยวทั้งแบบดั้งเดิมและผ้าสไบสมัยใหม่เป็นสีสันต่างๆ ผ้าสไบ ผ้าเปี้ยวมีลักษณะเป็นผ้าที่ทอจากฟืมขนาดเล็ก เรียกว่า “ฟืมเจ็ด” ความยาวแล้วแต่ผู้ใช้ ผ้าเปี้ยวจะเป็นผ้าฝ้ายสีดำหรือสีครามเข้ม มีการปักลวดลายที่ชายทั้งสองด้านเป็นลายดอกแปดกับลายขอกูด โดยมีหน้าหลังเหมือนกัน สำหรับผู้สูงอายจะผูกผ้าเปี้ยวที่อกอย่างเดิยไม่ได้ใส่เสื้อหรือถ้ามีอากาศ ร้อนมาก ๆ นิยมใส่เสื้อน้อยเป็นเสื้อคอกลมแขนกุดหรือเสื้อชั้นในสายเดี่ยวสีดำหรือสีครามเข้ม แล้วสะพายด้วยผ้าลูกไม้สีดำบางๆหรือผ้าสไบสีสันใด

2.2.6.3 เสื้อฮีของผู้ชาย หมายถึง เสื้อยาวหรือเสื้อผี เป็นเสื้อที่ใช้ได้ทั้งสองด้าน ด้านที่มีลวดลายมากจะไว้ด้านในเมื่อใส่ไปงานมงคลชาวไททรงดำมีความเชื่อว่าลวดลายมากนั้น ขโมยมาจากผี จึงต้องปกปิดไว้จะใช้ด้านที่มีลวดลายมากในงานศพ รวมทั้งศพของตัวเองนั้นจะใช้ ด้านที่มีลวดลายมากคลุมหีบศพ ชาวไททรงดำจะมีเสื้อฮีประจำตัว เพื่อไว้ใช้งานตามวัฒนธรรม ประเพณี ลักษณะของเสื้อฮีเป็นเสื้อยาวถึงเข่าผ่าหน้า ที่รอบคอเสื้อกั้นด้วยผ้าไหมสีต่างๆและตกแต่ง ลวดลายการปะผ้า ใต้รักแร้ใช้ผ้าไหมขลิบเป็นลวดลายหลากสีตกแต่งด้วยการปะผ้าลวดลายหลากสี และปักลายขอกูดตกแต่งลวดลายการปะผ้าสีที่ชายเสื้อตลอดแนว ตะเข็บทุกตะเข็บใช้ผ้าไหมสีดำ หุ้มทับ เสื้อฮีจะมีสีดำหรือสีครามเข้ม สีที่ใช้ตกแต่งลวดลายมีสีแดง สีเหลือง สีเขียว และสีขาว เสื้อฮีใส่กับกางเกงขายาวสีดำหรือสีงาช้าง

ภาพที่ 2.5 ผู้ชายใส่เสื้อก้อมคาดกระเป่าที่เอว

ที่มา : <http://pr.prd.go.th/samutsakhon>

ภาพที่ 2.6 การแต่งกาย ผู้หญิงด้วยเสื้อก้อมนุ่ง
ผ้าลายแดงโม

ที่มา : <http://suphannews.blogspot.com>

ภาพที่ 2.7 เสื้ออีของผู้ชาย

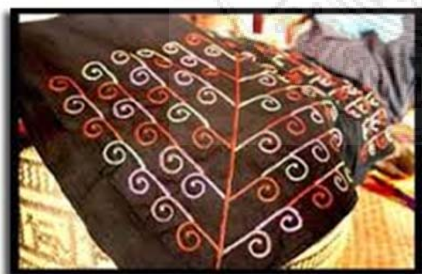
ที่มา : <http://mornor.com/2009/forum/viewthread.php>

ภาพที่ 2.8 เสื้ออีผู้หญิง

ที่มา : <http://203.172.165.70/student>

2.2.6.4 เสื้ออีผู้หญิง มีความหมายและลักษณะการใช้งานเหมือนเสื้ออีผู้ชาย แต่มีความแตกต่างกันตรงรูปแบบเสื้ออีของผู้หญิงจะใช้การสวมหัว คอวีตัวยาวถึงเข่าไม่มีปกด้านใน จะมีการตกแต่งลวดลายสีหลายสีบนตะเข็บทุกตะเข็บใช้วิธีการปะผ้าและปะลวดลายบนด้านหน้า ตัวเสื้ออีตลอดความยาวของเสื้อและที่ชายเสื้อ ในการใส่เสื้ออีจะใส่กับผ้าชิ้นลายแดงโม

ภาพที่ 2.9 ผ้าเปี้ยวที่ปักลายขอกูดประยุกต์

ที่มา : <http://www.peace.mathidol.ac.th>

2.2.6.5 ผ้าเปี้ยวหรือผ้าพันศีรษะ ชาวไททรงดำจะใช้ผ้าเปี้ยวพันศีรษะแทนหมวก เป็นผ้าฝ้ายหรือผ้าไหมสีครามเข้มหรือสีดำ เป็นสัญลักษณ์ของการมีเจ้าของและคนชรา ในงานแต่งงานฝ่ายหญิงจะเตรียมผ้าเปี้ยวไว้เป็นผ้าไหว้ให้แก่แม่สามี คนสูงอายุจะห่มผ้าเปี้ยวอยู่กับบ้าน

หรือไปวัดโดยห่มแบบสไบ เมื่อเสียชีวิตลงก็ต้องห่มผ้าเปี้ยวเพื่อให้รู้ว่าเป็นคนตระกูลเดียวกัน ในสมัยก่อนมีการทำผ้าเปี้ยว 4 ชนิด คือ ผ้าเปี้ยวเบาะหรือเปี้ยวดอก เป็นการปักลายดอกที่ชายผ้า เปี้ยวทั้ง 2 ข้าง ลายขดวงกลมสลักสีไหมตรงกลางเป็นลายดอกแปด (เบาะแปด) แล้วจึงเย็บลายขอกุศออกมา 8 แฉก เรียกว่า ขอกุศหวาย (บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545: 49-50) ผ้าเปี้ยว มีการพัฒนา ลวดลายให้มีรูปแบบหลากหลาย ถูกใจผู้ซื้อ จึงมีการสอนออกแบบลายและวิธีการทำ ที่กลุ่มไททรงดำ จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 2.10 ลายดอกแปดและเย็บลายขอกุศ เรียกว่า ขอกุศหวาย
ที่มา : <http://www.bloggang.com>

2.2.6.6 เครื่องประกอบการแต่งกาย

นอกจากเสื้อผ้าของชาวไททรงดำที่เป็นทั้งชายและหญิงแล้วยังมีเครื่องประดับของผู้หญิง เช่น ไม้ขัดเกล้า มีลักษณะเป็นเส้นเงินขดเป็นรูปตัวยู สำหรับเสียบผม เวลาเกล้าผม ปัจจุบันใช้วัสดุอลูมิเนียมซึ่งมีราคาถูกกว่า หวี ของไททรงดำทำด้วยไม้คั้ง คนไทยเรียกว่า ไม้กระโดน ลักษณะของหวีด้านบนจะหนาด้านล่างจะบาง เวลาหวีต้องก้มหัวลงแล้วหวีเศษผมจะร่วงจะต้องเก็บไว้ทำช่อง เป็นการฝึกให้เป็นคนละเอียด เวลาผู้ชายดูหญิงจะดูที่ทรงผมว่าเรียบร้อยไหมถ้าไม่เรียบร้อยดูกรุงรังจะไม่เอามาเป็นแม่บ้าน เปาะแขน เป็นกำไลข้อมือ มี 2 แบบ แบบทรงกลมสวมใส่ข้อมือกับแบบบีบ (มีช่องโหว่) เปาะแขนพาบ คือ กำไลของผู้สูงอายุใส่ติดตัว ส่วนกำไลกลมใช้ในพิธีเท่านั้น

เปาะเก็ง คือ กำไลข้อเท้าชาย-หญิงปัจจุบันหาดูยากกระดุมเงินของชาวไททรงดำภายในประเทศมีลักษณะเฉพาะเป็นทรงบัวตูม แต่สำหรับกระดุมของชาวไททรงดำในลาวและเวียดนาม จะมีลักษณะแบน บ่องหู คือ ตุ่มหูทรงบานใหญ่ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว ใช้เฉพาะผู้สูงอายุในสมัยก่อน ปัจจุบันใส่ตุ้มหูทองหรือเงินตามวัฒนธรรมรูปแบบปัจจุบัน

"บ่องหู" ตุ่มหูเงิน

กำไลมือ

กระดุม

ภาพที่ 2.11 เครื่องประดับของไททรงดำ

ที่มา : <http://www.bloggang.com>

2.2.6.7 การทำทรงผมของชาวไททรงดำ ปัจจุบันจะตัดทรงสากลทั่วไปแต่เวลา มีงานประเพณีจะต้องเกล้าทรงผมดั้งเดิม โดยมีรูปแบบตามวัยของผู้หญิงดังนี้ ทรงเอี่ยมไหล่ เป็นทรงผมสำหรับเด็กวัย 13-14 ปี หลังจากโกนผมก็จะปล่อยประบ่า ทรงสับปลิ้น สำหรับวัย 14-15 ปี จากผมที่เริ่มยาวก็จะม้วนคลบขึ้นติดท้ายทอยสับด้วยหวี เป็นการประกาศว่าเข้าสู่วัยสาว เริ่มลงวง เพื่อศึกษาเรื่องคูครองมักถูกใช้เป็นคนโยนลูกช่วงในการละเล่น ทรงช่อดอกแคหรือหาง นกกระแล มีลักษณะเกล้ามารวบเป็นกระจุกไว้กลางศีรษะและปล่อยหางยาวตกลงตามธรรมชาติ เรียกว่า “แซงแซว” สิ่งที่ใช้รวบผมในสมัยก่อนคือ เส้นฝ้ายที่พื้นเองสีดำหรือสีน้ำเงินเข้ม ทรงจุกต๊อบ เป็นทรงผมสำหรับเด็กสาวอายุ 15-16 ปี เป็นอีกแบบหนึ่งของเด็กสาวไททรงดำ มีลักษณะรวบผม ขึ้นมัดเป็นกระจุกตรงกลางศีรษะแล้วทบปลายลงด้านหลัง ต๊อบ หมายถึง งอลง ทรงช่อดอกกระต๊อก สำหรับเด็กสาวอายุ 16-17 ปี เป็นอีกทรงหนึ่งมีลักษณะรวบผมไว้ตรงกลางศีรษะแล้วใช้ผมสอด ไล่ผมผูกแล้วดึงชายผมออกมาด้านขวาแล้วจึงเสียบด้วยไม้เกล้า ทรงช่อดอชอยหรือปั้นเกล้าชอย สำหรับเด็กสาวอายุ 17-18 ปี เป็นทรงผมวัยสุดท้ายก่อนเข้าสู่สาวใหญ่ มีลักษณะก้มหัวลงหวี แล้วรวบบิดผมด้วยมือขวาเพื่อด้วยมือซ้ายแล้วจึงหมุนมือซ้ายให้ผมพันผมโดยใช้มือขวาประคอง ให้ส่วนปลายผมลงหน้าก่อนผม ทรงผมปั้นเกล้าตวง เป็นทรงสาวเต็มตัว 20 ปีขึ้นไปสามารถ แต่งงานออกเรือนได้แล้วผมทรงนี้มีลักษณะผมทรงปั้นเกล้าชอยแต่การบิดมวยผมจะขยักปลายผม โดยเอาชายผมกลับอยู่หลังก่อนผมบนศีรษะปลายผมจะบานคล้ายโบหูกระต่ายและต้องใช้ไม้ขัดเกล้ามาเสียบไว้บางที่เรียกว่าทรงปั้นเกล้าด้วนการเสียบ

สับปลิ้น

จุกต๊อบ

ปั้นเกล้าตวง

ช่อดอก

ปั้นเกล้าตัก

ภาพที่ 2.12 ลักษณะทรงผมปั้นเกล้าของไททรงดำ

ที่มา : <http://khaoyoi-thaisongdam.com>

มะแหวจะต้องเสียบไม้ขัดเกล้าก่อน แต่การเสียบมะแหวจากด้านหลังของก้อนผมเรียกว่า “ปั้นเกล้า” มายังด้านหน้าใช้เฉพาะหมอฟีชีที่เรียกว่า แม่มัด เท่านั้น วิธีทำให้ผมเรียบไม่รุงรังชาวไททรงดำจะใช้น้ำมันตานี (น้ำมันใส่ผมมีลักษณะเป็นครีมเหนียวๆ) ทรงปั้นเกล้าตักเป็นทรงผมที่ผู้หญิงจะทำเฉพาะการไว้ทุกข์ให้กับสามี มีลักษณะเกล้าแบบเดียวกับปั้นเกล้าตัวงแต่ไม่ให้ผมตกมาด้านท้ายทอยไม่ให้ตั้งอยู่กลางศีรษะ ปัจจุบันผู้ที่ทำจะมีอายุ 50 ปีขึ้นไป ทรงปั้นเกล้าจ้อนหรือทรงแม่มา่ย มีลักษณะเกล้าทรงเดียวกับปั้นเกล้าตัวง แต่ไม่มีตัวง คือผมที่โค้งอยู่ปลายไม้ขัดเกล้าด้านซ้ายมือจะหดเข้ามา ทรงผมไว้ทุกข์ เป็นการปล່อยผมและรวบตรงท้ายทอยมัดด้วยเส้นด้ายสีขาว เมื่อพิธีศพเสร็จแล้ว จะต้องเกล้าผมทรงปั้นเกล้าตักพอมหเวลาไว้ทุกข์แล้วจะต้องหาวันดีที่เป็นมงคลและหาผู้หญิงที่ดีเป็นที่ยกย่องในหมู่บ้านมาทำพิธีเกล้าผมทรงปั้นเกล้าต่อวงจนตลอดอายุของตนเอง

2.2.7 การทอผ้าของชาวไททรงดำหรือลาวโซ่ง

การทอผ้าของชาวไททรงดำหรือลาวโซ่ง นิยมทอด้วยเครื่องทอผ้าแบบที่พุ่งด้วยมือทีละเส้น ไม่นิยมที่กระตุก ผ้าชิ้นที่ทอด้วยด้ายฝ้ายล้วน ไม่มีเส้นไหมปนเลย ผ้าชิ้นหนึ่งผืนประกอบด้วยผ้าต่อกัน 3 ท่อน แต่ละท่อนเป็นผ้าที่ทอขึ้นเฉพาะ แล้วมาเย็บติดกันด้วยมือตะเข็บที่เย็บเป็นตะเข็บกลมแบบพันเส้นด้าย ฝมือเย็บที่คืนั้นตะเข็บจะเล็กกลมดูเรียบร้อยโดยเฉพาะการต่อคืนชิ้นผ้าชิ้นมีความเด่นอยู่ที่ลายทางสีฟ้าอ่อนเกือบขาวที่เรียงอยู่รอบตัวชิ้นบนผืนผ้าสีดำลายเหล่านั้นเป็นทางตรงสีฟ้า แต่มีความหนาของทางต่างๆกัน ลายชุดหนึ่งประกอบด้วยทางขนาดเล็กใหญ่สลับกัน จำนวน 6 ทางแต่ละทางประกอบด้วยเส้นด้ายสีฟ้าจำนวนไม่เท่ากัน คือ ทางขนาดเล็กสุดจะใช้ด้าย สีฟ้า 2 เส้น ทางที่มีความหนารองลงมาใช้ด้ายสีฟ้าเรียงกัน 15 เส้น และทางที่ใหญ่ที่สุดจะใช้ด้าย สีฟ้าเรียงกัน 20 เส้น และแต่ละทางก็ยังมีการวางเรียงกัน ซึ่งมีระยะห่างต่างกันด้วย แต่เมื่อมองรวมๆแล้วทางหนึ่งจะห่างกันประมาณ 5 เซนติเมตรหรือ 2 นิ้ว ผ้าผืนหนึ่งจะมีลายทางประมาณ 7 ชุด (ธิดา ชมพูนุช,-:82)

ภาพที่ 2.13 การทอผ้าชิ้นลายแดงโม

ที่มา : <http://www.bloggang.com>

2.2.7.1 การเตรียมเส้นใย

ฝ้าย เป็นไม้พุ่มในสกุล *Goosypium* วงศ์ *Malvaceae* นำปุยหุ้มเมล็ดมาปั่นเป็นเส้นใยทอผ้าได้ ส่วนเมล็ดฝ้ายนำไปสกัดทำน้ำมันได้ ต้นฝ้ายเป็นพืชที่ทนทานต่อความแห้งแล้งขึ้นมากในภูมิภาคที่อากาศร้อน

คำว่า ฝ้าย หรือ Cotton มาจากภาษาอาหรับว่า Qutum หลักฐานทางโบราณคดีที่เก่าแก่ที่สุดเกี่ยวกับฝ้าย คือ ฝ้ายอายุประมาณ 5000 ปีก่อนคริสตกาล พบที่ประเทศเม็กซิโก ส่วนในทวีปเอเชียพบหลักฐานอายุประมาณ 3000 ปีก่อนคริสตกาลที่บริเวณลุ่มแม่น้ำสินธุ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเขตประเทศปากีสถาน ในประเทศไทยพบหลักฐานทางโบราณคดีเป็นแคว้นเผาที่ใช้ปั่นฝ้ายสมัยก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ 3000 ปี ที่บ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

พันธุ์ฝ้ายพื้นเมืองที่ปลูกกัน โดยทั่วไปในประเทศไทยแยกตามสีของปุยฝ้าย ออกเป็น 2 ชนิด คือ พันธุ์สีตุ่น ปุยฝ้ายมีสีตุ่นคือสีน้ำตาลอ่อน ๆ และพันธุ์สีขาวมีปุยฝ้ายสีขาว ถูกลมปลูกฝ้ายในประเทศไทย คือประมาณช่วงเดือนพฤษภาคม เพื่อให้ต้นฝ้ายได้รับน้ำฝนในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคมได้เต็มที่ในฤดูฝน เมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูหนาวฝ้ายจะแก่และแตกปุยราวเดือนพฤศจิกายนหรือเดือนธันวาคม ซึ่งนับเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมเพราะอากาศในฤดูหนาวจะแห้ง มีความชื้นน้อย ช่วยให้ปุยฝ้ายแห้งดีขึ้น ปุยฝ้ายที่นำมาทำเส้นใยนี้เป็นพัฒนาการขั้นสุดท้ายจากดอกฝ้าย เมื่อดอกฝ้ายผสมเกสรแล้วเติบโตเป็นลูกฝ้ายหรือเรียกกันทั่วไปว่า สมอฝ้าย เมื่อต้นฝ้ายแก่เต็มที่ สมอฝ้ายจะแตกออกเป็น ปุยฝ้าย เก็บปุยฝ้ายมาปั่นเป็นเส้นใยฝ้าย กลุ่มวัฒนธรรมที่นิยมใช้เส้นใยฝ้ายทอผ้ามักปลูกฝ้ายเองและปั่นเส้นใยมาทอผ้าเพื่อเป็นทั้งเครื่องนุ่งห่ม เคะสิ่งทอและสิ่งทอในพระพุทธศาสนา กลุ่มชนเหล่านี้ ได้แก่ ไทยวน ไทลื้อ และไทพวนในภาคเหนือ ไทครั้งและไททรงดำใน ภาคกลาง กูไทหรือผู้ไทย ไทญ้อและไทโส้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น (<http://www.openbase.in.th>)

1. การผลิตเส้นใยฝ้าย กระบวนการผลิตและอุปกรณ์ในการผลิตเส้นใยฝ้าย นั้นเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมายาวนาน พัฒนาจนเหมาะสมกับวิถีชีวิตคนไทยในสังคมเกษตรกรรม การผลิตเส้นใยฝ้ายมีกระบวนการตามลำดับ ดังนี้

1.1 การเก็บปุยฝ้าย เมื่อสมอฝ้ายแก่แตกเป็นปุยและแห้งเต็มที่ในช่วงฤดูหนาว ชาวบ้านจะช่วยกันเก็บใส่ ถุงย่าม ตะกร้าหรือกระบุง คัดเลือกเฉพาะปุยฝ้ายที่แก่เต็มที่ ดึงปุยฝ้ายออกจากกลีบสมอระวังไม่ให้เศษใบไม้ติดปนมาด้วย โดยคัดเลือกเก็บปุยฝ้ายที่สะอาด ไม่ขึ้นหรือมีเชื้อรา มิฉะนั้นปุยฝ้ายจะเสียหายทั้งกระบุง ต่อจากนั้นจะนำปุยฝ้ายมาเทใส่กระด้ง เพื่อตรวจคัดเศษใบไม้หรือกลีบสมอที่หกร่วงปนมากับปุยฝ้ายออก ให้เหลือแต่ปุยฝ้ายที่สะอาด

1.2 การตากปุ๋ยฝ้าย เพื่อให้ปุ๋ยฝ้ายแห้งสนิทและป้องกันเชื้อราจึงต้องตากปุ๋ยฝ้าย โดยใส่ปุ๋ยฝ้ายในกระดังขนาดใหญ่เกลี่ยให้พอเหมาะ ไม่ซ้อนทับกันหนาจนแสงแดดส่องไม่ทั่วถึง จะต้องหมั่นพลิกปุ๋ยฝ้ายเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ถูกแดดทั่วถึงกันจนแห้งสนิทดีและฟู

1.3 การคัดแยกเมล็ดออกจากปุ๋ยฝ้าย ปุ๋ยฝ้ายที่สะอาดและแห้งสนิทดีนั้น ยังมีเมล็ดฝ้ายอยู่ข้างในจึงต้องคัดแยกเมล็ดออกจากปุ๋ยฝ้าย โดยใช้เครื่องมือที่เรียกตามภาษาถิ่นว่า อีดฝ้าย อิวฝ้ายหรือ หีบฝ้าย เครื่องมือนี้ทำจากไม้เนื้อแข็ง โดยมีโครงสร้างประกอบด้วยส่วนฐานเป็นแผ่นไม้กระดานหนาพอประมาณต่อกันคล้ายรูปอักษร T ในภาษาอังกฤษ ในส่วนหัวของอักษร T จะมีหลักไม้ทรงสี่เหลี่ยม หลักไม้นี้ในบางท้องถิ่นอาจแกะสลัก ตกแต่งสวยงามเป็นยอดแหลมหรืออาจเป็นยอดมนเกลี้ยงเรียบ ๆ หลักไม้สูงประมาณ 14-16 นิ้ว เท่ากันทั้งสองด้านเพื่อเป็นหลักของฟันเฟือง ซึ่งเป็นไม้ 2 ท่อนขนานกัน ส่วนด้านซ้ายทำเป็นเกลียวฟันเฟืองด้วยการบากไม้ให้เป็นร่องสัมพันธ์กัน ใช้ไขมันสัตว์ เช่น ไขมันวัว ไขมันควาย เป็นน้ำมันหล่อลื่น ส่วนช่วงตรงกลางระหว่างหลักนั้นเป็นไม้ทรงกลมเกลี้ยงขนานชิดกัน ไม้ฟันเฟืองนี้ส่วนด้านขวามือจะยาวไม่เท่ากันท่อนบนจะสั้นกว่าส่วนท่อนล่าง และต่อไม้เป็นที่จับหมุนเพื่อให้ฟันเฟืองหมุนเคลื่อนไป (<http://www.openbase.in.th>)

2.2.7.2 การข้อมลี

การข้อมลีส่วนมากข้อมลีดำ แดง เหลือง ฝ้ายดำจะข้อมด้วยคราม ซึ่งเป็นพืชล้มลุกที่ขึ้นอยู่ทั่วไป เมื่อผ่านกรรมวิธีเป็นขั้นตอนต่างๆแล้ว ฝ้ายจะมีลีดำสนิท เรียกว่า ข้อมน้ำส้ม

1. การข้อมครามหรือน้ำส้ม นำต้นครามแก่ๆ โดยการถอนต้นมาทั้งรากมัดให้เป็นมัด มัดหนึ่งประมาณ 10-20 ต้น ใช้ต้นคราม 2-3 มัด แฉลงในโอ่งใส่ น้ำพอท่วมมัดครามทิ้งไว้ 1 คืน สงเอาต้นครามออกให้เหลือแต่น้ำ นำปูนแดงใส่ลงไป ใช้ไม้ตีหรือควนให้เข้ากันและทิ้งไว้ให้นอนกันจะเห็นเป็นสีคราม รินน้ำใส่ๆออกทิ้งไปให้เหลือแต่ส่วนที่นอนกันนี้ เรียกว่า “น้ำส้ม” และใช้เป็นหัวเชื้อสำหรับเติมลงไปในกลุ่มแช่ต้นครามใหม่ในคราวต่อไป ขั้นตอนไปนำต้นครามชุดใหม่แช่ลงไปในตุ่มใหม่ เติมน้ำพอท่วมเหมือนครั้งแรก หมักทิ้งไว้ 1 คืน เติมน้ำปูนแดงและเติมน้ำส้มและน้ำจี้เข้าซึ่งทำมาจากไม้สะแกเผา อัตราส่วน 10 ลิตรต่อจี้เข้า 1 ลิตร แล้วเติมน้ำข้าวหมัก 1 ต่อ 10 ลิตร ทิ้งไว้ 3-4 วันจนเป็นสีเหลืองอ่อนๆในส่วนที่เป็นน้ำ ส่วนกากจะมีสีคราม วิธีดูว่าน้ำข้อมมีคุณภาพดี ข้อมติดฝ้ายหรือไม่สังเกตดังนี้

1.1 น้ำส่วนบนจะมีสีเหลืองปนเขียว

1.2 ใช้มือจุ่มลงไปสีครามจะติดอุ้งมือก่อนและติดปลายนิ้วมือทีหลัง

1.3 ถ้าสีครามจับมือเร็วแสดงว่าน้ำส้มอ่อนไป ถ้าสีครามจับมือช้า แสดงว่า

น้ำส้มเค็มต้องลดจี้เข้าหรือต่างให้น้อยลง

2. การนำผ้าลงย้อม ให้หมักผ้าลงไปในน้ำครามตอนเช้าคลุกเคล้าให้ทั่วแล้ว นำขึ้นตากให้แห้งตกตอนเย็นนำผ้าผืนนั้นหมักลงไปในน้ำคราม แล้วทิ้งไว้ค้างคืนรุ่งเช้าจึงนำออกตาก ก่อนจะตากต้องนำผ้าไปล้างน้ำธรรมดาให้สะอาดจนหมดกากต้นครามที่ติดกับผืนผ้าเสียก่อน ทำเช่นนี้ 4-5 ครั้ง ผ้าจนดำสนิท ถ้าต้องการผ้าที่ย้อมติดทนเป็นมันเงา ต้องนำผ้านั้นไปย้อมน้ำประคูดูอีกครั้งหนึ่ง

3. วิธีการทำน้ำเปลือกประคูดู

1. นำเปลือกประคูดูสดมาต้มกับน้ำ เคี่ยวจนเป็นสีแดงอัตราส่วนเปลือกประคูดู ต่อ น้ำเต็มน้ำเต็มปีบ

2. นำเปลือกนุ่นมาเผาไฟให้เหลือแต่ถ่านนุ่น นำถ่านนุ่นใส่ลงไปในปีบน้ำประคูดูประมาณ 1 ต่อ 3 ของปีบแทนถ่าน ถ้าเปลือกนุ่นไม่มีจะใช้ถ่านสะแกแทนได้ เมื่อเตรียมน้ำประคูดูเรียบร้อยแล้วนำผ้าดำลงแช่แล้วนำขึ้นตากแล้วแช่อีก ทำเช่นนี้ประมาณ 3 ครั้ง เรียกว่า “หรั่ง” จะทำให้สีดำติดผ้าทนทานและมีความมันเงา

ชาวไททรงดำหรือลาวโซ่งไม่นิยมทอผ้ายกดอกถนัดแต่การทอผ้าธรรมดา ลายขัดเท่านั้น การทำผ้าให้เป็นลวดลาย สีสันทันนั้นมักจะใช้การเย็บและแปะผ้าติดเข้าไป คือ จะใช้เศษผ้าสีต่างๆมาเย็บเป็นดอกฝีมือประณีต บางลายจะใช้การฝังกระจกกลงไปในเนื้อผ้าด้วย (ธิดา ชมพูนิช,-: 79-80)

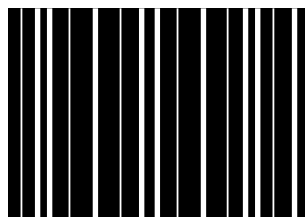
2.2.7.3 ลวดลายบนผ้าทอไททรงดำหรือลาวโซ่ง

ลวดลายบนผ้าทอของชาวไททรงดำสื่อความหมายที่เป็นคติความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีมีลักษณะที่มาของลายต่างๆ คือลายพันธุ์พฤกษา ลายสัตว์ ลายเครื่องเครื่องใช้ ลายสถานที่และสิ่งของ ลายเบ็ดเตล็ด ลายปัจจุบัน

1. ลายพันธุ์พฤกษา

ลายพันธุ์พฤกษาเป็นลายที่สื่อความหมายถึง ต้นไม้ ใบไม้ ดอกไม้ หรือผลไม้ สำหรับผ้าและเครื่องนุ่งห่มของชาวไททรงดำมีลวดลายพันธุ์พฤกษา ดังนี้

1.1 ลายแดงโมแดงโมเป็นพืชไม้เลื้อย ผลนิยมนำมารับประทานชาวไททรงดำนำลายของแดงโมมาทอเป็นลายแนวตั้งสลับระหว่างผ้าฝ้ายสีครามกับสีขาว โดยลักษณะลายเส้นสีขาวจะมีสีเขียวและคู่สลับกันโดยมีความเชื่อว่าลายเส้นหนาซิดกันสองเส้นเรียกว่า ลายตาทาบ หรือ ลายตาทาบ มีการรวมกลุ่มหรือใกล้ชิดกันระหว่างพี่น้อง ไทย ลาวและเวียตนาม ลายเส้นเล็กเส้นเดี่ยวเรียกว่า ลายตาเดี่ยว เป็นลายที่แสดงถึงการแยกจากกันเปรียบเหมือนชาวไททรงดำต้องพลัดพรากจากบ้านเกิดเมืองนอน ส่วนลายเส้นหนาห่างกันสองเส้นเรียกว่า ลายตาหมูหรือลายมาคู่ หมายถึงชาวไททรงดำที่ถูกแยกจากกันไม่มีโอกาสจะมาพบบรรจบกันได้ หรือต้องพลัดพรากระหว่างพี่น้องไทดำในเวียตนาม และไททรงดำในประเทศไทย

โครงสร้างผ้าทอลายแดงโม

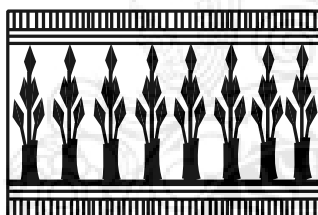

ผ้าทอลายแดงโม

ภาพที่ 2.14 โครงสร้างและผ้าทอลายแดงโม

ที่มา : <http://khaoyoi-thaisongdam.com>

1.2 ลายดอกผักแว่น เป็นผักพื้นบ้านประเภทไม้ล้มลุกจำพวกเฟิร์น ขึ้นอยู่ตามชายฝั่งลำน้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง มีดอกเล็กๆ สวยงามเกิดเป็นกลุ่มและโตเร็ว ชาวไททรงดำมีความเชื่อว่าใครสามารถปักลายดอกผักแว่นได้ย่อมแสดงถึงความอดทน ความเอื้อเฟื้อ ประณีตละเอียดอ่อน ดังนั้น ลายนี้นิยมมอบให้คู่บ่าวสาวในวันแต่งงาน หรือผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ

โครงสร้างผ้าทอลายดอกผักแว่น

ผ้าทอลายดอกผักแว่น

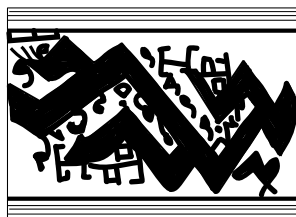
ภาพที่ 2.15 โครงสร้างและผ้าทอลายดอกผักแว่น

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545:52

2. ลายสัตว์

ลวดลายสัตว์เกิดจากจินตนาการเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องบุญคุณ ถิ่นกำเนิด ความขำเกรง ความรัก ความสวยงาม การคุ้มครอง ความกตัญญู และอำนาจวาสนา โดยสื่อออกมาเป็นรูปร่างของสัตว์ประเภทต่างๆ

2.1 ลายนาค ชาวไททรงดำมีความเชื่อว่านาคเป็นเจ้าแห่งงูทั้งหลาย เป็นผู้กำเนิดฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ ส่วนใหญ่ลายนี้จะมีแต่ผู้สูงอายุที่ทำได้เพราะผู้สูงอายุจะได้รับการเคารพยำเกรงของคนทั่วไป

โครงสร้างผ้าทอลายนาค

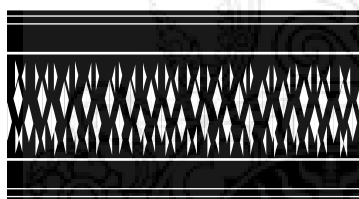

ผ้าทอลายนาค

ภาพที่ 2.16 โครงสร้างและผ้าทอลายนาคลายนาค

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545: 58

2.2 ลายงูเหลือม ชาวไททรงดำมีความเชื่อเกี่ยวกับงูมาก ถ้านำงูมาทำเป็นลายของผ้าจึงต้องดูความเหมาะสม ทำไปถวายพระสงฆ์ได้ แต่จะไม่ทำให้กับหญิงสาว เนื่องจากงูมักเลื้อยเข้าไปขดมา เป็นการเปรียบเทียบและสั่งสอนผู้หญิงไม่ให้ประพฤติปฏิบัติเหมือนกับงู แต่ลายงูเหลือม สามารถมอบให้กับหญิงที่แต่งงานแล้วได้ เพราะหญิงที่แต่งงานแล้วสามารถเผชิญกับอุปสรรคและแก้ปัญหาได้ นับว่าเป็นคนมีชีวิตที่สมบูรณ์แล้ว

โครงสร้างผ้าทอลายงูเหลือม

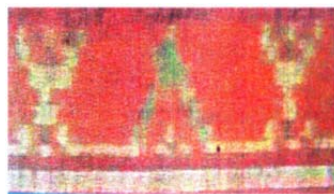
ผ้าทอลายงูเหลือม

ภาพที่ 2.17 โครงสร้างและผ้าทอลายงูเหลือม

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545: 64

2.3 ลายกบ เนื่องจากชาวไททรงดำทำนาเป็นอาชีพหลักจึงใกล้ชิดกับกบ เชื่อกันว่าเสียงร้องของกบเป็นการขอฝนและอวยพรให้ข้าวได้ผล และยังเป็นสัญลักษณ์ของการเกิด การเริ่มต้นใหม่ ลายกบปรากฏบนผ้าขาวม้าซึ่งเจ้าสาวต้องเตรียมไว้เป็นของขวัญให้ฝ่ายชายในวันแต่งงาน

2.4 ลายตานกแก้ว นกแก้วเป็นสัตว์ที่มีความเชื่อว่าชื่อสัตว์และมีความสามารถสามารถเลียนเสียงภาษาคนและสามารถเพื่อยามคอยระวังคนแปลกหน้าได้ ลายตานกแก้วใช้เป็นลายหน้าหมอนเพื่อใช้ในพิธีแต่งงาน

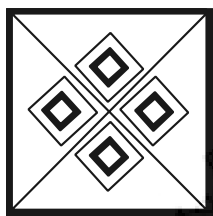

โครงสร้างผ้าทอลายกบ

ผ้าทอลายกบ

ภาพที่ 2.18 โครงสร้างและผ้าทอลายกบ

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545:65

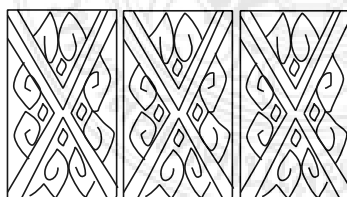
โครงสร้างผ้าทอลายตานกแก้ว

ผ้าทอลายตานกแก้ว

ภาพที่ 2.19 โครงสร้างและผ้าทอลายตานกแก้ว

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545:57

2.5 ลายหมาข่า เป็นลวดลายที่ประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อรำลึกถึงหมาที่คอยนอนเฝ้าระวังและปกป้องดูแลในขณะที่ผู้หญิงนั่งทอผ้าอยู่ ใต้ถุนบ้าน จึงได้นำรอยเท้าที่หมาข่ามาประดิษฐ์เป็นลวดลาย

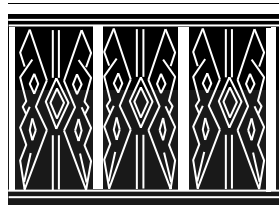
โครงสร้างผ้าทอลายหมาข่า

ผ้าทอลายหมาข่า

ภาพที่ 2.20 โครงสร้างและผ้าทอลายหมาข่า

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545:57

2.6 ลายผีเสื้อ เป็นลวดลายโบราณ หมายถึง บรรพบุรุษหรือเสื้อเมืองหรือ แถน ที่คอยช่วยคุ้มครองดูแลทุกข์สุข ช่วยเหลือมนุษย์ให้พ้นจากภัยความเดือดร้อน ลายนี้นิยมทำ เพื่อมอบให้กับญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ

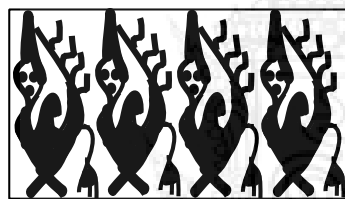
โครงสร้างผ้าทอลายผีเสื้อ

ผ้าทอลายผีเสื้อ

ภาพที่ 2.21 โครงสร้างและผ้าทอลายผีเสื้อ

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:59

โครงสร้างผ้าทอลายแมงป่อง

ผ้าทอลายแมงป่อง

ภาพที่ 2.22 โครงสร้างและผ้าทอลายแมงป่อง

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:61

2.7 ลายแมงป่อง แมงป่องเป็นสัตว์ที่มีขนาดเล็ก แต่มีพิษเวลาต่อย ทำให้เจ็บปวดมาก ชาวไททรงดำประดิษฐ์ลายนี้เพื่อใช้ในการข่มขวัญศัตรูและด้วยลักษณะของลาย ที่มีความละเอียดมาก จึงถูกนำมาเป็นลายต้นแบบบนผ้าฝ้ายของชาวไททรงดำจำนวนมาก

2.8 ลายช้าง ช้างเป็นสัตว์บกที่มีขนาดใหญ่ ชาวไททรงดำเชื่อว่า ช้างเป็น สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ แสดงถึงความยิ่งใหญ่ ความเจริญรุ่งเรืองและช้างเป็นสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา ด้วย

โครงสร้างผ้าทอลายช้าง

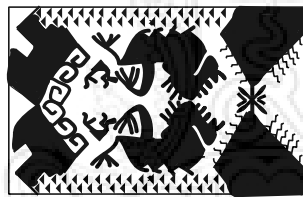

ผ้าทอลายช้าง

ภาพที่ 2.23 โครงสร้างและผ้าทอลายช้าง

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:63

2.9 ลายสิงโต สิงโตเป็นสัตว์ป่าที่มักพบเห็นบ่อยๆ ในการทำหน้าที่เป็นยามยืนเฝ้ารักษาการอยู่ในสถานที่ต่างๆ ไว้ป้องกันสิ่งชั่วร้าย ชาวไททรงดำจึงนำลายสิงโตมาผลิตบนผืนผ้า แสดงถึง อำนาจ ศักดิ์ศรี กล้าหาญ อดทน และแข็งแกร่ง นิยมทำขึ้นเพื่อมอบให้กับผู้อาวุโส

โครงสร้างผ้าทอลายสิงโต

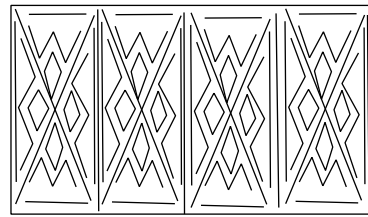

ผ้าทอลายสิงโต

ภาพที่ 2.24 โครงสร้างและผ้าทอลายสิงโต

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545: 64

2.10 ลายหน้าเสือ มีเรื่องเล่าว่าในหมู่บ้านเกิดการแห้งแล้งขาดน้ำทำการเกษตร ทำให้ชาวบ้านต้องเดินทางไปตามแฉนถึงบนฟ้า เมื่อถึงประตูทางเข้ามีกลองแขวนอยู่หน้าทางเข้าชาวบ้านจึงตีกลอง แฉนร้องถามว่าใครแล้วสั่งให้เสือซึ่งขึ้นเป็นยามเฝ้าหน้าประตูออกมาดู แต่เสือไม่ทำอันตรายเพราะคนร้องขอ บอกว่าช่วยพูดกับแฉนขอน้ำให้กับหมู่บ้านของตน เพราะเกิดความแห้งแล้ง ชาวไททรงดำจึงถือว่าเสือเป็นวิญญาณผู้พิทักษ์ แห่งการเกษตรโดยใช้ภาพเสือเป็นเครื่องหมายของฤดูกาลเก็บเกี่ยว จึงทอผ้าเป็นรูปหน้าเสือเพื่อเป็นการระลึกถึงน้ำใจและความดีของเสือ

โครงสร้างผ้าทอลายหน้าเสือ

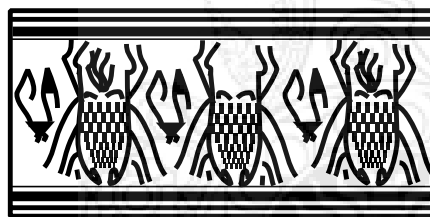

ผ้าทอลายหน้าเสือ

ภาพที่ 2.25 โครงสร้างและผ้าทอลายหน้าเสือ

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:65

2.11 ลายปู ชาวไททรงดำนำลายปูมาประดิษฐ์เป็นลายลงบนผ้า ไว้เป็นอุทาหรณ์ เพื่อเตือนสติคิดให้รอบคอบเสียก่อนจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป ดังเช่นชายที่ฆ่าปูโดยลืมไปว่าตัวเองผูกเคียวไว้กับปลายอีกข้างหนึ่งบนคานหาบข้าวที่นำไปกระแทกปู เคียวจึงตัดคอของชายคนนั้นขาด และลักษณะของตัวปูที่เดินเร็ววิ่งเร็วแสดงถึงความคล่องแคล่ว จึงทำเพื่อมอบให้แก่ผู้บ่าวสาวในงานวันแต่งงานเชื่อว่าทำมาหากินได้สำเร็จรวดเร็ว

โครงสร้างผ้าทอลายปู

ผ้าทอลายปู

ภาพที่ 2.26 โครงสร้างและผ้าทอลายปู

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:66

3. ลายของสถานที่และสิ่งของ

ชาวไททรงดำ มีความผูกพันกับพุทธศาสนาเป็นอย่างมากผสมผสานกับการนับถือผีจึงได้คิดประดิษฐ์ลวดลายของสถานที่และสิ่งของ ดังนี้

3.1 ลายหอปราสาท ปราสาทเป็นที่อาศัยของพระเจ้าแผ่นดิน พระและขุนนาง (เพี้ย) เทียบเท่ากับชนชั้นผู้ดีของชาวไททรงดำ ซึ่งเป็นผู้มีศักดิ์สูงกว่าชาวบ้านทั่วไป ดังนั้นชาวบ้านทอผ้าไปถวายพระหรือมอบให้ผู้อาวุโสซึ่งเป็นชนชั้นผู้ดี ต้องทอลายหอปราสาทลายนี้ทอในผ้าซิ่นตาหมี ผ้าซิ่นลาว และผ้าสไบ

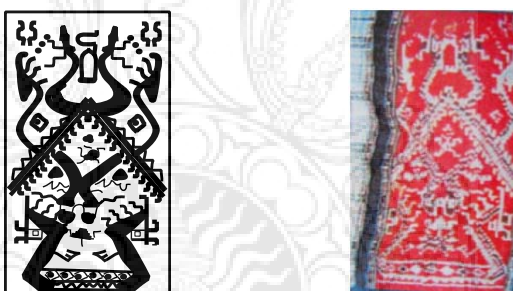

โครงสร้างผ้าทอลายหอปราสาท ผ้าทอลายหอปราสาท

ภาพที่ 2.27 โครงสร้างและผ้าทอลายหอปราสาท

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:68

3.2 ลายธรรมาสัน ธรรมาสันเป็นที่แสดงธรรมของพระสงฆ์การทำผ้าขึ้น ตาหมีจะทำสวมใส่สำหรับงานบุญเท่านั้น สมัยก่อนจะไม่มีครวมกับลายอื่น โดยมากจะใช้ ลายเดี่ยว ตลอดผืนหรือตลอดแถวภาพ

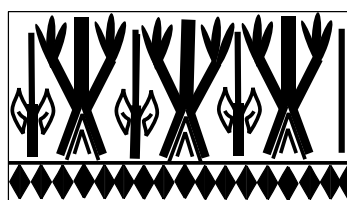
โครงสร้างผ้าทอลายธรรมาสัน

ผ้าทอลายธรรมาสัน

ภาพที่ 2.28 โครงสร้างและผ้าทอลายธรรมาสัน

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:69

3.3 ลายไบเสมา ไบเสมาเป็นไบปักเขตของสงฆ์หรือของวัดให้มีขอบเขต เป็นสัดส่วน ทั้งนี้เป็นความเชื่อของคนสมัยก่อนที่ทำบุญเพื่อชาติหน้า (บุญเสริม ดินตะสุวรรณ ,2545: 49-69)

โครงสร้างผ้าทอลายใบเสมา

ผ้าทอลายใบเสมา

ภาพที่ 2.29 โครงสร้างและผ้าทอลายใบเสมา

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545: 69

2.2.8 การปักและการปะผ้าของไททรงดำหรือลาวโซ่ง

2.2.8.1 การเย็บปักและปะของชาวไททรงดำ เรียกว่า การทำเอื่อแล้ว คำว่า เอื่อ คือ การปักสอดเส้นด้ายให้เป็นลวดลายต่างๆ แล้ว คือ สร้อยคำ การทำอีกแบบหนึ่งเป็นการเย็บดอกรวมแล้วเรียกว่า เอื่อแล้ว ดังนั้นลวดลายของไททรงดำจึงมีชื่อ เอื่อนำหน้าเช่น เอื่อแกนแดง เอื่อตาหลวง หรือเอื่อตานกแก้ว เอื่อลายตีนจิ้งจก ลวดลายต่างๆ เหล่านี้หาดูไม่ได้แล้ว และคนปัจจุบันเองก็ไม่รู้จัก ชาวไททรงดำในสมัยก่อนมีการเย็บปักตั้งแต่เริ่มเป็นสาว จะหัดลงขวง เป็นโอกาสให้หนุ่มสาวรู้จักเรียนรู้วิถีวิถีหาคู่ครอง ส่วนลวดลายต่างๆคนอายุ 50 ปี ขึ้นไปจะทำขณะนั่งเลี้ยงวัวควาย จึงทำให้มีสุขภาพจิตที่ดี

การปักปะลวดลายต่างๆนั้นใช้ลวดลายเดิมแต่วัสดุจะเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมแต่ละท้องที่ ลวดลายเดิมมีรูปแบบเรขาคณิต เช่น มีวิธีการดังนี้ เริ่มจาก การคัดเวิร์ก กระจกติดกับ ผ้า บางท้องที่จะใช้เลื่อมแทนแต่ราคาจะลดลง ลวดลายที่เป็นพื้นฐานคือ ลายดอกพรม จากนั้นตัดผ้าเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น เป็นรูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยมจตุรัส และรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้ผ้าไหมหรือผ้าฝ้าย 4 สี คือ สีแดง สีส้ม สีเขียวและสีขาวในการจัดวางให้เกิดลายดอกลักษณะต่างๆแตกต่างกันไปอีก เช่น ลายดอกบัวขาแก้ว (เบาะบัวขาแก้ว) ลายดอกงา ลายหัวแมงดา ลายดอกแปด ลายดอกตะวัน ลายกลีบมะเฟือง ลายดอกมะลิซ้อน ลายดอกจัน ชาวไททรงดำจะนำดอกแต่ละดอกมาประกอบทำหน้าหมอน “หมอนลาว” หมอนลูกสี่เหลี่ยมผืนผ้าเรียกว่าหมอนตะพานน้ำนอกจากนี้ยังใช้ลายฉิ้นในการทำขอบที่นอนเรียกว่าขอบฟูกและทำขอบผ้าหยัน (มุ้งดำ) เพื่อใช้ในพิธีแต่งงาน โดยฝ่ายเจ้าสาวจะต้องทำให้เสร็จภายในวันเดียวและใช้ดกแต่งเสื้อสีขาวเสื้อสีหญิง

การปักผ้าเริ่มจากการเดินเส้น โดยนับเส้นด้ายทำเป็นลายขอกูด ลายหว่ายอัน เป็นลายมาตรฐานบนผ้าเปียวลายปักหรือ ลายแซ่ว เป็นการปักโดยใช้เส้นด้ายหรือไหมปักแบบหน้า

เดี่ยวและปักแบบสองหน้าเหมือนกัน ลายที่ปักจะเป็นลายรูปทรงเรขาคณิต คล้ายผ้าทอของ ภาคอีสานในการทาลวดลายหน้าหมอน ผ้าเปียว(ผ้าสไบ) ลายประกอบตัวเสื้อฮี ได้แก่ ลายขอกูด ลายดอกเต้า(ลายดอกน้ำเต้า) และลายดอกผักแว่น

ภาพที่ 2.30 ผ้าปักของชาวไททรงดำหรือลาวโซ่ง
ที่มา : <http://www.bloggang.com>

ลายปะผ้า เป็นลวดลายที่นิยมกันมาก เป็นลวดลายที่ใช้ทำหน้าหมอน ลายเสื้อฮี ลายกระเป๋าคาดเอวผู้ชายและลายตกแต่งขอบมุ้งสำหรับพิธีแต่งงานลวดลายอีกประเภทหนึ่ง คือ ผ้าตاهมี ได้ค้นพบผ้าชนิดนี้ที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรีซึ่งมีอยู่พื้นเดียวอันเป็นมรดกตกทอดมาจากบรรพบุรุษมีลวดลายตรงกันกับผ้าตاهมีจากเมืองเด็ก และเมืองวาด ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ผ้าตاهมีมีความหมาย หมายถึง ลายตاهมีท่านผู้รู้ชาวไทลุ่มแม่น้ำ แต่ได้อธิบายว่าชาวมอญที่อาศัยในแถบเวียดนามมีผ้าชนิดเดียวกัน แต่ชาวมอญเรียกว่า มัด หมายถึง ตา ส่วนมี คือ หมี รวมกันเรียก “ผ้ามัดมี” ในภาษามอญคือ ตาหมี (สุนันท์ อุดมเวช,2537:68-73)

ภาพที่ 2.31 ผ้าปะของชาวไททรงดำหรือลาวโซ่ง
ที่มา : <http://www.bloggang.com>

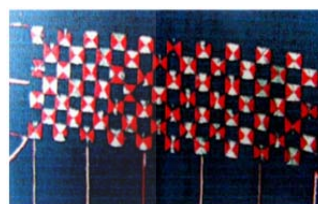
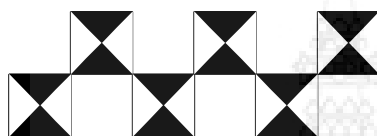
ภาพที่ 2.32 ชิ้นตاهมีไททรงดำหรือลาวโซ่ง
ที่มา : <http://www.isan.clubs.chula.ac.th>

2.2.8.2 ลวดลายผ้าปักและผ้าปะของชาวไททรงดำหรือลาวโซ่ง ลวดลายบนผ้าทอของชาวไททรงดำสื่อความหมายที่เป็นคติความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี

1. ลายพันธุ์พฤกษา

ลายพันธุ์พฤกษาเป็นลายที่สื่อความ หมายถึง ต้นไม้ ใบไม้ ดอกไม้ หรือผลไม้ สำหรับผ้าและเครื่องนุ่งห่มของชาวไททรงดำมีลวดลายพันธุ์พฤกษา ดังนี้

1.1 ลายดอกเต้า (ดอกน้ำเต้า) เป็นพืชไม้เลื้อยมีลักษณะ เครือยาวมีลูกออกไม่รู้จักจบจักสิ้น นิยมนำมาใช้ประดิษฐ์ผ้าในวันแต่งงานเพราะเชื่อว่าการแต่งงานเป็นจุดเริ่มต้นของการให้กำเนิดเพื่อขยายเผ่าพันธุ์

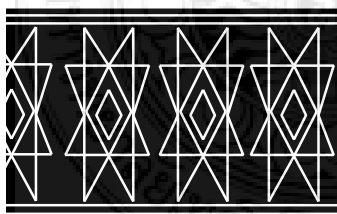
โครงสร้างผ้าปักลายดอกเต้า

ผ้าปักลายดอกเต้า

ภาพที่ 2.33 โครงสร้างและผ้าปักลายดอกเต้า

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ.,2545:49

1.2 ลายดอกแก้ว เป็นไม้พุ่มขนาดเล็ก ดอกมีกลิ่นหอมชาวไททรงดำรู้จักปักจากลายนี้เป็นลำดับแรก เพราะแสดงถึงความอดทนและเยือกเย็น

โครงสร้างผ้าปักลายดอกแก้ว

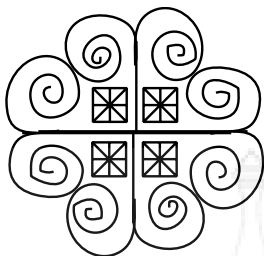
ผ้าปักลายดอกแก้ว

ภาพที่ 2.34 โครงสร้างและผ้าปักลายดอกแก้ว

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ.2545:49

1.3 ลายขอกูด ผักกูดมีลักษณะยอดอ่อนจะงอชวยอดแข่งกันรับแสงแดด มีตำนานของชาวไททรงดำเล่าต่อกันมาว่าผักกูดจะปลูกไว้ที่ปลายไร่ ลูกหรือหลานสาวจะต้องไปเก็บมาให้พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย กินเป็นอาหาร วันหนึ่งออกไปหาผักกูดไม่มีผักกูดจึงร้องไห้ น้ำตาตก

ดินทำให้เห็นถึงความมิกตัญญูฝักถูดจึงแข่งกันออกซ้อจึงเป็นที่มาของลายขอกูดบนผ้าทุกชิ้น ที่เห็นมาก โดยเฉพาะ ผ้าเป็ยว ผ้าห่ม และด้านข้างของเสื่อฮี

โครงสร้างผ้าปักลายขอกูด

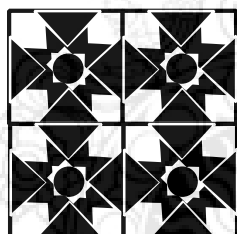

ผ้าปักลายขอกูด

ภาพที่ 2.35 โครงสร้างและผ้าปักลายขอกูด

ที่มา : <http://www.bloggang.com>

1.4 ลายดอกจันชาวไททรงดำมีความเชื่อว่าดอกจันเป็นตำนานรักอมตะของชาวไททรงดำเวียดนามในอดีต ปัจจุบันจึงนิยมใช้ลายดอกจันประดิษฐ์เพื่อมอบให้เจ้าบ่าวและเจ้าสาว หรือผู้อาวุโสในหมู่บ้าน เป็นการแสดงความรักอันบริสุทธิ์มั่นคง

โครงสร้างผ้าปะลายดอกจัน

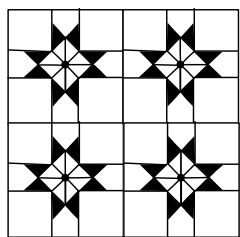

ผ้าปะลายดอกจัน

ภาพที่ 2.36 โครงสร้างและผ้าปะลายดอกจัน

1.5 ลายดอกพรมเป็นไม้พุ่มมีหนามที่กิ่งก้านดอกออกซ้อที่ปลายกิ่งกลีบดอกดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดสีขาว มีกลิ่นหอมชาวไททรงดำนิยมปะผ้าประดิษฐ์เป็นลายดอกพรมเป็นส่วนมาก เพราะเห็นดอกพรมอยู่คู่กับทุ่งนามาแต่เด็ก และเป็นลายที่ง่ายในการใช้เป็นตัวแบบ

1.6 ลายขาบัว (ดอกบัว) ดอกบัวเป็นไม้น้ำจะบานในช่วงเช้าและหุบในตอนเย็น ชาวไททรงดำมีความเชื่อว่า ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ของเวลาหรือเปรียบถึงลักษณะการชูก้านดอกเพื่อหนีน้ำโคลนตม เป็นการประพาศิพลาตแม้จะประพาศิพลาตเพียงใดถ้าทุกคนมีความตั้งใจจริง การคิดลายขาบัว หรือดอกบัวตามจินตนาการนี้ เพื่อเป็นการขอขมาหรือทอถวายพระ

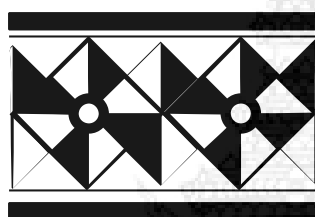

โครงสร้างผ้าปะลายดอกพรม

ผ้าปะลายดอกพรม

ภาพที่ 2.37 โครงสร้างและผ้าปะลายดอกพรม

ที่มา : <http://khaoyoi-thaisongdam.com>

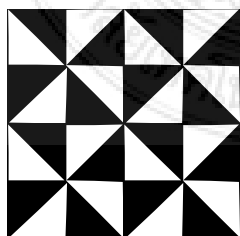

โครงสร้างผ้าปะลายขาบัว

ผ้าปะลายขาบัว

ภาพที่ 2.38 โครงสร้างและผ้าปะลายขาบัว

1.7 ลายดอกแปด เป็นลายที่เกิดจากจินตนาการของชาวไททรงคำอัญเชิญ
 แถนทั้ง 8 องค์มาประดิษฐ์เป็นลายผ้าประกอบด้วย แถนหลวง แถนสิง แถนแนน แถนชาคแถน
 บัวกำล้าวี แถนแม่นาง แถนนุ่งขาว และแถนบุญ ผู้ใดใช้เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มลายนี้จะได้รับการ
 คุ้มครองจากแถน เมื่อเสียชีวิตลงวิญญาณจะได้รับความคุ้มครองจากแถน โดยเฉพาะเสื้อที่มีลวดลาย
 ดอกแปดโดยใช้ในการคลุมโลงศพ หรือนำมาทำหน้าหมอนเป็นการเย็บปะผ้าสี่

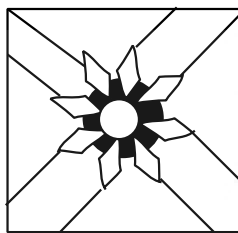
โครงสร้างผ้าปักลายดอกแปด

ผ้าปักลายดอกแปด

ภาพที่ 2.39 โครงสร้างและผ้าปักลายดอกแปด

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545:49

1.8 ลายดอกมะลิ ชาวไททรงดำมีความเชื่อว่าลักษณะของดอกมะลิเปรียบเหมือนผู้หญิง 4 วย วยเด็ก วยรุ่น วยผู้ใหญ่ และวยชรา เหมือนลักษณะการเจริญเติบโตของดอกมะลิ จากดอกตูม แรกแย้ม บานเต็มที่ และแห้งร่วงลงพื้นดิน จึงให้ตระหนักถึงคุณค่าของลูกผู้หญิงที่ไม่ประพฤตินอกกลุ่มนอทาง

โครงสร้างผ้าปะลายดอกมะลิ

ผ้าปะลายดอกมะลิ

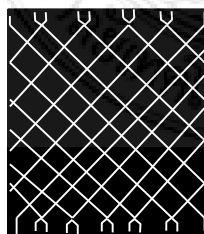
ภาพที่ 2.40 โครงสร้างและผ้าปะลายดอกมะลิ

ที่มา : <http://khaoyoi-thaisongdam.com>

2. ลายสัตว์

ลวดลายสัตว์เกิดจากจินตนาการเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องบุญคุณ ถิ่นกำเนิด ความขำแสร้ง ความรัก ความสวยงาม การคุ้มครอง ความคิดถึง และอำนาจวาสนา โดยสื่อออกมาเป็นรูปร่างของสัตว์ประเภทต่างๆ ด้วยวิธีการทอ ปัก ปะ และจิด ดังนี้

2.1 ลายแมงมุม เป็นลายที่เกิดจากการเล่าถึงคุณงามความดีมีน้ำใจ และระลึกถึงบุญคุณที่แมงมุมได้ช่วยเหลือไว้โดยชายผู้หนึ่งได้ถูกเสือไล่จนหนีเข้าไปในถ้ำ แมงมุมเกิดความสงสารจึงชักใยปิดปากถ้ำช่วยเหลือให้รอดพ้นจากเสือได้ ชายคนนั้นกลับมาบ้านได้เล่าให้เมียฟัง เมียจึงคิดลวดลายทอเป็นลายแมงมุม

โครงสร้างผ้าปักลายแมงมุม

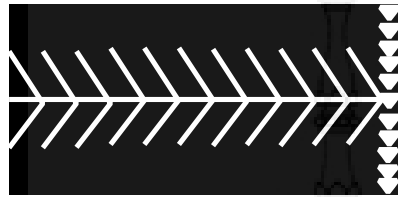

ผ้าปักลายแมงมุม

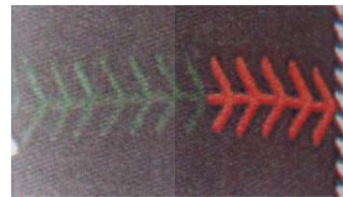
ภาพที่ 2.41 โครงสร้างและผ้าปักลายแมงมุม

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545:59

2.2 ลายปลา เป็นลายที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อสร้างจิตสำนึกให้มีความกล้าในการฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายจนไปถึงจุดหมายปลายทางได้สำเร็จ เนื่องจากในอดีตมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับปลาที่ว่ายทวนกระแสน้ำเพื่อกระโดดข้ามแก่งหินที่ขวางกั้นอยู่ในแม่น้ำดำ ด้วยความยากลำบากเพื่อไปวางไข่ที่ต้นน้ำ จึงมีคติสอนใจว่า “คนจนมีสิทธิ์รวยได้” ถ้ามีความมุ่งมั่นและความพยายามเหมือนปลาที่ฟันฝ่าอุปสรรคได้

โครงสร้างผ้าปักลายก้างปลา

ผ้าปักลายก้างปลา

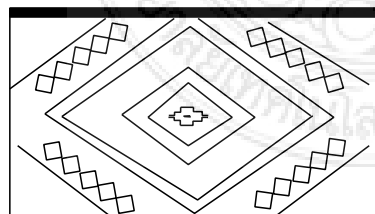
ภาพที่ 2.42 โครงสร้างและผ้าปักลายปลา

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:62

3. ลายเครื่องมือเครื่องใช้

ลายเครื่องมือเครื่องใช้เป็น รูปแบบลายผ้าที่จะเกิดจากการสร้างสรรค์ของผู้หญิงส่วนมากเป็นลายที่พบเห็นโดยทั่วไปยกเว้นข้าวของเครื่องใช้ที่ทำจากไม้แต่มีลวดลายที่สื่อถึงความหมายได้จึงเกิดรูปแบบเป็นลายผ้า 1 ลาย คือ

3.1 ลายข้าวหลามตัด ชาวไททรงดำเชื่อว่าลายข้าวหลามตัด คือ ชั้นหมากและเขียนหมาก ซึ่งมีลักษณะคล้ายขั้นหรือพานสำหรับใช้ใส่สิ่งของเพื่อเช่นไหว้ผีเรือนและประกอบพิธีกรรมต่างๆ เช่นการแต่งงาน การต้อนรับแขก

โครงสร้างผ้าปักลายข้าวหลามตัด

ผ้าปักลายข้าวหลามตัด

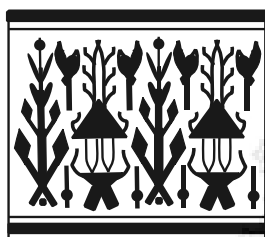
ภาพที่ 2.43 โครงสร้างและผ้าปักลายข้าวหลามตัด

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:67

4. ลายของสถานที่และสิ่งของ

ชาวไททรงดำ มีความผูกพันกับพุทธศาสนาเป็นอย่างมากผสมผสานกับการนับถือผีจึงได้คิดประดิษฐ์ลวดลายของสถานที่และสิ่งของ

4.1 ลายโบสถ์ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เพราะการสร้างวัดต้องสร้างโบสถ์เป็นแห่งแรกและเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปที่เป็นองค์พระประธานของวัด ใครสามารถทำผ้าชิ้นดาหมี ผ้าขันลาวหรือผ้าเซ็ดหน้า และผ้าสไบลายนี้ได้ จะได้รับบุญกุศล ตายไปจะได้ขึ้นสวรรค์ ลายนี้ส่วนมากจะเก็บไว้เป็นมรดกและถวายพระในกิจกรรมของสงฆ์

โครงสร้างผ้าปักลายโบสถ์

ผ้าปักลายโบสถ์

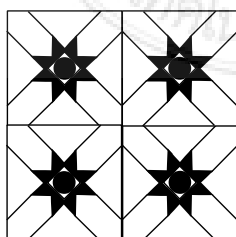
ภาพที่ 2.44 โครงสร้างและผ้าปักลายโบสถ์

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:68

5. ลายเบ็ดเตล็ด

ลายเบ็ดเตล็ด เป็นลายที่ประดิษฐ์ลงบนผืนผ้าของชาวไททรงดำ เป็นลายที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติบนท้องฟ้ามี 2 ลาย คือ

5.1 ลายดาวลอย ชาวไททรงดำเชื่อกันว่า ดาวเป็นสิ่งที่อยู่บนฟ้าให้แสงสว่าง นำความเจริญ ความก้าวหน้า และความเฉลียวฉลาดมาสู่ผู้คนได้ ลายดาวลอยที่ปรากฏบนผืนผ้า เชื่อว่าดวงดาวบนท้องฟ้าดาวแต่ละดวงเป็นตัวกำหนดความเชื่อ หมายถึงความมีโชคลาภ ความอุดมสมบูรณ์ ความหมายที่เป็นสิริมงคลทั้งสิ้น

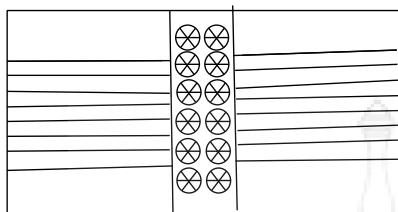
โครงสร้างผ้าปะลายดาวลอย

ผ้าปะลายดาวลอย

ภาพที่ 2.45 โครงสร้างและผ้าปะลายดาวลอย

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ,2545:70

5.2 ลายสายรุ้ง ชาวไททรงดำเชื่อว่า สายรุ้งคือบันไดที่แกนส่งมนุษย์ลงมาเกิดและคอยรับผู้เสียชีวิตขึ้นไปอยู่กับแกนสายรุ้งที่ปรากฏบนผ้าและเครื่องนุ่งห่มจึงมีเฉพาะผ้าเปียวหรือผ้าพันศีรษะเท่านั้นเชื่อว่าสายรุ้งเป็นของสูงเป็นทางเดินของแกน

โครงสร้างผ้าปักลายสายรุ้ง

ผ้าปักลายสายรุ้ง

ภาพที่ 2.46 โครงสร้างและผ้าปักลายสายรุ้ง

ที่มา : บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545:71

2.2.9 การใช้สีของผ้าไททรงดำหรือลาวโซ่ง

การใช้สีในการทอ การปักหรือการระปะเพื่อสร้างลวดลายบนผ้าของชาวไททรงดำมี 6 สี คือ สีครามเข้ม สีเหลือง สีส้ม สีเขียว สีแดงหรือสีแดงเลือดหมู และสีขาว ซึ่งแต่ละสีมีวัฒนธรรมความเชื่อ ดังนี้

2.2.9.1 สีครามเข้มหรือสีดำ เป็นสีหลักของพื้นผ้าและการใช้งาน โดยมีความเชื่อว่าเกิดจากการเก็บกตที่ต้องพลัดพรากจากบ้านเกิดเมืองนอนมาเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

2.2.9.2 สีครามเข้มและสีขาว เป็นลวดลายการวางสีขาวสลับสีครามเข้มบนผ้าขึ้น โดยสื่อความหมายถึงความเดียวดายที่ต้องพลัดพรากจากญาติพี่น้องและบ้านเกิดเมืองนอน ปัจจุบันจะมีสีครามเข้มหรือสีดำและสีฟ้าบนผ้าชั้นลายแดงโม

2.2.9.3 สีเหลือง เป็นสีที่แทรกอยู่ในลวดลายที่ใช้ตกแต่งผ้าและเครื่องนุ่งห่ม มีความหมายถึง ความสว่างไสว ความเจริญ การเติบโต ความก้าวหน้า ให้ความรู้สึกผ่อนคลายมีชีวิตชีวา

2.2.9.4 สีส้ม เป็นสีที่ให้ความรู้สึกอบอุ่น จึงนำมาใช้ประคิมฐ์กับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เช่นในเครื่องรางผูกไว้กับผ้าอ้อมเด็ก เพื่อป้องกันภูตผี และใช้เป็นสีประกอบลวดลายบนหน้าหมอนลายปะหรือลายปักเพื่อถวายพระภิกษุ หรือผู้ใหญ่ที่นับถือ

2.2.9.5 สีเขียว เป็นสีของธรรมชาติพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้ความรู้สึกผ่อนคลายสดชื่น เยือกเย็น ดูแล้วสบายตาสบายใจ

2.2.9.6 สีแดงหรือสีแดงเลือดหมู เป็นสีที่เด่นสะดุดตา ชาวไททรงดำมีความเชื่อว่าเป็นสีของเลือดเนื้อหรือสิ่งมีชีวิต และสื่อความหมายถึงพวกเผ่าพันธุ์เดียวกัน นอกจากนี้ยัง หมายถึง

การหยุด การสิ้นสุด การหลุดพ้น เช่น การใช้ผ้าแพรสีแดงปิดหน้าศพ การใช้ผ้าฝ้ายสีแดงปิดโลงศพ หรือสีแดงของธงที่ปักเป็นชั้นบันได เป็นความเชื่อในการส่งผู้ตายไปเฝ้าแดน

2.2.9.7 สีขาว เป็นสีที่แสดงถึงความสงบเยือกเย็น ความบริสุทธิ์ สุภาพ และความเบิกบานชาวไททรงดำมีความเชื่อว่าสีขาวหมายถึงวิญญาณจึงใช้สีขาวในพิธีไหว้ผี และพิธีงานศพ (บุญเสริม ดินตะสุวรรณ, 2545: 49-71, 73)

2.3 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวจ้วงประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

2.3.1 ความเป็นมาของชาวจ้วงประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

จ้วง เป็นกลุ่มชนในกลุ่มชาติพันธุ์ไท-กะได มีประชากรมากที่สุด ราว 18 ล้านคน แต่พวกเขาเพิ่งยอมรับคำว่า จ้วง เป็นชื่อชนชาติ เมื่อทางการจีนใช้คำเขียนใหม่ที่มีความหมายในทางที่ดีขึ้น เพราะในสมัยราชวงศ์ซ้อง คำว่า จ้วงใช้เรียกทหารที่เป็นจ้วง สมัยราชวงศ์หยวน ใช้ตัวอักษรจีน ที่แปลว่า ปะทะ สมัยราชวงศ์หมิง ราชวงศ์ชิง จนถึงสมัยก๊กมินตั๋ง เลียนอักษรตัวแรกเป็นความหมายว่า "สัตว์" จนถึง พ.ศ. 2508 จึงเปลี่ยนเป็นตัวที่มีความหมายว่า เติบโต และแข็งแรง

ประวัติความเป็นมาของชาวจ้วง

จำนวนประชากรทั้งหมด ประมาณ 18 ล้านคน ดินแดนที่ให้การรับรองชาติพันธุ์ประเทศจีน ประมาณ 18 ล้านคน ชาวจ้วงมีความเป็นมาก่อนข้างชัดเจน นับย้อนไปได้ไม่ต่ำกว่า 5,000 ปี นอกจากในถิ่นที่อยู่จะพบหลักฐานทางโบราณคดีมากมาย เช่น ภาพเขียนโบราณที่ผาตายกลองสัมฤทธิ์ที่เรียกว่า กลองมโหระทึก ในปี พ.ศ. 2536 ยังขุดพบซากมนุษย์ยุคหินเก่าด้วยที่มีอายุประมาณ 50,000 ปี มีโครงกระดูกคล้ายกับชาวจ้วงในปัจจุบันด้วย ทั้งในบันทึกประวัติศาสตร์จีนก็มีความเชื่อ ซื่ออว และหลิวเยว่ ถวายเครื่องบรรณาการให้ราชวงศ์โจว (เจา) ตั้งแต่ราว 3,000 ปีก่อน แสดงว่า จ้วงเป็นกลุ่มชนที่มีรัฐ และกษัตริย์แล้ว ก่อนยุคจีนซื่ออวได้ ชื่อคนซื่ออว และหลิวเยว่ ค่อยๆหายไปจากประวัติศาสตร์จีน เพราะจีนเปลี่ยนชื่อเรียกกลุ่มคนเหล่านี้ไปเรื่อยๆ เมื่อถึงสมัยอู่บุรพบุรุษของชาวจ้วงถูกเรียกว่า "หลี่" สมัยสามก๊กก็ถูกเรียกว่า "เหลียว" สมัยราชวงศ์จิ้น ก็เรียกทั้งหลี่ และเหลียวภาษาที่ใช้จะใช้ภาษาจ้วง (ภาษาจ้วงถิ่นเหนือ และภาษาจ้วงถิ่นใต้ ตามลำดับ) และภาษาจีน แบ่งเป็นกลุ่มต่างๆ ที่พูดภาษาถิ่นย่อยต่างๆ ลงไป 10 กว่ากลุ่มด้วยกัน พวกเขามักเรียกตัวเองตามตามชื่อดั้งเดิมของท้องถิ่นว่า ผู้ใหญ่ (ผู้ย่อย) ผู้สูง ผู้ไท ผู้หลาว ผู้บ้าน (ผู้มาน) ผู้ไร ฯลฯ แต่โดยสรุปแล้ว ชาวจ้วงมีภาษาคัดลอกถึงกับลาว และไทย แต่ภาษาจ้วง จะสะกดด้วยตัวอักษรที่คัดแปลงมาจากอักษรละติน แต่ปัจจุบันชาวจ้วงก็สามารถใช้ภาษาจีนกลางได้ ภาษาจ้วงนั้นฟังแล้วเหมือนภาษาไทยมาก เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง น้ำ อา จมูก เรียกว่า คั้ง ฟัน เรียกว่า เซ่ว สัมโอ เรียก

หมากพุก ดวงอาทิตย์ เรียกว่า ดาวัน ดวงจันทร์ เรียกว่า เดือน ไก่ ปา คือ ปลา และสุขา เรียกว่า หลุมจี เป็นต้น

การแบ่งกลุ่มชาวจ้วง

ปัจจุบันชาวจ้วงจะแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้สองกลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มจ้วงเหนือ และจ้วงใต้ จ้วงเหนืออยู่ที่เหนือของเขตปกครองตนเองกวางสีจ้วง เป็นกลุ่มที่ใหญ่ ส่วนจ้วงใต้อยู่ทางใต้ เป็นกลุ่มเล็กกว่าชาวจ้วงที่อยู่บนเขาเรียกว่า ชาวจ้วงเสียดำ ซึ่งกระจายอยู่ในอำเภอท่าโพ มีประมาณ 6 หมื่นคน ชาวจ้วงเสียดำเห็นว่าสีดำเป็นสีที่สวยงาม สีดำจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของชนชาติ

วัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนา

นอกจากจะมีวัฒนธรรมคล้ายลาว และไทยแล้ว ชาวจ้วงจะนับถือกบ บ้านเรือนดั้งเดิมเป็นบ้านยกพื้น โดยใต้ถุนบ้านจะเป็นที่เก็บของ เลี้ยงสัตว์ นิยมมุงหลังคาด้วยไม้ไผ่ ตั้งบ้านเรือนริมแม่น้ำ หรือไหลเขา ชาวจ้วงจะกินข้าวเจ้าเหมือนชาวไทย ส่วนข้าวเหนียวนิยมกินในช่วงเทศกาล และมักทำเป็นรูปขนมต่างๆ มีความเชื่อเรื่องขวัญ นับถือผีและบรรพบุรุษ ในเวลาที่มีการประกอบพิธีจะปิดเป็นความลับมิให้ใครเห็น นอกจากนี้ ชาวจ้วงยังนับถือพระพุทธศาสนาบ้าง เป็นส่วนน้อย และยังมีลัทธิเต๋า ศาสนาคริสต์ และยังนับถือศาสนาอิสลามอีกจำนวนหนึ่งด้วย บ้านชาวจ้วงเกือบทุกหลังจะตั้งสิ่งที่เป็นเครื่องหมายของ เทพบิดร ไว้บูชากัน ชาวจ้วงในกวางสี มีบรรพชนกินข้าวเหนียว พูด"ภาษาไทย"เก่าแก่ที่สุด ตั้งแต่ 3,000 ปี มาแล้ว

ภาพที่ 2.47 การแต่งกายของชาวจ้วงกวางสี
ที่มา : แหล่งข่าวมติชน วันที่ 10 พฤศจิกายน 2549

โดย Suvarnabhumi Museum www.svbhumi.com e-mail : sv@svbhumi.com

หนานหนิง เป็นชื่อเมืองหลวงของมณฑลกวางสี ที่นายกรัฐมนตรีของประเทศไทย เพิ่งเดินทางไปประชุมนานาชาติเมื่อไม่นานมานี้ แล้วมี "สื่อ" จำนวนมากติดตามไปทำข่าว ได้พบชนชาติ "จ้วง" พูดภาษาไทยอยู่ที่นั่น มณฑลกวางสีทางใต้ของจีน มีพรมแดนติดกับเวียดนาม (ทางเหนือ) หลายปีมาแล้วกองทัพจีนเคยทำ "สงครามสังซอน" เวียดนาม บริเวณพรมแดนกวางสี กับเวียดนามตรงนี้ มณฑลกวางสีกับมณฑลกวางตุ้งอยู่ติดกัน เป็นคน "เครือญาติ" พวกเดียวกันมา

ก่อนยุคสามก๊ก (ราว 2,000 ปีมาแล้ว) ความหมายของชื่อมณฑลก็อย่างเดียวกันคือ กวาง หมายถึง ที่ราบหรือที่กว้าง สี หมายถึงทิศตะวันตก ตู้ง หมายถึงทิศตะวันออก สรุปว่ากวางสีหมายถึงที่ราบทางทิศตะวันตก ส่วนกวางตุ้งหมายถึงที่ราบทางทิศตะวันออก คนพื้นเมืองดั้งเดิมในกวางสีกับกวางตุ้งมีหลายชาติพันธุ์ จีน โบราณเคยบันทึกเป็นเอกสารว่าเป็นพวกเยว่ร้อยละห้า เรียกเป็นภาษาจีนโบราณว่า ไปเยว่ มีชีวิตอยู่ทางใต้ลุ่มน้ำแยงซี (เกียง) มากกว่า 3,000 ปีมาแล้ว ยุคเดียวกับวัฒนธรรมบ้านเชียง (อุดรธานี) บ้านเก่า (กาญจนบุรี) และบ้านโนนวัด (นครราชสีมา) เยว่ร้อยละห้า เป็นบรรพบุรุษของคนหลายกลุ่ม รวมทั้งเป็นบรรพชนคนพูดภาษาตระกูลไทย-ลาวทุกวันนี้ด้วย มีหลักฐานประวัติศาสตร์ โบราณคดีจำนวนมาก ชี้ว่าเมื่อราว 2,500 ปีมาแล้ว

ภาพที่ 2.48 การแต่งกายของชนเผ่าต่างๆในมณฑลกวางสีในอดีต

ที่มา : แหล่งข่าวมติชน วันที่ 10 พฤศจิกายน 2549

โดย Suvarnabhumi Museum www.svbhumi.com e-mail : sv@svbhumi.com

เยว่ร้อยละห้าเคลื่อนย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณสุวรรณภูมิโดยเฉพาะสองฝั่งโขงที่ลาวและอีสาน แล้วผสมกลมกลืนกับชาติพันธุ์พื้นเมืองกลายเป็นบรรพชนคนไทยและคนลาวปัจจุบัน (อ่านรายละเอียดในหนังสือ คนไทยมาจากไหน? พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2548 และ "พลังลาว" ชาวอีสาน มาจากไหน? พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2549)

เยว่ร้อยละห้ามีกระจัดกระจายอยู่อย่างน้อย 3 มณฑล คือ กวางสี กวางตุ้ง และยูนนาน รวมทั้งที่เมืองกุ้ยหลินอันงดงามมีเสน่ห์ ก็คือพวกเยว่ในตระกูลไทย-ลาว หรือจ้วงนั้นแหละ แต่อาจเรียกตัวเองว่า ตู้ง แต่เฉพาะในกวางสีถูกรัฐบาลคอมมิวนิสต์ขอร้องให้ใช้ชื่อรวมๆ เรียกเหมือนกันเมื่อ พ.ศ.2508 ว่า จ้วง

นับแต่นั้นมาพวกตระกูลไทย-ลาวในกวางสีเลยได้ชื่อจ้วง ทุกวันนี้มีราว 13 ล้านคน แต่ในความจำกัดและคลุมเครือ นั้น มีหลักฐานทางโบราณคดีและอื่นๆ ยืนยันสอดคล้องกันว่ากลุ่มชาติพันธุ์ในมณฑลกวางสีและกวางตุ้งของจีนตอนใต้ (จำนวนหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่) พูดภาษาตระกูลไทย-ลาว หรือลาว-ไทย แต่สมมุติเรียกให้กระชับและเข้าใจอย่างง่ายๆ ในที่นี้ว่าภาษาไทยสืบเนื่องกันมาตั้งแต่ 3,000 ปีมาแล้ว

ปัจจุบันยังมีบางกลุ่มใช้พูดจาสื่อสารกันเองในชุมชนหมู่บ้านและในครอบครัวที่อยู่ห่างไกลจากเมือง แม้คนในเมืองที่ไม่พูดภาษาไทยแล้ว แต่ยังมีความทรงจำบอกเล่าว่าบรรพชนของตนพูดภาษา "จ้วง" อันเป็นตระกูลเดียวกับภาษาไทย แต่ไม่ใช่คนไทย แล้วเรียกภาษาพูดของตนว่าภาษาจ้วง ที่จับสำเนียงได้ว่าใกล้เคียงตระกูลภาษาไทยสำเนียงลาวสองฝั่งโขงและสำเนียงปักข์ได้ เช่น นครศรีธรรมราช

บรรพชนคนจ้วงดั้งเดิมปลูกเรือนเสาสูง กินข้าวเหนียว จึงมีปะจ่างเหมือนขนมจ้างของไทย-ลาว กับทำขนมแข่งด้วยข้าวเหนียวใช้หัวเจ้า (ผี) ตอนตรุษจีน (พวกฮั่น (จีน) อยู่ทางเหนือๆ ขึ้นไป กินข้าวสาลี ทำหมั่น โถงซาลาเปาหัวเจ้า) "จ้วง เป็นเครือญาติตระกูลไทยผู้ยิ่งใหญ่และเก่าแก่ที่สุด" มีคำอธิบายรายละเอียดพร้อมรูปถ่าย (ที่พิมพ์ประกอบในเรื่องนี้) ไว้ในหนังสือชื่อคนไทยอยู่ที่นี้ ที่อุษาคเนย์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2537) จะขอสรุปคัดมาลงไว้ดังต่อไปนี้ ที่ว่า "จ้วงเป็นเครือญาติตระกูลไทย" ก็เพราะภาษาจ้วงกับภาษาไทยอยู่ในตระกูลเดียวกัน นัยที่ลักษณะในบทร้อยกรองของจ้วงกับของไทยมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และมีพื้นฐานจากคำคล้องจองเช่นเดียวกัน นิทานปรัมปราและนิยายศักดิ์สิทธิ์ที่ถ่ายทอด "ปากต่อปาก" ด้วยภาษาจ้วงหรือภาษาตระกูลไทย เช่น เรื่องกำเนิดคน เรื่องการเกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ที่มีความสัมพันธ์กับน้ำฝน เช่น กบ ฯลฯ ล้วนคล้ายคลึงกับนิทานและนิยายของชนชาติไทยทุกกลุ่มทุกเหล่า รวมทั้งคนไทยในประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ชาวจ้วงย่อมพูดว่า "ไทยเป็นเครือญาติตระกูลจ้วง"-ด้วยก็ได้ ที่ว่า-"ผู้ยิ่งใหญ่"-ก็เพราะในมณฑลกวางสีมีชาวจ้วงถึง 12-13 ล้านคน และอยู่ในเขตมณฑลอื่นๆ อีกเกือบ 1 ล้านคน นับเป็นเครือญาติตระกูลไทยที่มีจำนวนมากที่สุดที่อยู่นอกดินแดนประเทศไทยซึ่งนับว่าใหญ่มาก

นอกจากนั้นชาวจ้วงยังมีส่วนเป็นเจ้าของ "วัฒนธรรมฮ่อง" (มโหระทึก) ที่เป็นสัญลักษณ์ของอารยธรรมยุคแรกเริ่มของภูมิภาคอุษาคเนย์ด้วย นี้แหละ "ผู้ยิ่งใหญ่" ที่ว่า-"เก่าแก่ที่สุด"-ก็เพราะมีร่องรอยและหลักฐานว่าจ้วงมีวัฒนธรรมสืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์หรือประมาณ 3,000 ปีมาแล้ว โดยดูจากภาพเขียนที่ผาตายกับมโหระทึกและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบความเชื่อ "ผี" ภาพเขียนมหิมาบนภูผามหัจจรรย-หรือผาตาย เป็นภาพพิธีกรรมขอฝนเพื่อความอุดมสมบูรณ์ มีภาพมโหระทึกและกลุ่มคนประโคมตีมโหระทึก มีภาพคนประดับขนนกบนหัวแล้วทำท่ากางขาทางแขนคล้ายกบ มโหระทึกเป็นกลองหรือฆ้องทำด้วยสัมฤทธิ์ที่มีตัวตนเป็นวัตถุจริงๆ เป็นผลผลิตทางวัฒนธรรมของภูมิภาคอุษาคเนย์โดยเฉพาะ และมีพัฒนาการเกือบ 3,000 ปีมาแล้ว อาจนับได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของอารยธรรมแรกเริ่มของภูมิภาคอุษาคเนย์ก่อนรับอารยธรรมจากจีนและอินเดีย เฉพาะบริเวณที่เป็นถิ่นฐานของชาวจ้วงในมณฑลกวางสีพบมโหระทึกฝังอยู่ใต้ดินไม่น้อยกว่า 600 ใบ และชาวจ้วงทุกวันนี้ยังมีมโหระทึกประจำตระกูลกับประจำหมู่บ้านใช้งานในพิธีกรรมที่ทำสืบเนื่องมาแต่ดึกดำบรรพ์อีกรวมนับพันๆ ใบ แสดงว่าชาว

จ้วงให้ความสำคัญต่อมโหระทึกมาก จนอาจกล่าวได้ว่าจ้วงเป็นเจ้าของวัฒนธรรมมโหระทึก (แม้ชนชาติอื่นจะมีมโหระทึกด้วย แต่รวมแล้วไม่มากเท่าจ้วง) ทุกวันนี้ชาวจ้วงยังใช้มโหระทึก ประโคมตีในพิธีสำคัญๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิธีกรรม "ขอฝน" เพื่อความอุดมสมบูรณ์ ดังพิธีบูชาบ ประจำปีตามหมู่บ้านต่างๆ มีขบวนมโหระทึกแห่กัน มีการละเล่นแต่งตัวเป็นกบช่วยเหลือนมนุษย์ ฯลฯ ล้วนสอดคล้องกับภาพเขียนที่ผาหลาย แสดงว่าชาวจ้วงยังสืบทอดประเพณีและพิธีกรรม ตั้งแต่ยุคสัมฤทธิ์จนถึงปัจจุบัน

เป็นเวลานานราว 3,000 ปีมาแล้ว นี้แหละ "จ้วง-เครือญาติตระกูลไทยผู้ยิ่งใหญ่ และเก่าแก่ที่สุด" แต่จ้วงไม่ใช่คนไทย เพราะไม่ได้เป็นประชากรของประเทศไทย และไม่ได้อยู่ในดินแดนประเทศไทย ทุกวันนี้ชาวจ้วงเป็นคนจีน เพราะเป็นประชากรจีน และอยู่ในดินแดนประเทศจีน รวมทั้งวิถีชีวิตที่รับอิทธิพลวัฒนธรรมจีน ไม่ว่าจะเป็นบ้านช่องที่อยู่อาศัย และขนบธรรมเนียมประเพณีหลายๆ อย่าง แม้จ้วงเป็นเครือญาติตระกูลไทยผู้ยิ่งใหญ่และเก่าแก่ที่สุด ก็ไม่ได้หมายความว่าคนไทยมีถิ่นกำเนิดอยู่ในเมืองจ้วง มณฑลทกวางสี แต่อาจมีชาวจ้วงบางกลุ่มเคลื่อนย้ายมาตั้งถิ่นฐานเป็น "เจ๊ก" ในดินแดนประเทศไทยแล้วแต่งงานกับสาวลาว จนกลายเป็น "คนไทย" สมัยโบราณก็ได้ ส่วนชาวจ้วงเกือบทั้งหมดก็อยู่เมืองจ้วงในทกวางสีนั้นแหละ

2.3.2 ชนเผ่าจ้วง

ชนเผ่าจ้วงเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในชนกลุ่มน้อยของจีน จากการทำสถิติสำรวจประชากร เมื่อ ค.ศ. 1978 ปรากฏว่า ชนเผ่าจ้วงมีทั้งหมดประมาณ 12 ล้าน 9 หมื่นคน ในจำนวนนี้มีจำนวน 10 ล้าน 1 หมื่นคนกว่า ใช้อาศัยอยู่ในเขตมณฑลทกวางสี และอีกจำนวน 8 แสน 2 หมื่น อาศัยอยู่ในมณฑลยูนนานและจำนวน 3 หมื่น 5 พันคน อาศัยอยู่ในอำเภอเหลียนซาน ของมณฑลทกวางตั้ง นอกจากนี้ยังมีอีกจำนวน 4 หมื่น คนกว่าอาศัยอยู่ในอำเภอเจียวหัว ของมณฑลหูหนันชนเผ่าจ้วงเรียกตัวเองว่า ผู้จ้วง ในสมัยก่อนมีการแปลและเขียนเป็นภาษาจีนหลายอย่าง เมื่อ ค.ศ. 1965 ตามการเสนอของนายกรัฐมนตรี โจวเินไหล และได้รับการอนุญาตจากการประชุมของคณะรัฐมนตรีว่าชนเผ่าจ้วงเขียนเป็นจ้วงซึ่งมีความหมายว่าแข็งแรง ชนเผ่าจ้วง มีประวัติศาสตร์อันยาวนานในสมัยดึกดำบรรพ์ จ้วงกับไทยล้วนนับรวมกับชนเผ่าไปเวีย ชนเผ่าไปเวียกระจัดกระจายอยู่แถบมณฑลทกวางสี ยูนนาน และอยู่ในแหลมอินโดจีน " นับตั้งแต่เจียวจี (เวียดนามปัจจุบัน) ถึง แควจิ (มณฑลเจ้อเจียงของจีน) มีความยาวทั้งหมดประมาณ 7-8 พันลี้ ล้วนเป็นแถบบริเวณที่พวกไปเวียอาศัยอยู่" พวกไปเวียนี้แบ่งเป็นหลายพวก ชาวเวียในมณฑลฮกเกี้ยน เรียกว่า หมิ่นเวีย ในทกวางตั้งเรียกว่า หนานเวีย ในยูนนาน เรียกว่า เตียนเวีย ในทกวางสี เรียกว่า ซีโหว หรือ หลอเยีย หนังสือชื่อ เทียนเซีย จินกว้อลี้ปี่ซุ (ว่าด้วยผลได้ผลเสียของประเทศ) ซึ่งเขียนโดย กู้เขียนอู่ ในสมัยราชวงศ์หมิง ได้กล่าวไว้ว่า "เมืองโยงโจวปัจจุบันติดต่อกับนายอำเภอ

ผิงเฉิงของจังหวัดซือหมิงตลอดจนถึงเขตทะเลเจียวจี้ล้วนเป็นเขตที่ชาวหลอเยียวอาศัยอยู่" ซึ่งหมายความว่า กวางตุ้ง กวางสี และแฉวเวียดนามปัจจุบัน ล้วนเป็นเขตที่พวกหลอเยียวอาศัยอยู่

ภาพที่ 2.49 คนเผ่าจ้วง

ที่มา : <http://th1.chinabroadcast.cn>

ชนเผ่าจ้วงกับชนเผ่าไทยล้วนมีบรรพบุรุษที่มาจากเชื้อสายเดียวกันซึ่งจะเห็นได้จากหลักฐานทางด้านภาษา และวัฒนธรรมอันคล้ายคลึงกัน คูในแง่ภูมิศาสตร์ ภาษาจ้วงกับภาษาไทย ล้วนอยู่ในตระกูล ภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง – ไต (<http://th1.chinabroadcast.cn>)

ส่วนมากการเรียงเข้าเป็นประโยคจะมีประธาน กริยา และกรรม เคยมีนักภาษาศาสตร์ได้นำเอา ภาษาไต ภาษาไทย และภาษาจ้วงมาเปรียบเทียบกัน ได้นำเอาศัพท์ที่ใช้บ่อย ๆ ทั้งหมด 2 พันคำ มาทำการวิจัยเปรียบเทียบ ปรากฏว่าในภาษาทั้งสามมีคำศัพท์ 500 คำ ที่เหมือนกัน แต่ภาษาไต กับ ภาษาไทยมีคำศัพท์ที่เหมือนกันถึง 1500 คำ ในจำนวนศัพท์ 500 คำ ที่เหมือนกันในทั้ง 3 ภาษา ส่วนมากเป็นคำพยางค์เดียว แสดงให้เห็นว่า ภาษาทั้งสามนี้คงจะมาจากภาษาแม่เดียวกัน แต่เดิม ในทั้งสามภาษานี้จะไม่มี คำว่า หิมะ น้ำแข็ง ใช้ในชีวิตประจำวันจึงเป็นคำที่ยืมมาจากภาษาอื่น หรือเป็นคำที่มีขึ้นใช้ในภายหลัง แต่จะมีคำว่า เรือ นา กล้วย หล้า ข้าว เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บรรพบุรุษของคนไตในสิบสองพันนา คนไทยในประเทศไทยและคนเผ่าจ้วงในมณฑลกวางสี มิได้เป็น ชนชาติ ที่มีถิ่นกำเนิดในทางเหนือที่มีอากาศหนาวจัดที่เต็มไปด้วยน้ำแข็งและหิมะ แต่เป็น ชนชาติที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ทางใต้ มีอากาศอบอุ่นและอยู่ใกล้แถบบริเวณแม่น้ำ และมีความเจริญ ทางด้านเกษตรกรรมมาช้านานแล้ว

นอกจากนี้ เราจะเห็น ได้จากการเปรียบเทียบของคำศัพท์เหล่านี้ได้ว่า ภาษาจ้วงได้รับ อิทธิพลของภาษาจีนมาใช้ ส่วนภาษาไตกับภาษาไทยยังคง รักษาเอกลักษณ์ของภาษาของตนเอง แต่ได้รับอิทธิพลของภาษาบาลีบ้าง นี้แสดงให้เห็นว่า พวกชนเผ่าจ้วงได้แยกตัว ออกจากพวกชน เผ่าไตกับไทยมาเป็นเวลาช้านานแล้ว ส่วนชนเผ่าไตกับไทยนั้นมาแยกตัวออกจากกันทีหลัง ชนเผ่าจ้วง กับชนเผ่าไต และไทย นอกจากจะมีความคล้ายคลึงกันทางด้านภาษาแล้ว ยังมีวัฒนธรรม ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหลายอย่างซึ่งได้แก่

1. พวกจ้วง กับพวกไต และไทยนิยมสักตามตัว

โดยใช้เข็มสักเป็นลายแล้วทาด้วยน้ำของพืชชนิดหนึ่ง เมื่อแผลหายแล้วก็จะปรากฏ เป็นลายต่าง ๆ ที่สักอยู่ตามตัว ประเพณีการสักตามตัวนี้เริ่มมีตั้งแต่สมัยพวกไปเอี้ย พวกนี้อยู่อาศัย

รินน้ำ พวกนี้สักรายไว้เพื่อเมื่อเวลาลงน้ำทำให้พวกงูหรือสัตว์น้ำเห็นว่าเป็นพวกเดียวกัน และไม่ทำร้ายกัน ต่อมาภายหลังการสักรายก็ได้กลายเป็นการสักรายเพื่อการตกแต่ง คนที่สักรายที่หน้าผากเรียกว่า เตยถี้ ถ้าสักรายที่ใบหน้า เรียกว่า ชิวเมี่ยนหมาน (ฝักใบหน้า) คนที่สักรายตามขาเรียกว่า ชิวเจียวหมาน (พวกปีกขา) พวกที่สักรายที่ท้องเรียกว่า ฮั่วตู้ฟาน (พวกท้องมีลาย) ในวรรณคดีของพวกนี้ ผู้ที่สักรายตัวจะได้ชื่อว่าผู้กล้า ถ้าไม่สักรายตามตัวก็จะได้รับการดูถูกว่าเป็นพวกผู้หญิง พวกจ้วงในมณฑลกว๋างสีได้มีอีกชื่อหนึ่งว่า จัง เจีย ซึ่งในหนังสือ ฟังอี่เซ่งหลั่ง (หนังสือเกี่ยวกับภูมิประเทศ) ที่เขียนในสมัยราชวงศ์เวียกกล่าวไว้ว่า "พวกจัง เจียก็คือ พวกที่สักรายหน้านั่นเอง"

2. พวกจ้วง กับ ไทยและไต นิยมอาศัยอยู่ในบ้านเรือนแบบยกพื้น บ้านเรือนแบบยกพื้นกับแบบไม่ยกพื้น เป็นลักษณะของวัฒนธรรมสองลักษณะของชนชาติทางเหนือและทางใต้พวกหนานเวีย (พวกเวียทางใต้) ชนพวกนี้สร้างบ้าน อยู่บนต้นไม้ แต่ชนพวกทางเหนืออาศัยอยู่ในถ้ำ เพื่อป้องกันความร้อนและหนาว ชนชาติทางใต้ได้พัฒนา จากการที่อยู่บนต้นไม้ แต่ชนพวกทางเหนืออาศัยอยู่ในถ้ำ เพื่อป้องกันความร้อนและหนาว ชนชาติทางใต้ได้พัฒนา จากการที่อยู่บนต้นไม้ มาเป็นการปลูกเรือนแบบยกพื้น เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพของอากาศร้อนและชื้นแฉะของทางใต้ ส่วนพวกทางเหนือได้พัฒนาจากการอยู่ในถ้ำมาเป็นการปลูกบ้านเรือนอยู่บนดินเพื่อกันแดดกันหนาว จากเอกสารโบราณ ของจีนเราสามารถพบหลักฐานจากการจดบันทึกได้อย่างมากมายว่าแต่เดิมพวกจ้วงอาศัยอยู่ในมณฑลกว๋างสี และปลูกบ้านเรือนแบบยกพื้นและปลูกอยู่บนดิน หนังสือ กุยไห้อี้ เหนินจื่อ (ตำรากว๋างสี) มีการจดบันทึกว่า "พวกจ้วง อาศัยอยู่บนบ้านเรือน 2 ชั้น มุงด้วยหญ้า" และหนังสือ เยียนเจียวจี้ เหวิน (เรื่องในเขตร้อน) มีการบันทึกไว้ว่า "บ้านเรือน ของพวกจ้วงมุงด้วยหญ้า และไม่ทาสี ปลูกพื้นด้วยไม้ ชั้นบนเป็นที่อยู่ของพวกคน ส่วนล่างใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์" แต่น่าเสียดาย ลักษณะเรือนแบบนี้ปัจจุบันหาดูได้ยาก ในมณฑลกว๋างสี เพราะว่าพวกจ้วงได้ผสมผสานกับพวกอื่น (ชาวจีน) มากกว่า ชนพวกไท ฉะนั้น ในปัจจุบันลักษณะบ้านเรือนของพวกจ้วงจึงไม่มีความแตกต่างไปจากบ้านเรือนของพวกอื่น (ชาวจีน) ในแถบนั้นเลย

ภาพที่ 2.50 ลักษณะบ้านเรือนของพวกจ้วงกับ
ไทยและไต

ที่มา : <http://th1.chinabroadcast.cn>

3. พวกจ้วง กับ เผ่าไต เป็นชนเผ่าหนึ่งที่เกิดประดิษฐ์และใช้กลองมโหระทึกเป็นครั้งแรก ประดิษฐ์มโหระทึก มีประวัติศาสตร์ 2000 กว่าปี มาแล้ว เฉพาะมโหระทึกที่ขุดค้นพบและเก็บไว้มีประมาณ 500 กว่าชิ้นที่ใหญ่ที่สุดมีเส้นผ่า ศูนย์กลางยาว 3 เมตร ทำด้วยทองเหลือง ด้านข้างมีการ

แกะสลักเป็นรูปหนอน รูปปลา รูปดอกไม้ และพวกต้นหญ้าต่าง ๆ ทำด้วยฝีมืออันละเอียดประณีตสวยงามซึ่งหาดูได้ยาก กลองมโหระทึกที่พบในมณฑลกวังสีมีลักษณะคล้ายกันมากกับ ที่พบในสิบสองปันนา ทั้งทางรูปลักษณะและการแกะสลักของด้านบนเป็นรูปดวงอาทิตย์ และมีรัศมีออกมารอบด้าน ตรงขอบด้านบนมีการทำลวดลายเป็นรูปตัวกบมีตั้งแต่ 4 ตัว 6 ตัว ถึง 8 ตัว และด้านบนของตัวมโหระทึกจะมีลวดลาย เป็นรูปสัตว์ เช่น กนก และมีรูปเมฆ ท้องฟ้า และลายฟ้าแลบ ลายรูปเสือ เป็นต้น การใช้มโหระทึกมีวิธีการใช้หลายอย่าง เช่น ใช้เป็นเครื่องดนตรีในทางทหารใช้ในพิธีไหว้เทพยดา และใช้เป็นเครื่องแสดงถึงอำนาจ และความร่ำรวย

4. พวกจ้วง กับพวกไต มีการแต่งกายคล้ายกัน คือ ลักษณะของเสื้อผ้าตัดแบบใช้สวมศีรษะ ไม่มีกระดุม ในหนังสือ ไถ ฮั่ว นู๋ จื่อ (ตำราจังหวัดไถฮั่ว) ได้พูดถึงสาขาหนึ่งของพวกจ้วงว่า "อาศัยอยู่แถบบริเวณหุบเขา ใช้ควายไถนา พวกผู้ชายสวมเสื้อแบบแขนใหญ่ ๆ ไว้ผมยาว และเกล้าผมเป็นมวย ส่วนผู้หญิง เอาเส้นด้าย 5 สีมาทอเป็นเสื้อใส่แบบสวมหัว" ฝีมือการทอผ้าห้าสีนี้ปัจจุบันเป็นฝีมือการทอผ้าซึ่งเป็นลักษณะของผู้หญิงจ้วง

ภาพที่ 2.51 ลักษณะของเสื้อผ้าตัดแบบใช้สวมศีรษะไม่มีกระดุม

ที่มา : <http://th1.chinabroadcast.cn>

ส่วนเสื้อผ้าของผู้หญิงจ้วงในปัจจุบันไม่มีสาบคอ ซึ่งยังคงมีลักษณะเป็นแบบโบราณเป็นที่ยอมรับและเชื่อกันว่า พวกจ้วง กับชนเผ่าไต ชนชาติที่มีบรรพบุรุษที่มาจากเชื้อสายเดียวกันในสมัยก่อน แต่เมื่อเวลาผ่านไปหลายพันปี จึงมีการแยกออกเป็นชนเผ่าต่างๆ และมีลักษณะเฉพาะของชนเผ่าต่าง ๆ แม้กระทั่ง ดันไม้ แม่น้ำ ดิน หรือ หลุมฝังศพ ก็ยังเชื่อว่ามีเทวดาสถิตอยู่และกราบไหว้ทั้งสิ้น หลังจากสมัยราชวงศ์ถังก็ได้มีการเผยแพร่ ลัทธิเต๋าไปยังพวกจ้วงในยุคใกล้ ๆ นั้น ก็มีพวกฝรั่งมาเผยแพร่ศาสนาคริสต์ เกี่ยวกับประเพณีด้านการฉลองเทศกาล

5. คนไตในสิบสองปันนา มีการฉลองวันตรุษสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ประเพณีเหล่านี้ได้เผยแพร่เข้ามา พร้อมกับพุทธศาสนิกชนนิกายหินยาน ฉะนั้นจึงมีความ

คล้ายคลึงกับของไทยมาก แต่พวกจ้วงในมณฑลกวางสีไม่มี เทศกาลเหล่านี้ เทศกาลของพวกจ้วงส่วนมากเหมือนของพวกเผ่าอื่น เทศกาลที่เป็นของพวกจ้วงเองนั้นมีแต่เทศกาล ไหว้ผีซึ่งตรงกับวันที่ 15 เดือนที่ 7 วันนั้นแต่ละครอบครัวก็จะฆ่าไก่เลี้ยงไหว้ผี นอกจากนี้ยังมีเทศกาลเรียกขวัญควาย เทศกาลนี้จะทำหลังจากที่ได้เริ่มต้นไถนาชาวบ้านจะเอาข้าวเหนียว 5 สีหนึ่งกระต๊อบ และหญ้าสด 1 กำ ไปที่คอกควาย เพื่อเป็นการเรียกขวัญควายให้กลับคืนมาด้วยการเอาข้าวเหนียวและหญ้าสดให้ควายกิน

ภาพที่ 2.52 การฉลองวันตรุษสงกรานต์ วันเข้าพรรษา
วันออกพรรษา

ที่มา : <http://th1.chinabroadcast.cn>

6. พิธีแต่งงานและพิธีศพของพวกจ้วงก็แตกต่างจากของพวกไต คือ เมื่อพวกจ้วงแต่งงาน เจ้าสาวจะไม่ไป อยู่บ้านของสามี วันแต่งงานจะมีหญิงสาวสิบกว่าคนนำเจ้าสาวมาที่บ้านเจ้าบ่าว เจ้าสาวจะอยู่บ้านเจ้าบ่าวเพียงคืนเดียว หลังจากนั้นก็จะกลับไปอยู่บ้านของตัวเอง เมื่อวันเทศกาลหรือวันตรุษและเมื่อถึงฤดูหว่าน เจ้าสาวก็จะกลับบ้านสามี เป็นบางครั้งเพื่อช่วยทำงาน กล่าวโดยทั่วไปเจ้าสาวจะต้องอยู่ที่บ้านของพ่อแม่ตัวเองถึง 2-3 ปี ถึงจะย้ายไปอยู่ที่บ้าน ของสามี ประเพณีแบบนี้ได้ผลเสียระหว่างด้านความรู้สึกของสามีภรรยาปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงบ้างแล้ว ในสมัยก่อน พวกจ้วงยังมีประเพณีให้สามีไปพักผ่อนเมื่อภรรยาคลอดบุตรแล้ว หลังจากนั้นสามีจะเป็นผู้เลี้ยงลูกแทนภรรยา และภรรยา ก็จะไปทำงานแทนสามี ประเพณีแบบนี้สืบเนื่องมาจากสังคมที่ผู้หญิงมีอำนาจไปสู่วัฒนธรรมที่ผู้ชายมีอำนาจ โดยที่ผู้ชายเป็น ผู้เลี้ยงลูก ปกครองลูก ฉะนั้นผู้ชายจึงมีอำนาจในครอบครัว สำหรับพิธีทำศพในหนังสือ กุ่นไห้ฮั้นจื่อ (ตำรามณฑลกวางสี) กล่าวไว้ว่า "เมื่อพวกจ้วงมีญาติที่ต้องตายไปจะเอาขวดไปที่ริมแม่น้ำแล้วร้องไห้และเอาน้ำกลับมารดน้ำศพ การทำแบบนี้ เรียกว่าชื้อน้ำ ถ้าไม่ทำอย่างนี้ก็เรียกว่าไม่เคารพบนอบต่อผู้ตาย" ความแตกต่างระหว่างชนเผ่าจ้วงกับชนเผ่าไตอยู่ที่ชนเผ่าจ้วงมีการผสมกับชนเผ่าอื่นมาช้านานกว่าพวกชนเผ่าไตกับพวกชนเผ่าอื่น ก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 2 กษัตริย์สมัยราชวงศ์ฉิน ที่ทรงพระนามว่า ฉินสื่อหวงตี้ ได้รวมประเทศจีนเข้า เป็นปึกแผ่นแล้ว ได้สั่งให้นายพลที่ชื่อว่า ฉูจย นำกองทัพประมาณห้าแสนคนเข้าไปปราบแถบหลิงหนาน (มณฑลกวางสี กวางตุ้ง ในปัจจุบัน)

ภาพที่ 2.53 การตกแต่งผ้าปักและวัสดุบนหมวก
ของชาวจ้วง

ที่มา : <http://th1.chinabroadcast.cn>

ก่อน ค.ศ. 219 ทหารของกษัตริย์ราชวงศ์ฉินได้ปราบปรามพวกซีโว ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของพวกเผ่าจ้วงได้สำเร็จ และได้จัดตั้งจังหวัด กุ้ยหลิน หนานไห่ เซี่ย สามจังหวัดนี้ ซึ่งเป็นแถบที่อยู่ของพวกจ้วง จึงต้องตกอยู่ภายใต้ การปกครองของราชวงศ์ฉินตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และกษัตริย์ฉินสี่องค์ได้ให้บุคคลหลงใหลที่มณฑลกวาสีซึ่งทำให้แม่น้ำเซียงเจียงกับหลี่เจียง เชื่อมต่อกันเพื่อสะดวกต่อการคมนาคมและการทำการเกษตร ในขณะที่เดียวกันกษัตริย์ฉินสี่องค์ก็ได้อพยพชาวจีนแถบภาคกลางมาอยู่ที่ของพวกจ้วงและได้มีการส่งเสริม ให้ชนเผ่าจ้วงมีการ ประสมกับพวกชนเผ่าอื่น จึงทำให้มีการแลกเปลี่ยนทางด้านเศรษฐกิจระหว่างชนบทแถบ ภาคใต้ กับภาคเหนือของจีน สำหรับด้านการทอผ้า มีผ้าชนิดที่บาง ๆ สีขาว ซึ่งมีชื่อเสียงมากในสมัยนั้น แต่กล่าวโดยทั่วไป แล้วเศรษฐกิจของ บริเวณแถบนี้ยังสู้เศรษฐกิจแถบภาคกลางไม่ได้ เนื่องจาก บริเวณที่พวกจ้วงอาศัยอยู่นี้มีอากาศร้อนจัด แห้งแล้ง และมีโรคระบาด ฉะนั้นกษัตริย์จึงได้ส่ง ขุนนางที่มีความคิด หรือขุนนางที่ไม่เป็นที่พอใจของกษัตริย์ให้มาทำงาน แถบบริเวณนี้ ดังเช่น หลิวจงเหวียน นักวรรณคดีที่มีชื่อเสียงในสมัยราชวงศ์ถัง ได้ถูกลดตำแหน่งและให้มาเป็น ข้าราชการประจำอยู่ที่เมืองหลิวโจว ต่อมานักวรรณคดีผู้นี้ได้ตั้งโรงเรียนขึ้นสอนและได้เผยแพร่ วัฒนธรรมจีนแถบบริเวณนี้ด้วย เนื่องด้วยพวกจ้วงแถบบริเวณมณฑลกวาสีได้รับอิทธิพลทาง วัฒนธรรมของพวกฮั่นมาก จึงมีความคิดว่าตนเองก็เป็นชนชาติหนึ่งที่เหมือนพวกฮั่นซึ่งเป็นส่วน หนึ่งของชนชาติจีน ฉะนั้น เมื่อจีนถูกรุกราน จากวัฒนธรรมของพวกฮั่นมาก จึงมีความคิดว่าตนเอง ก็เป็นชาติหนึ่งที่เหมือนพวกฮั่นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชนชาติจีน ฉะนั้น เมื่อจีนถูกรุกรานจาก ประเทศอื่น พวกจ้วงก็จะเข้าร่วมทำการต่อสู้กับศัตรูด้วย ดังเช่นในปี ค.ศ. 1071 สมัย ราชวงศ์ซ้อง เวียดนามได้นำกองทัพมารุกรานแถบมณฑลกวาสี และตีไปจนถึงเมืองยงโจว (เหมือนหนานหนิง ในปัจจุบัน) พวกจ้วง ก็ได้ลุกขึ้นต่อสู้ และได้ตัดเส้นทางขนส่งเสบียงอาหารทหารเวียดนาม และได้ ร่วมมือกับทหารของกษัตริย์ ราชวงศ์ซ้องต่อสู้กับพวกเวียดนามจนได้ชัยชนะ ดังอีกตัวอย่างหนึ่งใน สมัยปีเจี้ยนของราชวงศ์หมิง ค.ศ. 1522-1566 พวกโจรญี่ปุ่นได้เข้ามาบุกรุกทาง ชาวทะเลด้าน ตะวันออกเฉียงใต้ ของจีน การต่อสู้ครั้งนี้มีผู้นำกองทัพเป็นผู้หญิงเผ่าจ้วงได้นำทหารเผ่าจ้วงออกไป ต่อสู้กับพวกโจรญี่ปุ่น และในปี ค.ศ. 1555 กองทหารของพวกจ้วงนี้ก็ได้ออกสู้รบเอาชนะศัตรูใน อำเภोजีเจิน มณฑลเจ้อเจียน และได้ฆ่าศัตรูตายประมาณ 3,000 คน แม้ทัพผู้นี้จึงได้รับการ

ยกย่องให้เป็นวีรสตรีของชนเผ่าจ้วง นอกจากการต่อสู้ กับผู้ที่มานุกรกแล้ว พวกจ้วงก็ยังสามารถกบฏขึ้นเพื่อคัดค้านกดขี่ข่มเหงจากผู้ปกครองของตนเองอีกด้วย เช่น ในปี ค.ศ. 1052 หลงจื่อเกา ซึ่งเป็นผู้นำของพวกจ้วง ก็ได้มีการต่อต้านราชวงศ์ซ้อง ได้ยึดครองดินแดนส่วนใหญ่ของ มณฑล กวางสี และยังได้นำกรุกเข้าไปถึงแถบบริเวณเมืองกวางโจว แต่ในที่สุดก็พ่ายแพ้ทหารของราชวงศ์ซ้องซึ่งมี แม่ทัพที่ชื่อว่า ตีซิง ซึ่งมีการสู้รบเป็นเวลา 1 ปี มีบางคนกล่าวว่า การก่อกบฏของ หลงจื่อเกานี้ เป็นการกบฏที่พวกจ้วง ต่อต้านพวกฮั่น ซึ่งเป็นการขัดแย้งระหว่างสองเผ่านี้ คำกล่าวนี้ ไม่ถูกต้อง เพราะว่าในกองทัพทหารของหลงจื่อเกานี้ นอกจากจะมีชนเผ่าจ้วงแล้วยังมีชนเผ่าฮั่นเข้าร่วมอยู่ด้วย ดังเช่น ที่ปรึกษาของหลงจื่อเกาก็เป็นชนเผ่าฮั่นด้วย จุดมุ่งหมายของการก่อกบฏของ หลงจื่อเกานี้ ก็เพื่อจะตั้งตนเป็นกษัตริย์โดยอาศัยกำลังของชาวนา ฉะนั้น จะกล่าวว่า เป็นสงครามระหว่างชนเผ่าจ้วงกับเผ่าฮั่นไม่ได้ แต่จัดเป็นการปฏิวัติของพวกชาวนาครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์จีน ซึ่งมีชาวนาเผ่าจ้วงเป็นส่วนมาก พวกชนเผ่าจ้วงมีความภูมิใจกับการที่ตนเองมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีคนเคยถามพวกจ้วงว่า พวกคนเป็นชนชาติใดหรือไม่ แต่จะได้รับการปฏิเสธเช่นเดียวกันกับที่มีคนถามพวกชนเผ่าไต่ว่า เป็นพวกชนเผ่าจ้วง หรือไม่ ก็จะได้รับคำปฏิเสธเช่นเดียวกัน เหตุผลง่ายมาก คือ แม้ว่าพวกชนเผ่าจ้วงกับไต่จะมีความสัมพันธ์กัน ทางเชื้อสายในสมัยโบราณแต่ในปัจจุบันก็กลายเป็นสองเผ่าไปแล้ว

2.4 วิจัยที่เกี่ยวข้อง

มยุรี วัดแก้ว, 2555 การศึกษาโครงสร้างสังคมของลาวโซ่ง ได้ทำการศึกษาเรื่องการแต่งกาย : เครื่องแต่งกายของลาวโซ่งทั้งชายและหญิงนิยมแต่งชุดสีดำหรือสีครามเข้มเป็นประจำ จนได้ชื่อเรียกว่า "ลาวทรงดำ" หรือ "ไทยทรงดำ" สรุปได้ดังนี้ เครื่องแต่งกายแบ่งเป็นชุดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และชุดที่ใช้ในโอกาสพิเศษ - ชุดที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้ชายนุ่งกางเกงขาสั้นสีดำหรือสีครามเข้ม เรียกว่า "ส้วงขาคั้น" สวมเสื้อแขนกระบอกยาวสีดำรัดข้อมือ ผ้าหน้าตลอดติดกระดุมเงินประมาณ 10 - 15 เม็ด เรียกว่า "เสื้อโท" ผู้หญิงนุ่งผ้าสั้นสีดำหรือสีครามเข้ม มีลายขาเป็นทางลงสลัดดำ มีเชิงผ้าเป็นขอบขวางกว้างประมาณ 2 - 3 นิ้ว สวมเสื้อแขนกระบอก แขนยาวสีดำรัดข้อมือ ผ้าหน้าตลอด ติดกระดุมเงินประมาณ 9 - 10 เม็ด เรียกว่า "เสื้อก้อม" - ชุดที่ใช้ในโอกาสพิเศษ ผู้ชายนุ่งกางเกงขาขาวสีดำ เรียกว่า "ส้วงขาฮี" สวมเสื้อที่ใช้ในโอกาสพิเศษ เรียกว่า "เสื้อฮี" ทำด้วยผ้าฝ้ายข้อมคราม ตัวเสื้อเข้ารูปเล็กน้อย ผ้าหน้าตลอด ความยาวคลุมตะโพก เสื้อจะผ่าข้างขึ้นมาถึงเอว คอเสื้อเป็นคอกกลมติดคอ กั้นรอบคอด้วยผ้าไหมสีแดง แล้วเดินเส้นทับด้วยไหมสีแดง สีเขียว สีขาว ตรงคอเสื้อมีกระดุมติดคล้องไว้ 1 เม็ด แขนเสื้อเป็นแขนกระบอกแขนยาว มักตกแต่งรักแร้และด้านข้างของตัวเสื้อด้วยเศษผ้าไหมสีต่างๆ พร้อมทั้งติดกระดุมขึ้นเล็กๆ ตามลวดลายอย่างงดงาม สำหรับผู้หญิงก็ต้องใส่เสื้อฮีเช่นเดียวกัน แต่เสื้อฮีของผู้หญิงตัวใหญ่กว่า

ของผู้ชายมาก ด้านหน้าทำเป็นคอแหลมเล็ก ใช้สวมหัว ปักตกแต่งด้านหน้าด้วยเศษผ้าไหมสีต่างๆ แขนเสื้อเป็นแขนกระบอก แขนสามส่วน นิยมปักตกแต่งปลายแขนด้วยไหมสีแดง สีแสด สีเขียว และสีขาว (หน้า 3 - 4) (ดู เครื่องแต่งกายชุดที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้หญิงโชนัง, หน้า 99), (ดู "เสื้ออี" เครื่องแต่งกายชุดที่ใช้ในโอกาสพิเศษของชายและหญิงโชนัง, หน้า 100) ในด้านศิลปหัตถกรรม ผู้ชายนิยมทำเครื่องจักรสาน ผู้หญิงนิยมการเย็บปักถักร้อย และทอผ้า (หน้า 5) จากการศึกษาโครงสร้างสังคมลาวโชนังในงานชิ้นนี้พบว่า พิธีกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงไว้ซึ่งความเป็นหนึ่งเดียวกันของชุมชน และพิธีกรรมแสดงออกถึงสถานภาพของบุคคลและของกลุ่มบุคคล โดยสถานภาพจะแตกต่างกันทางเพศ ไม่ใช่อายุ การศึกษาและอาชีพ ซึ่งผู้ชายจึงมีสถานภาพสูงกว่าผู้หญิง การจัดระเบียบสังคมในระดับครอบครัว ใช้ระบบเครือญาติเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง โดยมีแนวความคิดเรื่องผีเดียวกันเป็นสัญลักษณ์ร่วมกัน และการจัดลำดับเครือญาติเป็นแบบฝ่ายเดียว โดยถือฝ่ายพ่อเป็นสำคัญ สำหรับแนวความคิดของลาวโชนังในเรื่องชุมชน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับดินแดนแต่อยู่ที่ระบบเครือญาติ อันประกอบด้วยญาติทางสายโลหิต และญาติจากการแต่งงาน ได้แก่ สะใภ้ทั้งหลาย ซึ่งถือว่าเป็นญาติเดียวกัน นอกจากนี้ ชุมชนลาวโชนังยังจัดลำดับชนชั้นทางสังคม โดยใช้วงศ์ตระกูลหรือครอบครัวเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง โดยแบ่งเป็นชนชั้น ผู้ท้าว และชนชั้นผู้น้อย ชุมชนลาวโชนังมีลักษณะเป็นชุมชนเปิด เนื่องจากหนุ่มสาวโชนังจาก 2 ชนชั้นนี้ สามารถแต่งงานกันได้ ส่งผลให้สถานภาพของผู้หญิงเปลี่ยนแปลงขึ้นลงได้ โดยยึดถือชนชั้นทางฝ่ายสามีเป็นหลัก

ปาลิตา ศรีปัญญา, 2554 โครงการศึกษาโบราณวัตถุผสมเส้นใยธรรมชาติสำหรับผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเส้นใยธรรมชาติทอผสมโบราณ โดยศึกษาในกลุ่มผู้บริโภครวมผลิตภัณฑ์จากโบราณวัตถุผสมเส้นใยธรรมชาติและกลุ่มทั่วไปที่ให้ความสนใจรวมค่าแห่งได้ทำการศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์จากโบราณวัตถุผสมเส้นใยธรรมชาติเพื่อออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากโบราณวัตถุผสมเส้นใยธรรมชาติ การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการทดลองทอโบราณวัตถุผสมเส้นใยธรรมชาติ 3 ชนิด คือ ผ้าฝ้าย กล้วยชงและไหมสำหรับผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอและผู้ที่ทำการศึกษาได้ศึกษาถึงความต้องการของประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งผลการศึกษาประชากรกลุ่มตัวอย่างในโครงการนี้ คือ กลุ่มผู้บริโภครวมผลิตภัณฑ์แหล่งรวมค่าแห่ง เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ใช้และความต้องการที่มีต่อการนำโบราณวัตถุผสมเส้นใยธรรมชาติ มาออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอและได้ข้อสรุปโดยการนำมาทำเป็นหมอนอิงขนาดใหญ่จำนวน 2 ใบ หมอนอิงขนาดเล็กจำนวน 2 ใบ หมอนยาวทรงกลมจำนวน 2 ใบ ผ้าคาดตกแต่งโต๊ะจำนวน 1 ชิ้น โคมไฟตั้งโต๊ะจำนวน 1 ชิ้น สามารถแสดงถึงแนวคิดทางการออกแบบ คือ รูปทรงทางเรขาคณิต

ประทีพ ทองเหลือ, 2552 งานวิจัยเรื่อง การออกแบบและพัฒนาสิ่งทอพื้นเมืองไทยทรงคำ จังหวัดเพชรบุรีกรณีศึกษา : ชุดผ้าบนโต๊ะอาหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบและพัฒนาชุดผ้าบน

โต๊ะอาหารจากผ้าทอพื้นเมืองไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรี และเพื่อศึกษาความเหมาะสมต่อชุดผ้าบนโต๊ะอาหารจากผ้าทอพื้นเมืองไทยทรงดำจังหวัดเพชรบุรี การศึกษาลักษณะเฉพาะถิ่นของสิ่งทอไทยทรงดำและศึกษาสีและลวดลายจากการศึกษาลายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และเป็นลายที่สื่อถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี และความเชื่อต่างๆ ของชาวไทยทรงดำลายโดยมีทั้งหมด 5 ประเภท ได้แก่ ลายพันธุ์ พฤษยา ลายสัตว์ ลายสถานที่และสิ่งของ ลายเครื่องมือเครื่องใช้ และลายเบ็ดเตล็ด โดยจะรวม ลายทั้ง 5 ประเภทมีทั้งหมด 33 ลายโดยมีชื่อเรียกแตกต่างกันและผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเลือกลายที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ ลายพันธุ์พฤษยา ลายสัตว์ ลายสถานที่และสิ่งของ รวมลายทั้งหมด 9 ลาย ได้แก่ ดอกแก้ว ดอกมะลิ ดอกพิกุล ผีเสื้อ ปู กบ โปสธ์ เสม่า และหอปราสาท รวมทั้งการออกแบบและพัฒนาสิ่งทอพื้นเมืองไทยทรงดำ ชุดผ้าบนโต๊ะอาหารและเลือกแบบและปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจากลายที่ผู้วิจัยเลือกและนำมาออกแบบจะได้รูปแบบดังนี้คือรูปแบบ A ลายพันธุ์พฤษยา รูปแบบ B ลายลายสัตว์ รูปแบบ C ลายสถานที่และสิ่งของ รูปแบบ D ลายรวม ซึ่งความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์จะทำการประเมินหาความเหมาะสมทั้ง 4 รูปแบบ โดยแบ่งได้ รูปแบบของผลิตภัณฑ์สีและลวดลาย ความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สิ่งทอพื้นเมืองไทยทรงดำ จังหวัดเพชรบุรีรูปแบบของชุดผ้าบนโต๊ะอาหาร มี 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบ A ลายพันธุ์พฤษยา(ลายดอกพิกุล)รูปแบบ B ลายลายสัตว์ (ลายปู) รูปแบบ C ลายสถานที่และสิ่งของ (ลายโปสธ์) รูปแบบ D ลายรวม ขนาดของผ้าปูโต๊ะแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า 1.20 x 1.70 เมตร ขนาดของผ้ารองจานแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า 40 x 50 เซนติเมตรขนาดของผ้ารองแก้วแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า 8 x 10 เซนติเมตร ขนาดของผ้าเช็ดปากแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า 40 x 50 เซนติเมตร หลังจากการนั้นทำการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านและผู้ประกอบการร้านอาหารไทย 3 ท่านและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการออกแบบและพัฒนาสิ่งทอพื้นเมืองไทยทรงดำ ชุดผ้าบนโต๊ะอาหารผลการประเมินโดยรวมของผลิตภัณฑ์รูปแบบ B ลายสัตว์ (ลายปู) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.12 คะแนน t เท่ากับ 3.43 อยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05รูปแบบ A ลายพันธุ์พฤษยา (ลายดอกพิกุล) มีค่าเฉลี่ยรองลงมา 4.08 คะแนน t เท่ากับ 2.44อยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05 รูปแบบ C ลายสถานที่และสิ่งของ(ลายโปสธ์) มีค่าเฉลี่ย 4.07 คะแนน t เท่ากับ 1.99 อยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05 รูปแบบ D ลายรวม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.99 คะแนน t เท่ากับ -0.23 อยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ระดับนัยสำคัญ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย พัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา ชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี เป็นการวิจัยและพัฒนา ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การดำเนินงานตามแผนและการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง : กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่ศึกษา เป็นกลุ่ม ทอผ้าพื้นเมืองไททรงดำบ้านดอนมะนาว 39 หมู่ 2 บ้านดอนมะนาว ตำบลดอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 72110 จำนวน 50 คน และกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ กลุ่มวัยทำงานและผู้สนใจ (อายุ 20-45 ปี) กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน รวม 2 กลุ่มจำนวน 100 คน โดยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.2.1 แบบประเมินการออกแบบและรูปแบบ คุณภาพผลิตภัณฑ์กระเป๋าเก็บความร้อน/เย็นด้วย ผ้าฝ้ายทอมือในส่วนของผู้สนใจ ประกอบด้วยข้อมูลในการประเมิน ๓ ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้สนใจที่มีต่อรูปแบบและคุณภาพ ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าพื้นเมืองไททรงดำ ด้าน รูปแบบ ลวดลาย การตกแต่งและโดยภาพรวม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3.2.2 ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการประเมินได้จากการวิเคราะห์ตามความต้องการของ นำมาออกแบบ วิเคราะห์ โดยใช้หลักการออกแบบและการตัดเย็บให้มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมการแต่งกาย ของชนกลุ่มน้อยไทย-จีน (ชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี) มี 10 รูปแบบ ดังนี้

แบบที่ 1

ภาพที่ 3.1 การออกแบบแบบ
ภาพสเก็ตช์ แบบที่ 1

ภาพที่ 3.2 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 1

ภาพที่ 3.3 ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอก
แบบที่ 1

ภาพที่ 3.4 แรงบันดาลใจมาจากการศึกษา
วัฒนธรรมชาวไทยทรงดำที่
จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

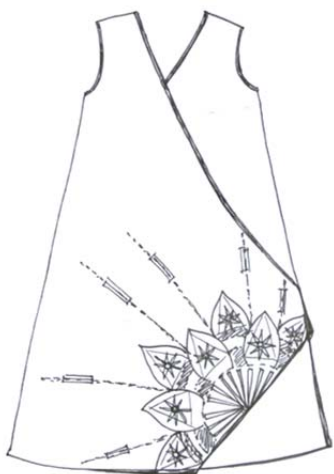
รูปแบบชุดติดกันตัดเย็บด้วยผ้าสีดำเป็นเสื้อ
คอกว้าง ไม่มีแขน กระโปรงรูปวงรีเอว ติดซิปล
ด้านหลัง

การตกแต่ง

บริเวณแขนที่ 2 ข้าง ตัดเย็บผ้าสีดำเป็นรูปอินท
โดยใช้ผ้าสีเป็นลายดอกซึ่งเป็นการตกแต่งที่นิยมทั้งไทย
ทรงดำและชาวจ้วง

ตกแต่งด้วยผ้าคาดเอวเป็นผ้าที่ตกแต่งแบบใช้ผ้า
สีพับเป็นลายดอกมีการร้อยเชือกตรงกลางรูคและผูกไว้
ด้านข้างส่วนการตกแต่งบริเวณเอวทำชั้นผ้า 2 ชั้น
ตกแต่งด้วยผ้าสีพับเป็นลายดอกตามขอบใจเย็บใส่ใ้
ร้อยที่กลางชั้นผ้า รูคให้ยื่นและผูกเป็นโบที่เอว

แบบที่ 2

ภาพที่ 3.5 การออกแบบ
ภาพสเก็ตแบบที่ 2

ภาพที่ 3.6 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 2

ภาพที่ 3.7 ตกแต่งลายปักผ้า และการเย็บ
ด้วยมือ แบบที่ 2

ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

รูปแบบเป็นชุดติดกันตัดเย็บด้วยผ้าพื้นสีดำ
เสื้อคอแหลม ไม่มีแขน ออกแบบให้เป็นคอ
ป้ายสลับกันทั้งซ้ายและขวา ติดชิปด้านข้าง
ชายกระโปรงด้านซ้ายตัดเฉียง

การตกแต่ง

ที่บริเวณชายกระโปรงตัดเฉียงให้ใช้สีต่างๆ
ปักเป็นเส้นยาว ตกแต่งเป็นเส้นตรง และแนวโค้ง
ให้เกิดเป็นรูปดอกไม้ ส่วนกลีบดอกไม้ใช้ผ้าสีต่างๆ
เป็นลายดอกวางบนผ้าสีม่วง และเขียว เย็บตกแต่งเป็น
กลีบดอกไม้ เดินเส้นด้วยด้ายสีต่างๆเพิ่มความงดงาม

แบบที่ 3

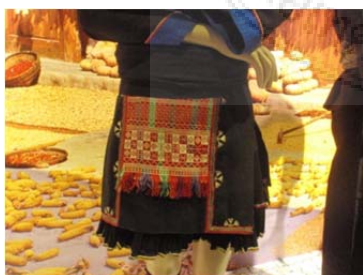

ภาพที่ 3.8 การออกแบบแบบ
ภาพสเก็ตช์ แบบที่ 3

ภาพที่ 3.9 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 3

ภาพที่ 3.10 ตกแต่งลายปักผ้า การปักเป็นลาย
เป็ยผสมผสานกับการปักลวดลายของประเทศ
สาธารณรัฐประชาชนจีน แบบที่ 3

ภาพที่ 3.11 แรงบันดาลใจมาจากที่คาดเอว
จากการศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

รูปแบบเป็นชุดติดกันตัดเย็บด้วยผ้าพื้นสีดำ
รูปทรงตั้ง A แขนทรงหมวกเก็บ เสื้อคอแหลม
ออกแบบให้เป็นเสื้อคอป้ายสลับกันทั้งซ้ายและขวา
ติดซิปด้านหลัง

การตกแต่ง

ทำกระเป๋ 3 ใบ ต่างขนาดกัน เย็บติดกับชั้นใน
ที่เป็น โยยาว ที่กระเป๋ ใช้การปักของชาวจ้วง และ
ลวดลายดอกแปด และดอกเป็ย รวมทั้งการใช้ผ้าสี
ปักเป็นลายดอกของชาวจ้วงและไททรงดำขึ้นตกแต่ง
นี้จะนำไปติดบนตัวเสื้อด้วยกระดุมและผูกเป็นโบที่
อกด้านหน้า

แบบที่ 4

ภาพที่ 3.12 การออกแบบแบบ
ภาพสเก็ต แบบที่ 4

ภาพที่ 3.13 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 4

ภาพที่ 3.14 ประยุกต์และดัดแปลงการตกแต่ง
ลายปักผ้าเป็นลวดลาย แบบที่ 4

ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

เสื้อตัวสั้นตัดเย็บด้วยผ้าพื้นสีดำ รูปทรงสี่เหลี่ยมแขนยาว ได้แนวคิดจากเสื้อโบราณของชาวจ้วงซึ่งได้รักแร้และตะเข็บข้างเปิดออกจากกัน ใช้ใส่ใ้โก้ประสานขึ้นหน้าและหลังให้ติดกัน โดยผูกเป็นโบ สวมใส่กับผ้าถุงลายแดงโมแบบไทยทรงดำ การตกแต่ง

ตัวเสื้อขึ้นหน้าที่แนวอก และตัวเสื้อขึ้นหลังบริเวณไหล่ถึงชายเสื้อและแขนเสื้อ ใช้ผ้าสีต่างๆวางทับซ้อนกัน และใช้ผ้าสีปักโดยประยุกต์ของงานชาวจ้วงและไทยทรงดำ ตกแต่งด้วยการปักหลากหลาย เช่น เดินเส้นปักไขว้ และสอดพันเส้นด้ายเป็นต้น

แบบที่ 5

ภาพที่ 3.15 การออกแบบแบบ
ภาพสเก็ต แบบที่ 5

ภาพที่ 3.16 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 5

ภาพที่ 3.17 ตกแต่งลายปักเป็นลายดอกแปด
และลายเป็ยว แบบที่ 5

ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

รูปแบบชุดติดกันตัดเย็บด้วยผ้าสีดำ รูปทรง A มีชั้นผ้าสามเหลี่ยมยาวปลายแหลม เย็บแทรกที่ตะเข็บทั้ง 2 ข้าง คอกลม แขนในตัว ได้แนวคิดจากเสื้อฮีของไทนทรงดำ ชุดผ้าหน้าแบบโปโลติดกระดุมเงิน ถัก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเสื้อไทยทรงดำ

การตกแต่ง

บริเวณชั้นผ้าสามเหลี่ยมด้านข้าง ใช้ผ้าฝ้ายสีแดงอมน้ำตาล ปักลายดอกแปด และลายเป็ยว ตกแต่งเดินเส้นเป็นลวดลายเลียนแบบลายเป็ยว บริเวณชั้นผ้าสามเหลี่ยม

แบบที่ 6

ภาพที่ 3.18 การออกแบบ
แบบภาพสเก็ตช์ แบบที่ 6

ภาพที่ 3.19 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 6

ภาพที่ 3.20 ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกแบบที่ 6

ภาพที่ 3.21 แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่งโดย
การพับผ้าจากการศึกษางานการปักจาก
ชาวไทยทรงดำ จ.สุพรรณบุรี

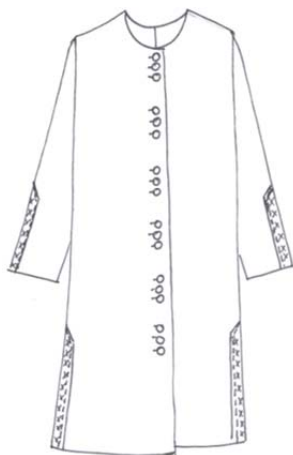
ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

รูปแบบชุดติดกันตัดเย็บด้วยผ้าสีดำ
รูปทรง A ติดซิปด้านหลัง แขนยาวคลุม
ข้อศอกปลายแขนเล็กน้อย

การตกแต่ง

ใช้ผ้าสีต่างๆทำรูปแบบการพับผ้าซ้อนกัน
แบบชาวจ้วงและไทยทรงดำ การตกแต่งในส่วน
ของชายกระโปรง เพิ่มความแปลกด้วยการใช้
ผ้าพับ โดยไม่ต้องเก็บริมผ้า ซ้อนทับกัน
ให้เหมือนดอกไม้ และเพิ่มผ้าจิบรูระบายวาง
เป็นแนวสามเหลี่ยมให้ดูกลมกลืนเหมาะสมกัน
ทั้งปลายแขนและชายกระโปรง

แบบที่ 7

ภาพที่ 3.22 การออกแบบแบบ
ภาพสเก็ต แบบที่ 7

ภาพที่ 3.23 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 7

ภาพที่ 3.24 ตกแต่งลายปักผ้าลวดลายของ
สาธารณรัฐจีน แบบที่ 7

ภาพที่ 3.25 แรงบันดาลใจมาจากพู่ห้อยกับผ้าปัก
ลายดอกไม้จีนจากการศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่งเสื้อจากการศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ผสมผสานให้รูปแบบเป็นชุดติดกัน ตัดเย็บด้วยผ้าสีดำ ปลายบานเล็กน้อย คอกลม แขนยาว ปลายแขนบานเล็กน้อย ผ้าปลายแขน ยาวเลยข้อศอก ผ้าหน้าติดกระดุมเงินช่วงละ 3 เม็ดแบบถี่ๆ เลียนแบบของชาวไทยทรงดำ

การตกแต่ง

ด้านหลังของชุดใช้วิธีการปักของชาวจ้วงลายดอกแปดและลายเป็ยว ของไทยทรงดำวางต่อกันเป็นรูปสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด ตกแต่งด้วยการปักลาย และติดกุ๊ตี่ต่างๆ ที่ปลายแขนเสื้อเหนือแนวผ้าติดขึ้นผ้าลายดอกแปดและลายเป็ยวปักลายและติดพู่ให้กลมกลืนกับการออกแบบ

แบบที่ 8

ภาพที่ 3.26 การออกแบบแบบ

ภาพสเก็ตช์ แบบที่ 8

ภาพที่ 3.27 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 8

ภาพที่ 3.28 ตกแต่งลายผ้าเป็นลายปักดอกโบตั๋น
ด้วยเครื่องจักรผสมการปักด้วยมือ แบบที่ 8ภาพที่ 3.29 แรงบันดาลใจมาจากลายปักผ้าชุดลายดอกไม้
จากการศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

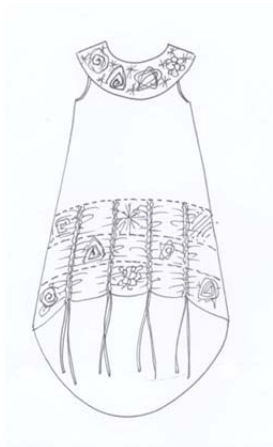
แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่งเสื้อจากการศึกษา
ดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ผสมผสานการ
ออกแบบเป็นเสื้อตัวสั้น ตัดเย็บด้วยผ้าสีดำ คอกลม
ผ่าหน้าติดกระดุมเงิน แขนยาวปลายแขนตรง มีชั้นผ้า
สี่เหลี่ยมตกแต่ง ติดกระดุมที่ไหล่ด้านซ้าย

กระโปรงตัดเย็บด้วยผ้าสีดำเหมือนผ้าถุง ความยาว
เหนือข้อเท้า ใส่ใส่ใ้ 3 แถว บริเวณเอว เมื่อจะสวมให้
รูดใส่ใ้ และผูกเป็นโบ

การตกแต่ง

ปักลวดลายดอกไม้ไม้ขนาดใหญ่ด้วยเครื่องจักร
เป็นลายดอกโบตั๋นของจีน และใช้สีตกแต่งพับผ้าเป็น
กลีบดอกไม้ เพื่อให้เกิดเป็นมิติ ปักเพิ่มเติมให้สวยงาม
โดยการปักด้วยมือลวดลายวิธีต่างๆ

แบบที่ 9

ภาพที่ 3.30 การออกแบบ
แบบภาพสเก็ตแบบที่ 9

ภาพที่ 3.31 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ

ภาพที่ 3.32 ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอก
แบบต่างๆ แบบที่ 9

ภาพที่ 3.33 ตัวอย่างที่แรงบันดาลใจมาจากการศึกษา
วัฒนธรรมชาวไทยทรงดำ จ.สุพรรณบุรี

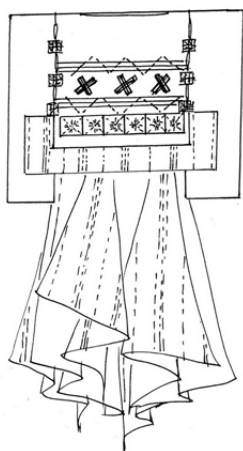
ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่งชุดจากการจากการศึกษางานชาวไทยทรงดำผสมผสานเป็นชุดติดกันตัดเย็บด้วยผ้าสีดำ ชายกระโปรงโค้ง และปลายบานเล็กน้อย คอกลม ไม่มีแขน ติดซิปปด้านข้าง ชายกระโปรงหน้าเย็บใส่ใ้ไก่แนวตั้ง 5 ช่วง เมื่อสวมใส่ดึงใส่ใ้ไก่รูดย่นและผูกเป็นโบที่ชายกระโปรง ในกรณีที่ไม่วุ่นย่น ชายกระโปรงจะเป็นแนวโค้งเหมือนชายกระโปรงด้านหลัง

การตกแต่ง

ชายกระโปรงปักเดินเส้นเป็นช่องสี่เหลี่ยม นำผ้าสีต่างๆพับเป็นลายดอกวางสลับกันในช่องสี่เหลี่ยม และปักดอกไม้ลวดลายต่างๆเพิ่มให้สวยงาม ที่บริเวณอกทำขึ้นตกแต่งจากผ้าพับดอกตามใจชอบและติดพู่เพื่อให้กลมกลืนกับส่วนชายกระโปรง

แบบที่ 10

ภาพที่ 3.34 การออกแบบแบบ
ภาพสเก็ต แบบที่ 10

ภาพที่ 3.35 ลักษณะชุดที่ตัดเย็บสำเร็จ แบบที่ 10

ภาพที่ 3.36 ตกแต่งลายพับผ้าเป็นลายดอกแปด
แบบที่ 10

ภาพที่ 3.37 แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่งเสื้อ
จากการจากการศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน

ลักษณะของรูปแบบเสื้อ

แรงบันดาลใจมาจากการตกแต่งเสื้อ
จากการศึกษาดูงานที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชน
จีน ผสมผสานการออกแบบเป็นเสื้อตัวสั้น ตัดเย็บ
ด้วยผ้าสีดำ รูปทรงสี่เหลี่ยม คอแบบผ่าแยก
แขนในตัว ชายเสื้อด้านหน้าจะสั้น ตกแต่งด้วย
ผ้าลายแดงโม ตัวเสื้อด้านหลังจะยาวกว่าด้านหน้า

กระโปรงใช้ผ้าสีดำรูปสี่เหลี่ยม และผ้าลาย
แดงโมรูปสี่เหลี่ยมวางซ้อนทับกัน (ผ้าลายแดงโม
อยู่ด้านบน) โดยวางให้มุมเหลี่ยมกันกว่าด้าน
เย็บก็จะมีลักษณะเป็นผ้าสองชั้นซ้อนกัน

การตกแต่ง

ตัวเสื้อใช้ผ้าแดงโมซ้อนบริเวณเสื้อ
ด้านหน้า และใช้ผ้าพับผ้าซ้อนกันเป็นลวดลายปะ
ติดบริเวณผ้าแดงโม ใช้ผ้าสีวางลายแบบกากบาท
ซึ่งเป็นรูปแบบการตกแต่งของชาวจ้วงโบราณ
และตกแต่งปักลวดลายบริเวณตะเข็บเป็น ลายดอก
แปด หรือลายอื่นๆ เป็นต้น

3.3 การดำเนินงานตามแผนและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การดำเนินงาน

3.3.1.1 ศึกษาและดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านดอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรี 72110 จากเอกสารการสัมภาษณ์ลงพื้นที่ในชุมชน

3.3.1.2 ดำเนินการออกแบบและกำหนดรูปแบบเสื้อผ้าของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ โดยชุมชนมีส่วนร่วม วิเคราะห์ ได้รูปแบบเสื้อผ้าที่ผลิตจากผ้าฝ้ายจากกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำบ้านดอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรี

3.3.1.4 ดำเนินการตัดเย็บและตกแต่งเสื้อผ้าจากผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ 10 รูปแบบ

3.3.1.5 ประเมินผลความคิดเห็นจากกลุ่มผู้สนใจ 100 คน

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการแจกแบบสอบถามและแบบประเมินความคิดเห็นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

3.3.2.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านดอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรี

3.3.2.2 รวบรวมผลการประเมิน จากการแจกแบบประเมินความคิดเห็น กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำบ้านดอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรี และกลุ่มบุคคลวัยทำงาน และผู้ที่สนใจ ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการศึกษา สำรวจ ในรูปแบบของเอกสาร การสัมภาษณ์ การลงพื้นที่ บันทึกข้อมูลการทำต้นแบบ แบบประเมินผล จึงนำข้อมูลดังกล่าวที่ได้มาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาการออกแบบและความต้องการพื้นฐานของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำ บ้านดอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบและรูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าโดยการวิเคราะห์จากการออกแบบ วิเคราะห์โดยชุมชนมีส่วนร่วม ได้รูปแบบเสื้อผ้าต้นแบบจำนวน 10 รูปแบบ และวิเคราะห์การประเมินผลรูปแบบและคุณภาพของเสื้อผ้าต้นแบบจากชุมชนและกลุ่มผู้สนใจ โดยใช้คำร้อยละ

3.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการตัดเย็บเสื้อผ้าจากผ้าพื้นเมือง ไทยทรงดำ บ้านดอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรีและกรุงเทพมหานคร ใน 2 พื้นที่ที่ศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา

3.4.4 การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ระดับความคิดเห็นของการประเมินการออกแบบและการตกแต่งเสื้อผ้าที่ตัดเย็บโดยใช้ผ้าพื้นเมืองไทยทรงดำบ้านดอนมะนาว จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 90-100	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 80-89	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 70-79	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 60-69	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 59	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุดหรือไม่เหมาะสม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง พัฒนากฎมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาชาวไทยทรงดำกับชาวจ้วงกวางสี ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ด้าน คือ

1. เพื่อศึกษากฎมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน
2. เพื่อพัฒนาและบูรณาการเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน
3. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่กลุ่มเป้าหมาย

เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมความรู้ให้กับสถาบันการศึกษาที่มีแหล่งชุมชนที่ผลิตสินค้าพื้นเมือง การประเมินผลสำเร็จของผลิตภัณฑ์ ผ้าทอจากฝ้ายและย้อมสีธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความลงตัวของกระบวนการนำเอาภูมิปัญญาดั้งเดิมมาประยุกต์ใช้กับความคิดสร้างสรรค์ของคนรุ่นใหม่ เกิดเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำคอนมะนาว ที่ได้รับการคุณค่าด้วยการย้อมฝ้ายด้วยสีธรรมชาติ ด้วยสีดำ ที่มีวิธีการย้อมที่ช่วยรักษาเนื้อผ้าให้คงทนสวยงามตามแบบธรรมชาติ มีการออกแบบลวดลายด้วยวิธีต่างๆอย่างหลากหลาย เช่นการปัก การพับเย็บ ให้เหมาะสมตรงต่อความต้องการของตลาดที่มักเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แต่ก็ยังคงอนุรักษ์ของเก่าซึ่งเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไว้ด้วยการทอผ้าลายแดงโม การตกแต่งผ้าเปียว ทุกขั้นตอนของการตกแต่งผ้าต้องมีความตั้งใจ ละเอียดสวยงามเกินกว่าจะบรรยายได้ จนได้ผ้าผืนก็ที่มีคุณค่าให้ผู้สวมใส่ภาคภูมิใจ กลุ่มผ้าทอไทยทรงดำคอนมะนาว ยังได้รับการยอมรับจากคนในชุมชนให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นของคอนมะนาว จนได้รับสุดยออดหนุนบ้านอุตสาหกรรมและผ้าทอไทยครั้งที่ 3 ในวันที่ 31 ตุลาคม 2548 ผู้แทนกลุ่มคือคุณขวัญยืน ทองคอนจุยเข้ารับรางวัลที่ 3 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จนทำให้คอนมะนาวเป็นที่รู้จักกลุ่มไทยทรงดำ ปัจจุบันยังมีอนุสรณ์สถานเพื่อรำลึกถึงบรรพชนไทยทรงดำเป็นสถานที่ไว้รับแขกบ้านแขกเมือง ได้มาเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ที่เกิดภูมิปัญญา ที่ถ่ายทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น

ด้านที่ 1 บริบทของพื้นที่ที่ศึกษาการพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย – จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาชาวไทยทรงดำ กับชาวจ้วงกวางสี ผู้ทำวิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์กลุ่มชาวไทยทรงดำของคุณขวัญยืน ทองคอนจุย เลขที่ 39 หมู่ 2 ตำบลคอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทอผ้า ย้อมผ้า ปักลวดลายต่างๆ ลงบนผืนผ้า รวมถึงการตัดเย็บเสื้อผ้าชนิดต่างๆ ตามวัฒนธรรมของชาวไทยทรงดำ ปัจจุบันเป็นประธานกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำคอนมะนาว กรรมการกลุ่มสตรี สหกรณ์ บ้านคอนมะนาว กรรมการเครือข่าย ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจังหวัดสุพรรณบุรี และกรรมการสภาวัฒนธรรมไทยทรงดำคอนมะนาว (2551)พบว่า เป็นกลุ่มที่ยังรักษาวัฒนธรรมการแต่งกายของไทยทรงดำไว้

คุณขวัญยืนเล่าให้ฟังว่า การแต่งกายของชาวไทยทรงดำแต่โบราณจะเริ่มจากผ้าที่ทอจากใยธรรมชาติ คือ ผ้า และย้อมด้วยสีดำและน้ำเงินเข้มจากต้นคราม เปลือกไม้ และขี้เถ้า และนำมาหมักดินโคลนเพื่อความคงทนของสีที่ย้อม เสื้อผ้าที่สวมใส่ชาวบ้านจะตัดเย็บเอง โดยแบ่งการแต่งกายออกเป็น 2 ประเภท คือชุดที่ใช้ในชีวิตประจำวันและชุดที่สวมใส่ในงานพิธีกรรมต่าง ๆ

วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวไทยทรงดำ ผ่งด้วยปรีศนาธรรมที่มีความหมายถึงปรัชญาการดำรงชีวิต โดยผ่านกระบวนการออกแบบให้เหมาะกับพฤติกรรมความเป็นอยู่ ในปัจจุบันคุณขวัญยืน ทองดอนจุก ได้เล่าให้ฟังว่าแนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดความรู้ ความเข้าใจ จึงขาดความเข้าใจในการถ่ายทอดความรู้สู่ลูกหลาน เนื่องจากการถ่ายทอดในอดีตเน้นปฏิบัติ ผลที่ได้มาคือขาดองค์ความรู้ทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสิ่งทอของชาวไทยทรงดำ ที่มีเอกลักษณ์การแต่งกายเฉพาะกลุ่มเท่านั้น ซึ่งเอกลักษณ์ลักษณะนี้ยากที่จะสร้างขึ้นมาใหม่ได้ เนื่องจากเกิดจากความเชื่อในอดีตที่แสดงออกด้วยการแต่งกาย เป็นสิ่งที่ควรได้รับการฟื้นฟูเพื่อการสืบทอดในรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป นับได้ว่าการศึกษากลุ่มดังกล่าว ทำให้ได้ความรู้ในกระบวนการการอนุรักษ์การพัฒนาในอาชีพภูมิปัญญาที่สืบทอดมายาวนาน ทำให้ได้รับชื่อเสียง เพื่อที่จะได้นำไปเผยแพร่และเปรียบเทียบด้านต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตที่ออกแบบเป็นเสื้อผ้าจากผ้าฝ้ายที่ย้อมสีธรรมชาติในบริบทต่าง ๆ ต่อไปการบริหารจัดการในกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือ เช่น พวงกุญแจ หมวก ผ้าพันคอ เสื้อผ้า กระเป๋าที่ใช้วัตถุดิบที่ได้ในท้องถิ่น วัสดุมาจากจากผ้าฝ้าย วัสดุธรรมชาติไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์และสัตว์ และสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์จากบรรพบุรุษชาวไทยทรงดำ

แนวทางในอนาคตควรเริ่มต้นจากการฟื้นฟู และเผยแพร่ความรู้ด้านการแต่งกาย โดยเฉพาะการออกแบบให้มีความทันสมัยเหมาะกับยุคการแต่งกายที่เปลี่ยนไปแต่ยังคงเอกลักษณ์รูปแบบแนวคิดของกลุ่มไทยทรงดำไว้ และเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมยุคปัจจุบัน เช่น การประยุกต์วัสดุ และอุปกรณ์ใหม่ๆ กระบวนการผลิตที่เหมาะสมกับยุคใหม่ การออกแบบเพื่อพัฒนาภูมิปัญญาของชาวไทยทรงดำ จังหวัดสุพรรณบุรี ประเทศไทย กับชาวจ้วง กวางสี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ให้มีความเชื่อมโยงทุกรายละเอียด ที่มีความสำคัญสำหรับการแต่งกาย ให้มีการดำเนินการต่อไปอย่างไม่หยุดนิ่ง โดยมีเป้าหมายของความจริงที่เห็นคุณค่าทางภูมิปัญญาพื้นถิ่นของชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อเป็นแนวทางในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกาย ซึ่งเป็นตัววัดคุณค่าของประชาชนในสังคมให้ยั่งยืนเคียงคู่ขนานกับการบริหารจัดการบนหลักเศรษฐกิจพอเพียง ต่อบริบทแห่งปัจจุบัน

ปัญหาและความต้องการ

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นกับกลุ่มดังต่อไปนี้

1. การผลิตวัสดุหลักเช่นผ้าฝ้ายที่ย้อมสีดำจากธรรมชาติมีขั้นตอนการผลิตหลายขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการย้อมสีผ้าฝ้ายจากธรรมชาติที่มีการย้อมหลายครั้งกว่าจะได้สีดำสนิท ใช้เวลานาน ไม่ทันต่อความต้องการของตลาด

2. ความต้องการของกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองชาวไทยทรงดำที่มีความต้องการอนุรักษณ์วัฒนธรรมการแต่งกายเก่าๆไว้ แต่ค่านิยมของสังคมเมืองที่เข้ามาในเรื่องของการแต่งกายที่มีหลากหลาย สีสดใสสวยงาม เนื้อผ้าสมัยใหม่ วัสดุการตกแต่งถูกปรับเปลี่ยนไป มีผลต่อการทำงานของกลุ่มที่ยังคงอนุรักษณ์วัฒนธรรมการแต่งกายไว้

3. ต้องการให้ชาวไทยทรงดำในจังหวัดต่างๆร่วมกันอนุรักษณ์วัฒนธรรมการแต่งกายให้คงอยู่ต่อไปด้วยการสวมเสื้อผ้าตามแบบไทยทรงดำเข้าร่วมจัดงานประเพณีต่างๆ

4. ต้องการให้มีการออกแบบให้มีความทันสมัยแต่ยังคงรักษารูปแบบเดิมไว้บ้าง โดยรูปแบบการแต่งกายเป็นที่นิยมกันในยุคปัจจุบันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ด้านที่ 2 การออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย – จีนเพื่อสู่ประชาคมอาเซียนจากผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ

2.1 การออกแบบลายที่เกิดจากการพับผ้าเสื่อผ้าไทยทรงดำ

การออกแบบการตกแต่งด้วยการพับผ้าและการปักเสื่อผ้าของชาวไทยทรงดำ จะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีดำจากวัสดุธรรมชาติเป็นหลัก ได้ศึกษารูปแบบการออกแบบของบ้านดอนมะนาวเลขที่ 39 หมู่ 2 ตำบลดอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ประเทศไทย ประกอบด้วยผ้าที่พับให้เกิดลวดลาย และผ้าที่ปักด้วยมือ หรือเครื่องจักร

ภาพที่ 4.1 ตัวอย่างการออกแบบลายที่เกิดจากการพับผ้าเสื่อผ้าไทยทรงดำ

การออกแบบเสื้อผ้าในงานวิจัยครั้งนี้จะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีดำจากวัสดุธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ออกแบบ 10 รูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าของชาวไทยทรงดำ และชาวจ้วง

รูปแบบ	แบบเสื้อสำเร็จ	ลายตกแต่ง
<p>แบบที่ 1</p> 		
<p>แบบที่ 2</p> 		
<p>แบบที่ 3</p> 		
<p>แบบที่ 4</p> 		

ตารางที่ 4.1 การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าของชาวไทยทรงดำ และชาวจ้วง (ต่อ)

รูปแบบ	แบบเสื้อสำเร็จ	ลายตกแต่ง
<p style="text-align: center;">แบบที่ 5</p> 		
<p style="text-align: center;">แบบที่ 6</p> 		
<p style="text-align: center;">แบบที่ ๗</p> 		
<p style="text-align: center;">แบบที่ 8</p> 		

ตารางที่ 4.1 การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าของชาวไทยทรงดำ และชาวจ้วง (ต่อ)

รูปแบบ	แบบเสื้อสำเร็จ	ลายตกแต่ง
<p>แบบที่ 9</p> 		
<p>แบบที่ 10</p> 		

ส่วนที่ 2

ผลการประเมินจากการวิเคราะห์ การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสี
ดำจากวัสดุธรรมชาติ ของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประเมินการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้าย
ทอมือย้อมสีดำจากวัสดุธรรมชาติ ของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำบ้านดอน เกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน
การออกแบบ การตกแต่งและโดยภาพรวม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ผลการวิเคราะห์การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า ประเมินจากกลุ่ม
ผู้สนใจ 100 คน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	83	83
ชาย	17	17
รวม	100	100

จากตาราง 4.2 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	5	5
21-30 ปี	35	35
31-40 ปี	49	49
มากกว่า 40 ปี	11	11
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาอายุ 21-30 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน นักศึกษา	20	20
รับราชการ	21	21
รัฐวิสาหกิจ	4	4
แม่บ้าน	18	18
รับจ้าง	30	30
ธุรกิจส่วนตัว	7	7
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้างจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาคืออาชีพ รับราชการจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ประเมินจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	20	20
5,001-10,000 บาท	34	34
10,001-15,000 บาท	15	15
15,001-20,000 บาท	24	24
มากกว่า 20,000 บาท	7	7
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมามีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,001-20,000 บาท จำนวน 24 คนคิดเป็นร้อยละ 24

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มประเมินจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	52	52
ปริญญาตรี	40	40
สูงกว่าปริญญาตรี	8	8
รวม	100	100

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาคือระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับ
ชาว้วงกางสี

ตารางที่ 4.7 สรุปแบบประเมินออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับ
ชาว้วงกางสี

ผลิตภัณฑ์	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
เสื้อแบบที่ 1 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	65	30	5	-	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	65	21	14	-	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	69	15	14	2	-
เสื้อแบบที่ 2 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	22	30	44	4	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	12	32	39	17	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	27	27	26	20	-
เสื้อแบบที่ 3 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	65	23	6	6	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	67	23	10	-	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	75	10	15	-	-
เสื้อแบบที่ 4 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	38	60	2	-	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	14	31	42	13	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	25	19	30	26	-

ตารางที่ 4.7 สรุบบนประเมนนอกแบบและตกแต่งเสื้อฝ้ายชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับ
ชาว้วงกวางสี (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
เสื้อแบบที่ 5 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	42	41	8	9	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	56	24	18	2	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	54	34	12	-	-
เสื้อแบบที่ 6 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	53	38	7	2	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	60	14	12	14	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	51	38	6	5	-
เสื้อแบบที่ 7 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	69	18	8	5	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	70	14	12	4	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	78	13	5	4	-
เสื้อแบบที่ 8 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	50	32	11	7	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	46	30	15	9	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	53	38	9	-	-

ตารางที่ 4.7 สรุบบนประเมนนอกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับ
ชาวจ้วงกวางสี (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
เสื้อแบบที่ 9 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	35	40	15	10	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	57	22	13	8	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	65	36	5	4	-
เสื้อแบบที่ 10 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า	84	11	5	-	-
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	81	16	3	-	-
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	85	10	5	-	-

จากตารางที่ 4.7 ผลการประเมินการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี พบว่ากลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่เห็นว่าแบบที่ 10 มีความเหมาะสมของผลการประเมินการออกแบบและตกแต่งข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี คิดเป็นร้อยละ 84 ความเหมาะสมในการใช้งานคิดเป็น ร้อยละ 81 ความเหมาะสมโดยภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 85 รองมาเป็นเห็นว่าแบบที่ 7 มีความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งคิดเป็นร้อยละ 69 ความเหมาะสมในการใช้งานคิดเป็นร้อยละ 70 ความเหมาะสมโดยภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 78

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีดำนจากวัสดุธรรมชาติ
ของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อ
ออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสีของ
กลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ

ผลิตภัณฑ์	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	SD	ความเหมาะสม
1.เลือกรูปแบบที่ 1	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.60	.58	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	4.51	.73	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	4.51	.81	มาก
2.เลือกรูปแบบที่ 2	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	3.70	.85	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	3.39	.90	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	3.61	1.09	มาก
3.เลือกรูปแบบที่ 3	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.47	.85	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	4.57	.67	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	4.60	.73	มาก
4.เลือกรูปแบบที่ 4	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.36	.52	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	3.44	.90	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	3.43	1.13	มาก
5.เลือกรูปแบบที่ 5	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.16	.91	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	4.34	.84	มากที่สุด
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	4.42	.69	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อ
ออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสีของ
กลุ่มทอผ้าไททรงดำ (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	SD	ความเหมาะสม
6. เสื้อรูปแบบที่ 6	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.43	.70	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	4.20	1.11	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	4.35	.80	มาก
7. เสื้อรูปแบบที่ 7	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.51	.84	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	4.50	.85	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	4.65	.75	มาก
8. เสื้อรูปแบบที่ 8	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.25	.91	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	4.13	.98	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	4.44	.65	มาก
9. เสื้อรูปแบบที่ 9	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.00	.95	มาก
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	4.28	.97	มาก
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	4.42	.76	มาก
10. เสื้อรูปแบบที่ 10	ความเหมาะสมของการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า	4.79	.51	มากที่สุด
	ความเหมาะสมในการใช้งาน	4.78	.48	มากที่สุด
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม	4.80	.51	มากที่สุด
เฉลี่ยโดยภาพรวม	เสื้อ 10 รูปแบบ	4.28	.79	มาก

จากตาราง 4.8 การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการออกแบบและตกแต่งจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติ ของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและความเหมาะสมโดยภาพรวมของกลุ่มผู้ประเมิน เมื่อพิจารณาจากการประเมิน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าของชาวไทยทรงดำ และชาวสุรูปได้ดังนี้

เสื้อแบบที่ 1 มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.60 , 4.51 และ 4.51 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 2 มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.70 , 3.39 และ 3.61 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 3 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.47 , 4.57 และ 4.60 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 4 มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.36 , 3.44 และ 3.43 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 5 มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.16 , 4.34 และ 4.42 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 6 มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.43 , 4.20, และ 4.35 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 7 มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.51 , 4.50 และ 4.65 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 8 มีความเหมาะสมระดับมาก ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.25 , 4.13 และ 4.44 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 9 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.00 , 4.28 และ 4.42 ตามลำดับ

เสื้อแบบที่ 10 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งด้านการออกแบบและการตกแต่ง ความเหมาะสมในการใช้งานและโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.79 , 4.78 และ 4.80 ตามลำดับ
สรุปผลประเมินการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าในภาพรวม

การวิเคราะห์ผลการประเมิน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าที่ใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติ ของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับการออกแบบ การตกแต่ง และโดยภาพรวมของกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า การออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ เสื้อรูปแบบที่ 10 มีความเหมาะสมโดยภาพรวมที่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.79 , 4.78 และ 4.80 ตามลำดับ

ด้านที่ 4 การถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นการฝึกอบรมให้กับกลุ่มทอผ้าจำนวน 20 คน ณ เทศบาลเมืองบ้านดอน ตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการประเมินการฝึกอบรม ประเมินจากกลุ่มผู้เข้าอบรม โดยมีแบบประเมิน ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการอบรม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม ที่มีต่อการฝึกอบรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผลการประเมินผลงานสำเร็จ ในการปฏิบัติของผู้เข้าอบรม ประเมินจากวิทยากร จำนวน 3 ท่าน เป็นแบบประเมินผลงานสำเร็จในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย รหัสผู้เข้าอบรม การประเมินผล ขึ้นเตรียมงาน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ขึ้นปฏิบัติงานการออกแบบการตัดเย็บ การตกแต่ง ชิ้นงาน สำเร็จ ความประณีต ความถูกต้อง

ผลการวิเคราะห์ประเมินการจัดฝึกอบรมการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าไทยทรงดำ (การประเมินจากผู้เข้าอบรม)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้เข้าอบรมจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	20	100
ชาย	-	-
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-30 ปี	5	25
31-40 ปี	3	15
มากกว่า 40 ปี	12	60
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีอายุมากกว่า 40 คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 25

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนา	5	25
ทอผ้า	9	45
รับจ้าง	6	30
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่มีอาชีพทอผ้า คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมาคือรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 30

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	14	70
5,001-10,000บาท	6	30
มากกว่า 10,000 บาท	-	-
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมามีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	16	80
มัธยมศึกษา	4	20
ปริญญาตรี	-	-
อื่น ๆ	-	-
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมาคือการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้รับการอบรมที่มีต่อการอบรมการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพ
ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ

ตารางที่ 4.14 สรุปแบบประเมินการวิเคราะห์การฝึกอบรม (ประเมินจากผู้อบรม)เกี่ยวกับข้อมูล
การฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี
เทศบาลตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มถ้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลิตภัณฑ์	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ก่อนฝึกอบรม	1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้า ไทยทรงดำ	-	3	11	7	-
	2. ท่านมีความสามารถในการตัดเย็บเสื้อผ้าไทย ทรงดำ	-	5	5	10	-
	3. ท่านมีความสามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทย ทรงดำ	-	2	6	12	-
หลังการฝึกอบรม ด้านเนื้อหา ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารประกอบ	4. สอดคล้องกับความต้องการของผู้อบรม	12	8	-	-	-
	5. ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ทักษะนำไป ประกอบอาชีพได้	13	7	-	-	-
	6. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์	15	5	-	-	-
	7. วัสดุมีความเหมาะสมในการตัดเย็บ	16	4	-	-	-
	8. เอกสารประกอบการอบรมมีความ เหมาะสม	13	3	7	-	-
ด้านกระบวนการ การฝึกอบรม	9. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	16	2	2	-	-
	10. วิทยากรให้คำแนะนำปรึกษาขณะอบรม และหลังการอบรม	14	4	2	-	-
	11. ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	7	8	5	-	-
	12. กระบวนการอบรมมีการส่งเสริมให้ผู้เข้า อบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าไทย ทรงดำ	9	7	4	-	-

ตารางที่ 4.14 สรุปแบบประเมินการวิเคราะห์การฝึกอบรม (ประเมินจากผู้อบรม)เกี่ยวกับข้อมูลการฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี ณ เทศบาลตำบลบ้านคอน อำเภ่อู้อทอง จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ผลิทธิภัพ	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านผู้รับการอบรม	13.สามารถออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	8	8	4	-	-
	14.สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ	9	9	2	-	-
	15.สามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ	14	6	-	-	-
	16.สามารถพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	14	3	3	-	-
	17. มีความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ ครั้งต่อไป	16	2	2	-	-
	18.มีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	18	2	-	-	-

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน การตกแต่งลวดลายด้วยการปักและปักผ้าและโดยภาพรวมจาก การตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลิตภัณฑ์	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	SD	ความเหมาะสม
ก่อนฝึกอบรม	1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	3.00	.79	ปานกลาง
	2. ท่านมีความสามารถในการตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ	2.75	.85	ปานกลาง
	3. ท่านมีความสามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ	2.50	.68	น้อย
หลังการฝึกอบรม ด้านเนื้อหา ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารประกอบ	4.สอดคล้องกับความต้องการของผู้อบรม	4.60	.50	มาก
	5. ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้	4.65	.48	มาก
	6. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์	4.75	.44	มากที่สุด
	7. วัสดุมีความเหมาะสมในการตัดเย็บ	4.80	.41	มากที่สุด
	8.เอกสารประกอบการอบรมมีความเหมาะสม	4.45	.82	มาก
ด้านกระบวนการ การฝึกอบรม	9. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	4.70	.65	มากที่สุด
	10. วิทยากรให้คำแนะนำปรึกษาขณะอบรมและหลังการอบรม	4.60	.68	มาก
	11.ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.15	.81	มาก
	12. กระบวนการอบรมมีการส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.25	.78	มาก

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน การตกแต่งลวดลายด้วยการปักและปักผ้าและโดยภาพรวมจาก การตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	SD	ความเหมาะสม
ด้านผู้รับการอบรม	13. สามารถออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.25	.78	มาก
	14. สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.35	.67	มาก
	15. สามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.70	.47	มากที่สุด
	16. สามารถพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.54	.75	มาก
	17. มีความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ ครั้งต่อไป	4.70	.65	มากที่สุด
	18. มีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.90	.30	มากที่สุด

ด้านที่ 4 การถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นการฝึกอบรมให้กับกลุ่มทอผ้าจำนวน 20 คน ณ เทศบาลตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ผลการประเมินการฝึกอบรม ประเมินจากกลุ่มผู้เข้าอบรม โดยมีแบบประเมินประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการอบรม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม ที่มีต่อการฝึกอบรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผลการประเมินผลงานสำเร็จ ในการปฏิบัติของผู้เข้าอบรม ประเมินจากวิทยากรจำนวน 3 ท่าน เป็นแบบประเมินผลงานสำเร็จในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย รหัสผู้เข้ารับการประเมินผล ขึ้นเตรียมงาน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ขึ้นปฏิบัติงานการออกแบบการตัดเย็บการตกแต่ง ชิ้นงาน สำเร็จ ความประณีต ความถูกต้อง

ผลการวิเคราะห์ประเมินการจัดฝึกอบรมการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์
เสื้อผ้าไทยทรงดำ (การประเมินจากผู้เข้าอบรม)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้เข้าอบรมจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	20	100
ชาย	-	-
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-30 ปี	4	20
31-40 ปี	6	30
มากกว่า 40 ปี	10	50
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีอายุมากกว่า 40 คิดเป็น
ร้อยละ 50 รองลงมาอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำนา	4	20
ทอผ้า	7	35
รับจ้าง	9	45
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.18 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็น
ร้อยละ 45 รองลงมาคือทอผ้า คิดเป็นร้อยละ 35

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	16	80
5,001-10,000บาท	4	20
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.19 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมามีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มผู้ฝึกอบรมจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	17	85
มัธยมศึกษา	3	15
รวม	20	100

จากตารางที่ 4.20 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมาคือการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มผู้รับการอบรมที่มีต่อการอบรมการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพ
ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ

ตารางที่ 4.21 สรุปรูปแบบประเมินการวิเคราะห์การฝึกอบรม (ประเมินจากผู้อบรม)เกี่ยวกับข้อมูลการ
ฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี ณ เทศบาลตำบล
บางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ผลิตภัณฑ์	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ก่อนฝึกอบรม	1.ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบ เสื้อผ้าไทยทรงดำ	-	-	12	8	-
	2. ท่านมีความสามารถในการตัดเย็บ เสื้อผ้าไทยทรงดำ	-	4	10	6	-
	3. ท่านมีความสามารถตกแต่งเสื้อผ้า ไทยทรงดำ	-	2	6	12	-
หลังการฝึกอบรม ด้านเนื้อหา ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารประกอบ	4.สอดคล้องกับความต้องการของผู้ อบรม	10	7	3	-	-
	5.ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้	9	6	5	-	-
	6. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์	13	7	-	-	-
	7.วัสดุมีความเหมาะสมในการตัดเย็บ	15	5	-	-	-
	8.เอกสารประกอบการอบรมมีความ เหมาะสม	14	6	-	-	-
ด้านกระบวนการ ฝึกอบรม	9. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	12	6	2	-	-
	10.วิทยากรให้คำแนะนำปรึกษาขณะ อบรมและหลังการอบรม	10	4	6	-	-
	11.ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความ เหมาะสม	6	8	6	-	-
	12.กระบวนการอบรมมีการส่งเสริม ให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ในการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าไทยทรงดำ	9	7	4	-	-

ตารางที่ 4.21 สรุปแบบประเมินการวิเคราะห์การฝึกอบรม (ประเมินจากผู้อบรม)เกี่ยวกับข้อมูลการฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี ณ เทศบาลตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านผู้รับการอบรม	13.สามารถออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	7	7	6	-	-
	14.สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ	10	6	4	-	-
	15. สามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ	12	6	2	-	-
	16.สามารถพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำจังหวัดพิษณุโลก	13	4	3	-	-
	17.มีความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ ครั้งต่อไป	15	3	2	-	-
	18.มีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	13	6	1	-	-

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน การตกแต่งสวดลายด้วยการพับและปักผ้าและโดยภาพรวมจาก การตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำตำบลบ้านคอน อำเภ่อู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลิตภัณฑ์	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	SD	ความเหมาะสม
ก่อนฝึกอบรม	1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	2.60	.50	ปานกลาง
	2. ท่านมีความสามารถในการตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ	2.90	.71	ปานกลาง
	3. ท่านมีความสามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ	2.50	.68	น้อย
หลังการฝึกอบรม ด้านเนื้อหา ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารประกอบ	4.สอดคล้องกับความต้องการของผู้อบรม	4.35	.74	มาก
	5. ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้	4.20	.83	มาก
	6. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์	4.65	.48	มาก
	7. วัสดุมีความเหมาะสมในการตัดเย็บ	4.75	.44	มากที่สุด
	8.เอกสารประกอบการอบรมมีความเหมาะสม	4.70	.47	มาก
ด้านกระบวนการ การฝึกอบรม	9. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	4.50	.68	มาก
	10. วิทยากรให้คำแนะนำปรึกษาขณะอบรมและหลังการอบรม	4.20	.89	มาก
	11.ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.00	.79	มาก
	12. กระบวนการอบรมมีการส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.25	.78	มาก

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีด้าจากวัสดุธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน การตกแต่งสวดลายด้วยการพับและปักผ้าและโดยภาพรวมจาก การตกแต่งเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำตำบลบ้านคอน อำเภ่อู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	SD	ความเหมาะสม
ด้านผู้รับการอบรม	13. สามารถออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.05	.82	มาก
	14.สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.30	.80	มาก
	15. สามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.50	.68	มาก
	16.สามารถพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.50	.76	มาก
	17.มีความต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ ครั้งต่อไป	4.65	.67	มาก
	18.มีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ	4.60	.59	มาก

สรุปผลประเมินในภาพรวม

การวิเคราะห์ผลการประเมินการฝึกอบรมที่มีต่อการออกแบบและการตกแต่งเสื้อผ้า ออกแบบเสื้อผ้าจะใช้ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีด้าจากวัสดุธรรมชาติ ของกลุ่มทอผ้าไทยทรงดำเกี่ยวกับการออกแบบ การตกแต่ง และโดยภาพรวมของกลุ่มผู้ประเมิน เมื่อพิจารณาจากการประเมินค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่ากลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 2 กลุ่มคือกลุ่มที่ 1 กลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ ตำบล บ้านคอน อำเภ่อู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี และกลุ่มที่ 2 กลุ่มทอผ้าไทยทรงดำ ตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลกกลุ่มละ 20 คน มีความเห็นดังนี้

ก่อนการอบรม

ผู้อบรมกลุ่มที่ 1 จังหวัดสุพรรณบุรี มีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบ ตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ ในระดับปานกลางและความสามารถในการตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำอยู่ในระดับน้อย

ผู้อบรมกลุ่มที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก มีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบ ตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ ในระดับปานกลางและความสามารถในการตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำอยู่ในระดับน้อย

หลังการฝึก

ผู้อบรมกลุ่มที่ 1 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าอบรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.65 มีความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ในการฝึกอบรม อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 วัสดุ มีความเหมาะสมในการตัดเย็บเสื้อผ้า อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.75 เอกสารประกอบการอบรม มีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.45 การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 การให้คำแนะนำปรึกษาขณะอบรมและหลังการอบรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.60 รวมทั้งระยะเวลาในการฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.15 และกระบวนการอบรม มีการส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการพัฒนารูปแบบ และคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.25 ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นว่าหลังการอบรม สามารถออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงคำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงคำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.35 สามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงคำอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.70 รวมทั้งพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าไทยทรงคำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.54 ความต้องการได้รับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงคำ ครั้งต่อไปอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 และผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงคำ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90

ผู้อบรมกลุ่มที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าอบรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 มีความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ในการฝึกอบรม อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.65 วัสดุ มีความเหมาะสมในการตัดเย็บเสื้อผ้า อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.75 เอกสารประกอบการอบรม มีความเหมาะสมในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.70 การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร มีความเหมาะสมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 การให้คำแนะนำปรึกษาขณะอบรมและหลังการอบรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 รวมทั้งระยะเวลาในการฝึกอบรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.00 และกระบวนการอบรม มีการส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพในการพัฒนารูปแบบ และคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าย้อมคราม อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.25 ผู้เข้าอบรมมีความคิดเห็นว่าหลังการอบรม สามารถออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงคำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 สามารถตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงคำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 สามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงคำอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 รวมทั้งพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าไทยทรงคำ อยู่ในระดับมาก

มีค่าเฉลี่ย 4.50 ความต้องการได้รับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ ครั้งต่อไปอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.65 และผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบและ ตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.60

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาว ไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนข้อมูลของข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เข้าอบรมทั้ง 2 กลุ่มที่มีต่อการ ฝึกอบรมเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

ข้อเสนอแนะ	จำนวน(คน)
1. ควรมีการอบรมการตัดเย็บเสื้อผ้าแบบอื่นๆในครั้งต่อไป	15
2. ต้องการเรียนรู้การออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าแบบพื้นฐาน	20
3. ระยะเวลาในการอบรมควรมากกว่านี้	7

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้เข้าอบรม ต้องการให้มีการอบรมการตัดเย็บ เสื้อผ้าแบบอื่นๆครั้งต่อไป 15 คน และต้องการเรียนรู้การตัดเย็บเสื้อผ้าหลาย ๆ แบบ 20 คน ระยะเวลาในการอบรมควรมากกว่านี้จำนวน 7 คน

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน พัฒนาและบูรณาการเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน และเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่กลุ่มเป้าหมาย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ศึกษาและดำเนินการสำรวจจากเอกสารและพื้นที่ที่ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมา กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ วัสดุที่ใช้และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากกลุ่มไทยทรงดำ
- ออกแบบและกำหนดรูปแบบ วิเคราะห์ ประเมิน การออกแบบเสื้อผ้า 10 รูปแบบ
- กำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่าง
- สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานและการเก็บรวบรวมข้อมูล
- วิเคราะห์ข้อมูล
- รวบรวมและเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- รายงานผลการวิจัย

การออกแบบเสื้อผ้าจากภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน ในกรณีศึกษาชาวไทยทรงดำ กับชาวจ้วงกวางสี ดังวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยประสงค์ออกแบบและตัดเย็บด้วยกรวยี่รูปแบบของวัสดุต่างๆ เช่น ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติที่ย้อมให้เป็นสีครามก่อนและย้อมทับด้วยสีดำและตกแต่งด้วยวัสดุที่ผลิตขึ้นเอง

ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะการออกแบบเสื้อผ้าที่ใช้ผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ(สีดำ) ของชนกลุ่มน้อย ไทยทรงดำของประเทศไทยและชาวจ้วง ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเท่านั้น โดยได้ออกแบบและตัดเย็บจำนวน 10 แบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าที่จัดทำต้นแบบการออกแบบ ได้จากการวิเคราะห์ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และชุมชนมีส่วนร่วม ได้ต้นแบบที่ออกแบบจากการประชุมการออกแบบดั้งเดิมของชาวไทยดำ และชาวจ้วง จำนวน 10 แบบ

แบบประเมินผลของกลุ่มผู้สนใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทยทรงดำ จังหวัดสุพรรณบุรี มี 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประเมินที่มีต่อผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากภูมิปัญญา ของชนกลุ่มน้อยไทยทรงดำ จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นพื้นที่ที่ศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านรูปแบบ ลวดลาย การตกแต่งและโดยภาพรวมและข้อเสนอแนะ

แบบประเมินผลการฝึกอบรมของกลุ่มผู้เข้าอบรม สถิติที่ใช้ในการอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ใช้สถิติการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Pack for the Social Sciences for Window.)

สรุปผลวิจัยดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ผลิตภัณฑ์ต้นแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ จำนวน 10 รูปแบบ กลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำผลการประเมินการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ สรุปได้ว่ากลุ่มผู้สนใจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 49 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 30 มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34 และมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52 ในส่วนการประเมินต้นแบบความคิดเห็นการออกแบบและตกแต่งผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ พบว่า เสื้อผ้าไทยทรงดำแบบที่ 10 มีความเหมาะสม มากที่สุดคือ ด้านการออกแบบและตกแต่งร้อยละ 84ความเหมาะสมด้านการใช้งานคิดเป็นร้อยละ 81 และความเหมาะสมโดยภาพรวมคิดเป็น ร้อยละ 85

การประเมินผลการฝึกอบรมจากกลุ่มผู้เข้าอบรม ผลการประเมินพบว่า กลุ่มผู้รับการอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีผลการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรม ก่อนฝึกอบรม มีความรู้ในการออกแบบ ตกแต่ง และการตัดเย็บอยู่ในระดับน้อย หลังการอบรม สามารถออกแบบตัดเย็บและตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำอยู่ในระดับมาก ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้ในระดับมาก ในด้านกระบวนการฝึกอบรม การถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ ปรึกษาขณะอบรมหลังการอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด ระยะเวลาในการอบรมและกระบวนการอบรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์จากผลการดำเนินงานวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิจัยพบว่าการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นแนวทางให้ชุมชนนั้น ควรมีกลุ่มที่ดำเนินการผลิตสินค้าของชุมชนอยู่ก่อนแล้ว ให้นำแนวคิดการประยุกต์รูปแบบให้ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ที่แปลกตา และหลากหลายยิ่งขึ้น
2. การฝึกอบรมให้แก่ชุมชนเป็นการสร้างองค์ความรู้สู่ชุมชน ให้มีการพัฒนารูปแบบที่ควรจัดทำเป็นหลักฐานและสืบสานองค์ความรู้ที่พัฒนาไว้
3. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ควรเน้นใช้วัสดุ ฝ้ายทอของท้องถิ่นนำไปผสมผสานให้เกิดรูปแบบใหม่เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาให้คงไว้
4. การดำเนินงานวิจัยควรมีการทบทวนการดำเนินงานภายหลังเสร็จสิ้นการถ่ายทอดสู่ชุมชนเรียบร้อยแล้วเพื่อให้องค์ความรู้ได้นำไปใช้ในการพัฒนางานต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาการออกแบบและตกแต่งชุดไทยทรงดำควรจัดทำไว้เป็นฐานข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป
2. การศึกษาเครื่องแต่งกายประเภทฝ้ายทอมือของชนกลุ่มน้อยไทยทรงดำ เพื่อประยุกต์ใช้ในงานเสื้อผ้า
3. ควรศึกษาช่องทางตลาด เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้ให้กับชุมชนและจัดตั้งสหกรณ์ต่อไป
4. ศึกษาข้อดีข้อเสียคุณภาพของฝ้ายทอมือของกลุ่มไทยทรงดำเพื่อการพัฒนา
5. ศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อหรือตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ

บรรณานุกรม

การฉลองวันตรุษสงกรานต์ วันเข้าพรรษาวันออกพรรษา.[Online]. Available from :

<http://th1.chinabroadcast.cn>

การตกแต่งผ้าปักและวัสดุบนหมวกของชาวจ้วง.[Online]. Available from : <http://th1.chinabroadcast.cn>

การแต่งกาย ผู้หญิงด้วยเสื้อก๊อมนุ่งผ้าลายแดงโม.[Online]. Available from :

<http://suphannews.blogspot.com>

การแต่งกายของชนเผ่าต่างๆในมณฑลกว๋างสีในอดีต. [Online]. Available from : www.svbhumi.com

e-mail : sv@svbhumi.com

การแต่งกายของชาวจ้วงกว๋างสี.[Online]. Available from : www.svbhumi.com e-mail : sv@svbhumi.com

การทอผ้าจีนลายแดงโม.[Online]. Available from : <http://www.bloggang.com>

เครื่องประดับของไททรงดำ.[Online]. Available from : <http://www.bloggang.com>

โครงสร้างและผ้าปะลายดอกพรม.[Online]. Available from : <http://khaoyoi-thaisongdam.com>

โครงสร้างและผ้าปะลายดอกมะลิ.[Online]. Available from : <http://khaoyoi-thaisongdam.com>

โครงสร้างและผ้าปักลายขอกูด.[Online]. Available from : <http://www.bloggang.com>

ชนเผ่าจ้วง.[Online]. Available from : <http://th1.chinabroadcast.cn>

จีนตามหมีไททรงดำหรือลาวโซ่ง.[Online]. Available from : <http://www.isan.clubs.chula.ac.th>

ตราประจำจังหวัดสุพรรณบุรี. [Online]. Available from : <http://upload.wikimedia.org>

บุญเสริม ดินตะสุวรรณ.2545. ผ้าและเครื่องแต่งกายของชาวไทยทรงดำตำบลหนองปรัง อำเภอเขาชัย

จังหวัดเพชรบุรี ISBN : 974-09-0121-2.

ประยูทธ สีบอารีพงศ์. 2551. โข่งดอนมะนาว วิถีชีวิตชุมชนไทยทรงดำบ้านดอนมะนาว อำเภอสองพี่น้อง

จังหวัดสุพรรณบุรีในโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมและเกษตรกรรมชาติไทยทรงดำ .ตำบลดอนมะนาว
จัดพิมพ์.

ผ้าปะของชาวไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง.[Online]. Available from : <http://www.bloggang.com>

ผ้าปักของชาวไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง.[Online]. Available from : <http://www.bloggang.com>

ผ้าเปี้ยวที่ปักลายขอกูดประยุกต์.[Online]. Available from : <http://www.peace.mathidol.ac.th>

ผู้ชายใส่เสื้อก๊อมคาดกระเป๋าที่เอว.[Online]. Available from : <http://pr.prd.go.th/samutsakhon>

แผนที่จังหวัดสุพรรณบุรี. [Online]. Available from : <http://upload.wikimedia.org>

ลักษณะของเสื้อผ้าตัดแบบใช้สวมศรีษะไม่มีกระดุม.[Online]. Available from : <http://th1.chinabroadcast.cn>

ลักษณะทรงผมบั้นเกล้าของไททรงดำ.[Online]. Available from : <http://khaoyoi-thaisongdam.com>

ลักษณะบ้านเรือนของพวกจ้วงกับไทยและไต.[Online]. Available from : <http://th1.chinabroadcast.cn>

ลายดอกแปดและเย็บลายขอกูด เรียกว่า ขอกูดหวาย.[Online]. Available from : <http://www.bloggang.com>

เสื้อฮีของผู้ชาย.[Online]. Available from : <http://mornor.com/2009/forum/viewthread.php>

เสื้อฮีผู้หญิง.[Online]. Available from : <http://203.172.165.70/student>

เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี. ฟ้าสุพรรณ. สุพรรณบุรี : เจริญการพิมพ์.

โครงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2550. สนับสนุนงบประมาณโดย
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี.2550. ลักษณะบ้านไททรงดำในอดีต.

[Online]. Available from : <http://www.bloggang.com>

เอกสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี.2550. ลักษณะบ้านเรือนไททรงดำในปัจจุบัน.

[Online]. Available from : <http://www.bloggang.com>

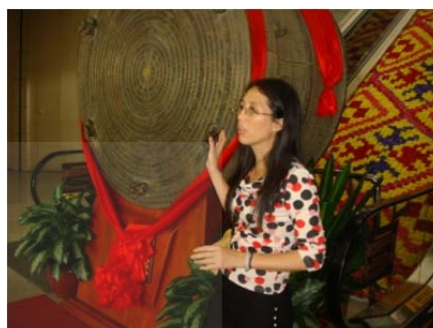

ภาคผนวก ก.
การศึกษาข้อมูลและวัฒนธรรม

การศึกษาข้อมูลและวัฒนธรรม

โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนระหว่างวันที่ 17 - 21 เมษายน 2557

กิจกรรมการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการปัก
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาชาวไททรง
ดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรมการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการย้อม
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาชาวไททรง
ดำกับชาวจ้วงกวางสี ณ เทศบาลตำบลสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาคผนวก ข.

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 1
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวานสี ณ เทศบาลตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ระหว่างวันที่ 23-27 เมษายน 2557

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 1
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ระหว่างวันที่ 23-27 เมษายน 2557

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 1
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลบ้านดอน อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี
ระหว่างวันที่ 23-27 เมษายน 2557

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 1
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ระหว่างวันที่ 23-27 เมษายน 2557

ถ่ายภาพก่อนการฝึกอบรม

สำเร็จภาระกิจการถ่ายทอด

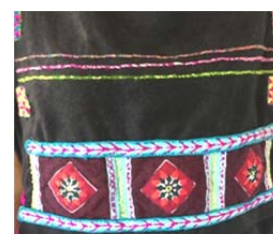
กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 2
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ระหว่างวันที่ 17-22 พฤษภาคม 2557

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 2
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ระหว่างวันที่ 17-22 พฤษภาคม 2557

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 2
 โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
 กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
 ระหว่างวันที่ 17 - 22 พฤษภาคม 2557

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 2
โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ระหว่างวันที่ 17-22 พฤษภาคม 2557

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ครั้งที่ 2
 โครงการเรื่องพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย - จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
 กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางตี้ ณ เทศบาลตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
 ระหว่างวันที่ 17- 22 พฤษภาคม 2557

ถ่ายภาพก่อนการฝึกอบรม

สำเร็จภาระกิจการถ่ายทอด

ภาคผนวก ค.

แบบประเมินต้นแบบการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า
ชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

แบบประเมินผล

แบบประเมินต้นแบบการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้า

ชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวานลี

โครงการวิจัย การพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย – จีนเพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำ กับชาวจ้วงกวานลี

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม
ที่มีต่อการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบและคุณภาพ
ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไททรงดำ ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไททรงดำ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกอบรมการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์
เสื้อผ้าไททรงดำ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

21 – 30 ปี

31 – 40 ปี

มากกว่า 40 ปี

3. อาชีพ

ทำนา

ทอผ้า แม่บ้าน

รับจ้าง

อื่น ๆ โปรดระบุ

4. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท

5,001 – 10,000 บาท

มากกว่า 10,000 บาท

4. รายได้ต่อเดือน

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อนุปริญญา

ปริญญาตรี อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับ ชาวจ้วงกวางสี
คำชี้แจง โปรดพิจารณารายละเอียดของการประเมินในแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- ระดับ 5 หมายถึงเหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึงเหมาะสมมาก
ระดับ 3 หมายถึงเหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึงเหมาะสมน้อย
ระดับ 1 หมายถึงเหมาะสมน้อยที่สุด/ไม่เหมาะสม

ตารางที่ 4.7 สรุปแบบประเมินออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำ
กับชาวจ้วงกวางสี

ผลิตภัณฑ์	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
เสื้อแบบที่ 1 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					
เสื้อแบบที่ 2 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					
เสื้อแบบที่ 3 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					
เสื้อแบบที่ 4 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					

ตารางที่ 4.7 สรุปแบบประเมินการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำ
กับชาว้วงกวางสี (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
เสื้อแบบที่ 5 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					
เสื้อแบบที่ 6 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					
เสื้อแบบที่ 7 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					
เสื้อแบบที่ 8 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					
เสื้อแบบที่ 9 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					
เสื้อแบบที่ 10 	ความเหมาะสมของการออกแบบ และตกแต่งเสื้อผ้า					
	ความเหมาะสมในการใช้งาน					
	ความเหมาะสมโดยภาพรวม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการออกแบบและตกแต่งเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีนชาวไททรงดำกับ
ชาว้วงกวางสี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

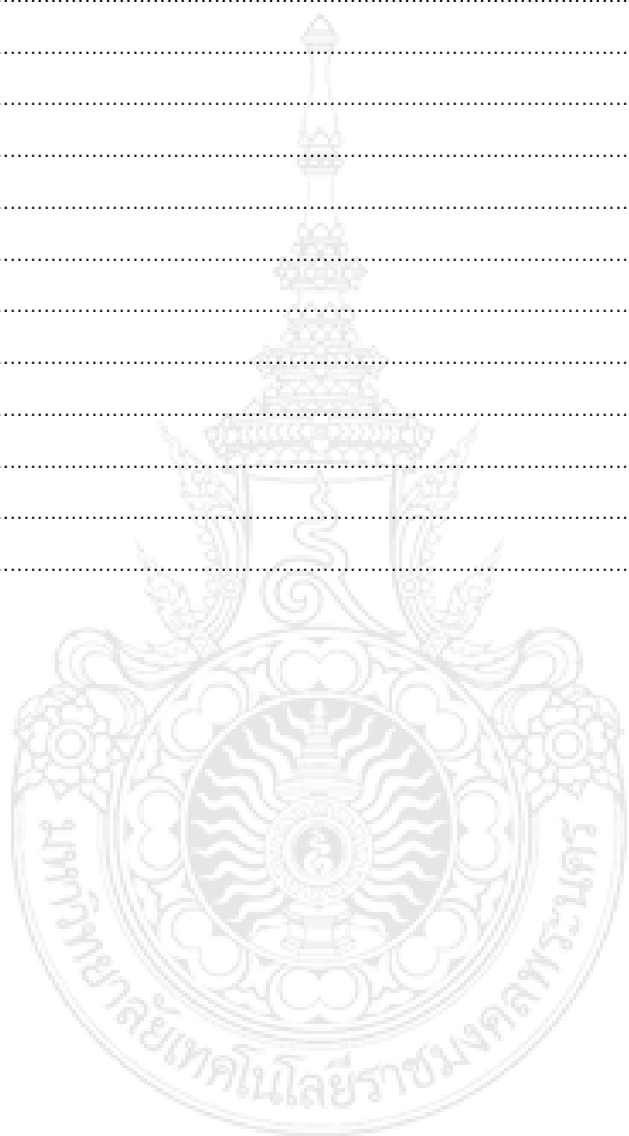
.....

.....

.....

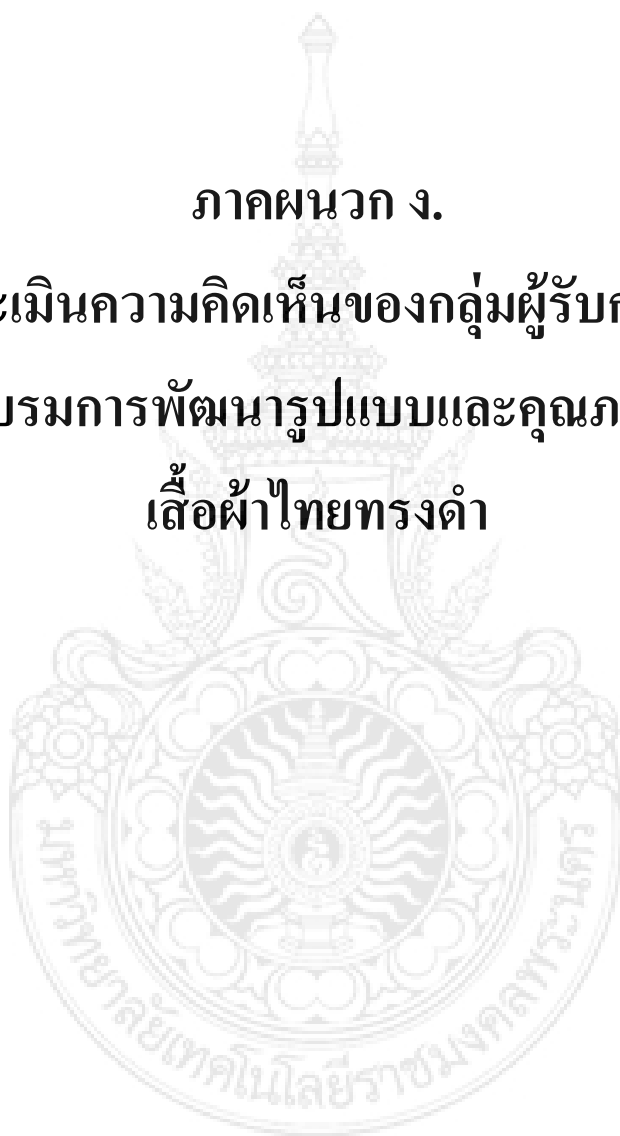
.....

.....

ภาคผนวก ง.

แบบประเมินความคิดเห็นของกลุ่มผู้รับการอบรม
ที่มีต่อการอบรมการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์
เสื้อผ้าไทยทรงดำ

แบบประเมินผล

การฝึกอบรม

โครงการวิจัย การพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย – จีนเพื่อสู่ประชาคมอาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำ กับชาวจ้วงกวางสี

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรม
ที่มีต่อการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบและคุณภาพ
ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไททรงดำ ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกอบรมการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์
เสื้อผ้าไททรงดำ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

21 – 30 ปี

31 – 40 ปี

มากกว่า 40 ปี

3. อาชีพ

ทำนา

ทอผ้า

แม่บ้าน

รับจ้าง

อื่น ๆ โปรดระบุ

4. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท

5,001 – 10,000 บาท

มากกว่า 10,000 บาท

5. รายได้ต่อเดือน

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อนุปริญญา

ปริญญาตรี

อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้า
จากผ้าย้อมคราม

คำชี้แจง โปรดพิจารณารายละเอียดของการประเมินในแต่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด/ไม่เหมาะสม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ก่อนการฝึกอบรม					
1. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าไทยทรงดำ					
2. ท่านมีความสามารถในการตัดเย็บเสื้อผ้าไทยทรงดำ					
3. ท่านมีความสามารถตกแต่งเสื้อผ้าไทยทรงดำ					
หลังการฝึกอบรม					
4. สอดคล้องกับความต้องการของผู้อบรม					
5. ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ทักษะนำไปประกอบอาชีพได้					
6. ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์					
7. วัสดุมีความเหมาะสมในการตัดเย็บ					
8. เอกสารประกอบการอบรมมีความเหมาะสม					
ด้านกระบวนการฝึกอบรม					
9. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร					
10. วิทยากรให้คำแนะนำปรึกษาขณะอบรมและหลังการอบรม					
11. ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
12. กระบวนการอบรมมีการส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติ ที่ดีต่อวิชาชีพ ในการพัฒนารูปแบบและคุณภาพผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าไทยทรงดำ					

ภาคผนวก จ.

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติคณะผู้วิจัย

ส่วน ก : ประวัติคณะผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล ผศ.วาสนา ช้างม่วง

Assistant Professor Wasana Changmuong

2. เลขหมายประจำตัวประชาชน

31002002727447

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

4. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครวิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์

517 ถนนนครสวรรค์ เขต คลุมิต กรุงเทพฯ 10300

หมายเลขโทรศัพท์ 0-2281-2613

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (สาขาอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย)

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สิ่งทอ)

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)

สาขาสังคมวิทยา

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัยทั้งภายในและภายนอก

ประเทศโดยระบุสถานภาพการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือ
ผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -

ชื่อโครงการวิจัย -การออกแบบกระเป๋าเก็บความร้อน / เย็นด้วยผ้าฝ้ายทอมือย้อมสี
ธรรมชาติของกลุ่มน้ำมอญแจ้ซ้อน

ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าฝ้ายเพื่อธุรกิจโรงแรม
2. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าดินจกแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าอินทรีย์เพื่อทารก
4. การพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคม
อาเซียนกรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

ชื่อ โครงการวิจัยเรื่อง

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าฝ้ายเพื่อธุรกิจโรงแรม
2. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าตีนจกแม่แจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าอินทรีย์เพื่อทารก
4. การออกแบบกระเป๋าเก็บความร้อน / เย็นด้วยผ้าฝ้ายทอมือย้อมสี
ธรรมชาติของกลุ่มน้ามอญแจ้ซ้อน

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคม อาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

ประวัติคณะผู้วิจัย

ส่วน ก : ประวัติคณะผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล ผศ.อุษา ตั้งธรรม

Assistant ProfessorUSA THANGTHAM

2. เลขหมายประจำตัวประชาชน

3-1024-01077-75-1

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

4. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครวิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์

517 ถ.นครสวรรค์ เขต คลุสิต กรุงเทพฯ 10300

หมายเลขโทรศัพท์ 0-2281-2613

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ผ้า-เครื่องแต่งกาย (คศ.บ.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)

คหกรรมศาสตร์ , เทคโนโลยีเสื้อผ้า

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยระบุสถานภาพการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

7.5 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -

7.6 หัวหน้าโครงการวิจัย -

ชื่อ โครงการวิจัย -

ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง

5. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าฝ้ายเพื่อธุรกิจโรงแรม

6. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอบ้านเนินขาม จังหวัดชัยนาท

7. การออกแบบและพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าจากผ้าไหมสุรินทร์

8. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าตีนจกแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

9. การพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียนกรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

7.7 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

ชื่อ โครงการวิจัยเรื่อง

5. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าฝ้ายเพื่อธุรกิจโรงแรม
6. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอบ้านเนินขาม จังหวัดชัยนาท
7. การออกแบบและพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าจากผ้าไหมสุรินทร์
8. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าตีนจกแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

7.8 งานวิจัยที่กำลังทำ

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคม อาเซียน
กรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

ส่วน ก : ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล นางพจนา นุ่มหันต์

Mrs. POJANA NUMAHAN

2. เลขหมายประจำตัวประชาชน

3-1104-00251-95-1

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ 2 ระดับ 7

4. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

517 ถนนนครสวรรค์ เขต ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

หมายเลขโทรศัพท์ 0-2281-2613

e-mail : pojana@ckus.rmutp.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปริญญาโท (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)

-

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยระบุสถานภาพการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

- 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -

- 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าฝ้ายเพื่อธุรกิจโรงแรม
2. การออกแบบและพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าจากผ้าไหมสุรินทร์
3. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าตีนจกแม่แจ่มจังหวัดเชียงใหม่

ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอบ้านเนินขาม จังหวัดชัยนาท
2. การออกแบบบรรจุภัณฑ์สิ่งทอของกลุ่มทอผ้าบ้านเนินขาม จังหวัดชัยนาท

3. การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าไหมสุรินทร์
4. การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมสุรินทร์
5. การผลิตกระดาษจากฟางข้าวทดแทนกระดาษสาเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชูปยางพารา (กลุ่มผลิตและจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม ต. องค์กรักษ์ อ. โพนืทอง จ. อ่างทอง)
6. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก
7. การพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียนกรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

ชื่อ โครงการวิจัย

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าฝ้ายเพื่อธุรกิจโรงแรม
2. การออกแบบและพัฒนาารูปแบบเสื้อผ้าจากผ้าไหมสุรินทร์
3. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าตีนจกแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอบ้านเนินขาม จังหวัดชัยนาท
5. การออกแบบบรรจุภัณฑ์สิ่งทอของกลุ่มทอผ้าบ้านเนินขาม จังหวัดชัยนาท
6. การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าไหมสุรินทร์
7. การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมสุรินทร์
8. การผลิตกระดาษจากฟางข้าวทดแทนกระดาษสาเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชูปยางพารา (กลุ่มผลิตและจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม ต. องค์กรักษ์ อ. โพนืทอง จ. อ่างทอง)
9. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก

7.3 งานวิจัยที่กำลังทำ

การพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียนกรณีศึกษาชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

ส่วน ก : ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล ผศ. สุรีย์ สุทธิสังข์

Asst. Prof Suree Sutisung

2. เลขหมายประจำตัวประชาชน

3-14003-00180-15-6

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8

4. หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

517 ถนนนครสวรรค์ เขต ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

หมายเลขโทรศัพท์ 0-2281-2613

e-mail : pojana@ckus.rmutp.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี คหกรรมศาสตร์ (ผ้า-เครื่องแต่งกาย) (คป.)

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)

-

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยระบุสถานภาพการทำกรวิจัยว่าเป็นผู้ดำเนินการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

- 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -

- 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -

ชื่อโครงการวิจัย -

ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าฝ้ายเพื่อธุรกิจโรงแรม
2. การออกแบบและพัฒนาลวดลายทอและสีผ้าไหมสุรินทร์
3. การออกแบบและพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าจากผ้าไหมสุรินทร์
4. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าตีนจกแม่แจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่

7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอจากผ้าฝ้ายเพื่อธุรกิจโรงแรม
2. การออกแบบและพัฒนาลวดลายทอและสีผ้าไหมสุรินทร์
3. การออกแบบและพัฒนารูปแบบเสื้อผ้าจากผ้าไหมสุรินทร์
4. การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าจากผ้าตีนจกแม่แจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ

การพัฒนาภูมิปัญญาเสื้อผ้าชนกลุ่มน้อยไทย-จีน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียนกรณีศึกษา
ชาวไททรงดำกับชาวจ้วงกวางสี

